अमरकोषः ।

AMARAKOṢAH.

A METRICAL DICTIONARY OF THE SANSKRIT LANGUAGE WITH TIBETAN VERSION

EDITED BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA SATIS CHANDRA VIDYĀBHŪṢAṆA, M.A., PH.D.

Principal, Sanskrit College, Calcutta; Joint Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal, and Fellow of the Calcutta University

Fasc. II

CALCUTTA

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET

1912.

अमरकोषः ।

(अमरसिंहविरचितसंस्कृताभिधानं
भोटभाषानुवादसहितम्)

महामहोपाध्याय

श्रीसतीशचन्द्रविद्याभूषणेन

सम्पादितः ।

द्वितीयखण्डः ।

वङ्गदेशीयासियाटिकसोसाइटिनामधेयसमाजानुमत्या ।

कलिकाता राजधान्यां ।

ब्याप्टिष्ट-मिशन-यन्त्रे मुद्रितः ।

शकाब्दाः १८३४ ।

འཆི་མེད་མཛོད།

༄༅།། སཾསྐྲིཏ་ཛྙི་སྐད་དུ། ཨ་མར་ཀོ་ཥ། བོད་སྐད་དུ།

འཆི་མེད་མཛོད་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་གཏེར་

མཛོད་བཞུགས་སོ།།

སཾསྐྲི་ཏ་ཀ་ཝི་ཛ་ཞེས་བྱ་བ་བསླབ་གྲྭ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་

ས་ཏཱི་ཤ་ཙནྡྲ་བིདྱཱ་བྷཱུ་ཥ་དགིས་སྒྲུར་བའོ།

ཧུ་ཕོ་གྲིབ་ལོ་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ལ།།

དཔར་རྩིས་ད་ མི་ནོར་བར་ཁང་དུ་སྒྲུར་པར།།

वाजिवाहार्व्वगन्धर्व्वहयसैन्धवसप्तयः ।
आजानेयाः कुलीनाः स्यु र्व्विनीताः साधुवाहिनः ॥ ४४

རྟ་རང་འགྲོ་ཅན་ཐ་ལ་དང་། དྲི་ཟ་སྐྱེས་དང་བདུན་སྣ་དང་།
ཅང་ཤེས་དང་རིགས་ཡིན་ཏོ། རྣམ་པར་འདུལ་དང་ལེགས་འགྲོ་དང་ ॥ 44

वनायुजाः पारशीकाः काम्बोजा वाह्लिका हयाः ।
ययुरश्वो ऽश्वमेधीयो जवनस्तु जवाधिकः ॥ ४५ ॥

བ་ནའི་ཡུལ་སྐྱེས་པ་ར་ས་སྐྱེས། འདང་ཅེད་སྐྱེས་དང་བ་ཧི་སྐྱེས།
བསོད་སྦྱིན་རྟ་དང་མི་རྟའི་རྟ། བང་བ་དང་ནི་རྣ་ག་པར་རྒྱུག ॥ 45

पृष्ठ्यः स्थौरी सितः कर्क्को रथ्यो वोढ़ा रथस्य यः ।
बालः किशोरो वाम्यश्वा वड़वा वाड़वं गणे ॥ ४६ ॥

རྒྱབ་རྫུབ་དང་ནི་བརྟེན་པའོ། གི་ཤིང་དཀར་པོ་ཀ་ཀའོ།
ཤིང་རྟ་འཛིན་བྱེད་རྟ་ཐ་སུ། རྟེ་འུ་དང་ནི་ཕོར་བུའོ།
རྒོད་མ་དང་ནི་མ་རྡའོ། བྲང་ནི་རྟ་ཕྲུ་དང་ ॥ 46

त्रिघाश्वीनं यदश्वेन दिनेनैकेन गम्यते ।
कश्यन्तु मध्य मश्वानां हेषा ह्रेषा च निस्वनः ॥ ४७ ॥

གསུམ་རི་དཔལ་ལྷ་ནི་ནི་དང་། རྟ་ཡིས་ཉི་མ་གཅིག་བགྲོད་པ་ནི་ལམ།
ཀ་ཤྐན་རྟ་ཡི་ཁང་པའོ ॥ 47

निगालस्तु गलोद्देशो वृन्दे त्वश्वीय आश्ववत् ।
आस्कन्दितं धौरितकं रेचितं वल्गितं प्लुतम् ॥ ४८ ॥

རྟ་ཡི་དབྱངས་ཟེ་ཏྲོག་དང་ནི་ཟེ་བའི་རྒྱུགས། རྟ་ཡི་ཚོགས་རྟ་ཁྲིར་འདུ།
འཚེར་འགྲོ་རྒྱུགས་བཞིན་འགྲོ་བ་དང་།
ཡངས་བསྒོར་མཚོར་འགྲོ་རིང་དུ་འགྲོ།། 48

गतयोऽमूः पञ्च धारा घोणा तु प्रोथ मस्त्रियाम् ।
कविका तु खलीनोऽस्त्री शफं क्लीवे खुरः पुमान् ॥ ४९

ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་རྟ་ཡི་འགྲོས། རྟ་ལ་ཏོག་གཙོ་བོ་མོ་པ་ཡིན།
རྟ་ཁྲབ་དང་ནི་ཁ་སྲིན། མོ་རིད། རྟ་སྨིག་ས་ཞིང་སྨིག་པ་པོ།། 49

पुच्छोऽस्त्री लोमलाङ्गूले वालहस्तश्च वालधिः ।
त्रिपूपावृत्तलुठितौ परावृत्ते मुहुर्भुवि ॥ ५० ॥

རྟ་མཇུག་མོ་མིན་རྔ་མ་མཇུག། རྔ་ལ་ཀླད་དང་སྟིང་ངོ།
གསུམ་སྟེ་ཉེར་འདྲེ་འདྲེ་ལོག་དང་། པ་རོལ་འདྲེ་དང་ས་ལ་འདྲེ།། 50

याने चक्रिणि युद्धार्थे शताङ्गः स्यन्दनो रथः ।
असौ पुष्यरथ श्चक्रयानं न समराय यत् ॥ ५१ ॥

ཐེག་པ་འཁོར་ལོས་འགྲོ་བ་དང་། གཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་བརྒྱ།
འགྲོ་བའི་ཤིང་རྟ་འདི་ནི་ནེ་རྟོག་ཤིང་རྟ་རོ།
འཁོར་ལོ་བརྟེན་ནི་གསུམ་འཇུག་གང་།། 51

कर्णीरथः प्रवहणं डयनञ्च समं त्रयम् ।
क्लीबेऽनः शकटोऽस्त्री स्याद्गन्त्री कम्बलिवाह्यकम् ॥ ५२ ॥

རྟ་བའི་ཤིང་རྟ་རབ་འབབ་དང་། རྟ་ཡིས་འདྲེན་དང་མཚུངས་པ་གསུམ།
ས་ཞིང་ཤིང་རྟ་ཤ་ཀ་ཊ། སོ་ཚེན་མོ་ཏི་ལྭ་བས་གཡོགས།། 52

शिबिका याप्ययानं स्याद्दोलाप्रेङ्खादिकाः स्त्रियाम् ।
उभौ तु द्वैपवैयाघ्रौ द्वीपिचर्म्मावृते रथे ॥ ५३ ॥

ཁྱོགས་དང་འདྲེགས་འགྲོ་ཉེས་པ་དང་། རོ་ལ་བྲ་ཁ་ལ་སོགས་པ་མོ།
གཉིས་པོ་སྟག་གཡོགས་གཟིག་ཅན་དང་། སྟག་གིས་གཡོགས་པའི་ཤིང་རྟའོ།། 53

पाण्डुकम्बलसंवीतः स्यन्दनः पाण्डुकम्बली ।
रथे काम्बलवास्त्राद्याः कम्बलादिभिरावृते ॥ ५४ ॥

པ་བ་དཀར་པོས་གཡོགས་པ་དང་། སྣུན་དང་པ་བ་དཀར།
ཤིང་རྟ་ཅན་པ་གོས་ལ་སོགས། པ་བ་ལ་སོགས་གཡོགས་པའོ།། 54

त्रिषु द्वैपादयो रथ्या रथकड्या रथव्रजे ।
धूः स्त्री क्लीबे यानमुखं स्याद्रथाङ्गमपस्करः ॥ ५५ ॥

གཉའ་ཤིང་པོ་ཉིས་འཕྲུང་ལ་སོགས་པ། རྒྱ་ཤིང་རྟའི་ཚོགས་དེ་ལ་ན།
རྟ་ཡི་ཁ་དང་བཞིན་ཤིང་རྟའི་ཁ་གོང་། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཨ་པས་ཀ་ར།། 55

चक्रं रथाङ्गं तस्यान्ते नेमिः स्त्री स्यात् प्रधिः पुमान् ।
पिण्डिका नाभिरक्षाग्रकीलके तु द्वयोरणिः ॥ ५६ ॥

འཁོར་ལོ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ཡི་མཐའ་དང་མུ་ཁྱུད་དང་།
མོ་མིན་ཕྲ་དྷི་པོ། འཁོར་ལོ་དེ་ལྟེ་བ་འཁོར་ལོ།
བསྲུང་བའི་གཟེར་བུ་ནི། གཉིས་དེ་ཨ་ཎི་སོ།། 56

रथगुप्तिर्वरूथो ना कूबरस्तु युगन्धरः ।
अनुकर्षो दार्व्वधःस्थं प्रासङ्गो ना युगाद्युगः ॥ ५७ ॥

ཤིང་རྟ་སྲིབ་པ་དང་འཕར་བགས། ཀུ་བཱ་ར་གཞན་ཤིང་འཛིན།
རྗེས་སུ་འཕྲེན་དང་དྲུ་ཧྲཱ་སྠྲ། གཞན་ཤིང་འཆིང་ཤིང་ཕུག་དང་།། 57

सर्व्वं स्याद्वाहनं यानं युग्यं पत्त्रञ्च धोरणम् ।
परम्परावाहनं यत्तद्वैनीतक मस्त्रियाम् ॥ ५८ ॥

ཐམས་ཅད་བགྲོད་པ་ཐེག་པ་དང་། ཁྱོག་དང་འཕྲུལ་འཁོར་བགོད་ཅེ་རོ།
བར་ཅུད་འབབ་དང་སེར་པ་དང་། བོ་སེ་ན་དང་གདན་པ་དང་གླང་ར་བ*།། 58

आधोरणा हस्तिपका हस्त्यारोहा निषादिनः ।
नियन्ता प्राजिता यन्ता सूतः क्षत्ता च सारथिः ॥ ५९ ॥

གླང་ཆེན་སྐྱོང་དང་ཞོན་པའི། ཁ་ལོ་པ་དང་འགོ་འདྲེན་པ།
སྟ་ཚོགས་རྟ་འདྲེན་ཁ་ལོ་བསྒྱུར།། 59

सव्येष्टृदक्षिणस्थौ च संज्ञा रथकुटुम्बिनः ।
रथिनः स्यन्दनारोहा अश्वारोहास्तु सादिनः ॥ ६० ॥

གཡོན་སྐྱོར་རྫ་འཛིན་སྨན་ཞུས་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་གཞི་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ།
རཐི་ན་ནི་ཤིང་རྟ་པ། ཨ་ཤྭ་བ་བ་རྟ་བའོ॥ 60

भटा योधाश्च योद्धारः सेनारक्षास्तु सैनिकाः ।
सेनायां समवेता ये सैन्यास्ते सैनिकाश्च ते ॥ ६१ ॥

དཔའ་བོ་དང་རྩུལ་པོར་གཡུལ་འཛིན་པ་གཏོར། སྡེ་སྲུང་དང་ནི་སོ་པའོ།
ཚོགས་པ་སྡེ་པ་འདུས་པ་དང་། དྲང་པོར་ལག་འབྲང་སེ་ནི་ཀ॥ 61

बलिनो ये सहस्रेण साहस्रास्ते सहस्रिणः ।
परिधिस्थः परिचरः सेनानी र्वाहिनीपतिः ॥ ६२ ॥

རང་ཉིད་འབྲང་རི་ལྡིང་ཡོད་པ། དེ་རི་ལྡིང་དཔོན་ལག་སྟྲ།
སྲུང་བ་དང་ནི་ཉེས་ཆེ་རོ། དཔག་དཔོན་དང་ནི་དཔོན་ནག་ནི॥ 62

कञ्चुको वारवाणो ऽस्त्री यत्तु मध्ये सकञ्चुकाः ।
बध्नन्ति तत् सारसनाधिकाङ्गं चाथ शीर्षकम् ॥ ६३ ॥

གཞུག་ནི་གོ་ཁྲབ་བོ། གང་ཉིད་ནང་ཚང་མ་ཅན་ཁང་ངའི།
ཉིང་དང་གོ་ཆ་ཚམས་ཀྱི་གོས། དེ་ནུས་ཞ་གོ་ཁྲབ་ཚོར་ལྡའི་རྟ། རྨོག॥ 63

* For ...

शीर्षण्यञ्च शिरस्त्रेऽथ तनुत्रं वर्म्म दंशनम् ।
उरश्छदः कङ्कटको जगरः कवचोऽस्त्रियाम् ॥ ६४ ॥

དེ་ནས་ལུས་གོས་ཁྲབ་དང་ནི། ཡ་ལད་ཟུང་ཁབས་གོ་ཆ་ཁྲབ།
ཀ་བ་ཙ་ནི་མོ་མིན་ནོ॥ 64

आमुक्तः प्रतिमुक्तश्च पिनद्धश्चापिनद्धवत् ।
सन्नद्धो वर्म्मितः सज्जो दंशितो व्यूढकङ्कटः ॥ ६५ ॥

གོ་ཆ་གྱོན་དང་ལྷས་ཞུགས་དང་། གོ་ཆ་བར་ཞི་ཏྲ་གོ ॥ 65

त्रिषामुक्तादयो वर्म्मभृतां कावचिकं गणे ।
पदाति-पत्ति-पदग-पादातिक-पदाजयः ॥ ६६ ॥

གསུལ་ནི་བགྲོལ་བ་རྩོགས་པ། གོ་ཅན་དང་ནི་གོ་ཚོགས་པོ།
རྐང་ཐང་རྐང་དཔག་རྐང་འགྲོས་པ། སྤུད་དྲི་ཀ་དང་རྐང་རྒྱུ་བ॥ 66

पद्गश्च पदिकश्चाथ पादातं पत्तिसंहतिः ।
शस्त्राजीवे काण्डस्पृष्टायुधीयायुधिकाः समाः ॥ ६७ ॥

པད་ག་དང་པ་དི་ཀ། དེ་ནས་རྐང་ཐང་ཚོགས་དང་དཔུང་ཚུ་ཀྱང་*།
མཚོན་ཆས་འཚོ་དང་མདའ་འཚོ་ཅན། འཁྲུག་མི་དང་ནི་གསོལ་བ་ཙན་རྫུང་ས॥ 67

* དཔུང་རི་རྟེན !

कृतहस्तः सुप्रयोगविशिखः कृतपुङ्खवत् ।
अपराद्धपृषत्कोऽसौ लक्ष्याद् य श्च्युतसायकः ॥ ६८ ॥

ལག་སྦྱངས་པ་དང་དགོས་ཆད་པ་ཅན། སྦྱིས་བུ་སྦྱུ་ཚལ་ཤེས།
ཨ་པ་རཱ་དྡྷ་ཤྲཱ་ཥཏ་ཀོ་སཽ་ལ་ཀྵྱཱ་ཏ་ཡ་ཤྩྱུ་ཏ་ས་ཡ་ཀ༎ 68

धन्वी धनुष्मान् धानुष्को निषङ्ग्यस्त्री धनुर्द्धरः ।
स्यात् काण्डवांस्तु काण्डीरः शाक्तीकः शक्तिहेतिकः ॥ ६९ ॥

རྡི་ཤི་རྩུ་ཅན་དང་། གཞུ་ཐོགས་པ་དང་གཞུ་འཛིན་པོ།
མདའ་དང་བདང་གི་མདའ་འཛིན་པ། ཤུ་ཀྲི་ག་དང་མདུང་འཛིན་དང་།
རྡེག་པ་ཅན་དང་བེར་ཀ་པ༎ 69

याष्टीकपारश्वधिकौ यष्टिपरशुहेतिकौ ।
नैस्त्रिंशिकोऽसिहेतिः स्यात् समौ प्रासिककौन्तिकौ ॥ ७० ॥

དབྱུག་པ་དགྲ་སྟ་རི་མཚོན་ཅན། ཀྲི་པ་དང་ནི་རལ་གྲི་ཡི་མཚོན།
མཚུངས་པ་མདུང་ཅན་མདུང་མཚོན་ཅན༎ 70

चर्म्मी फलकपाणिः स्यात् पताकी वैजयन्तिकः ।
अनुप्लवः सहायश्चानुचरोऽभिसरः समाः ॥ ७१ ॥

ཚེ་རི་པ་ལག་ཞིང་ལེགས་ཐོགས། བ་ཏ་ཀི་དང་རྒྱལ་མཚན་པ།
རྗེས་འབྲང་གྲོགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲང་རྗེས་སུ་སྤྱོད།
རྗེས་འབྲང་བ་དང་མཚུངས་པའོ༎ 71

पुरोगाग्रेसर-प्रष्ठाग्रतःसर-पुरःसराः ।
पुरोगमः पुरोगामी मन्दगामी तु मन्थरः ॥ ७२ ॥

སྔོར་འགྲོ་ནར་ཏུ་འགྲོ་དང་སྔོར་འགྲོ། སྔ་འདྲེན་པ་དང་གཙོ་བོ།
སྣ་གཞི་དཔལ་གྱི་འགྲོ། ཐུར་འགྲོ་བ་དང་ལྷག་པ་མཉམ ॥ 72

जङ्घालोऽतिजव स्तुल्यौ जङ्घाकरिकजाङ्घिकौ ।
तरस्वी त्वरितो वेगी प्रजवी जवनो जवः ॥ ७३ ॥

མདེ་ཆེན་པ་དང་རྫ་གྲི་ཀ། མགྱོགས་ཤུར་རྒྱུག་པ་དང་།
རྒྱུ་དང་ཉི་ཤ་བ་རྡུ་སྐྱོང་ ॥ 73

जय्यो यः शक्यते जेतुं जेयो जेतव्यमात्रके ।
जैत्रस्तु जेता यो गच्छत्यलं विद्विषतः प्रति ॥ ७४ ॥

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཉམས་རྗེ་དུ་ཟེ། རྗེ་ལ་རྒྱལ་བར་ནིམས་པ་ཧྲོ།
རྒྱལ་བ་དང་ནི་རྗེ་ཏུ་ཏོ། གང་ཞིག་དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་འགྲོར ॥ 74

सोऽभ्यमित्र्योऽभ्यमित्रीयोऽप्यभ्यमित्रीण इत्यपि ।
ऊर्जस्वलः स्यादूर्जस्वी य ऊर्जोऽतिशयान्वितः ॥ ७५ ॥

དེ་ཉི་ཡ་ཌུ་ནི་ཧུད། སྟོབས་ལྡན་བ་དང་སྐྱེ་ལྡ་གོ།
སྟོབས་ཆེན་དང་ཉི་སྐྱ་བི་དང་ ॥ 75

स्यादुरस्वानुरसिलो रथिरो रथिको रथी ।
कामगाम्यनुकामीनो ह्यत्यन्तीन स्तथा भृशम् ॥ ७६ ॥

གང་ཞིག་ཤིང་རྟ་རྟུལ་པོར་པ། ཟང་སྤྱོད་ཤུ་བ་མི་ལའོ།
ཤིང་རྟར་གྱི་ཤིང་རྟའི་བདག། འདོད་འབོར་དང་ནི་རྗེས་ཆགས་འགྲོ།
དྲག་འགྲོ་རི་བཞི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ༎ 76

शूरो वीरश्च विक्रान्तो जेता जिष्णुश्च जित्वरः ।
सांयुगीनो रणे साधुः शस्त्राजीवादय स्त्रिषु ॥ ७७ ॥

དཔའ་དང་རྟུལ་ཕོད་ངོ་བོ་ཡ་གོར། བརྗིད་ཅན་དང་ནི་རྒྱལ་བྱེད་པ།
གཡུལ་ན་བརྗིད་དང་ལེགས་པ་དང་། མཚོན་ཆས་འཚོ་བ་ལ་སོགས་གསུམ༎ 77

ध्वजिनी वाहिनी सेना पृतनानीकिनी चमूः ।
वरूथिनी बलं सैन्यं चक्रञ्चानीक मस्त्रियाम् ॥ ७८ ॥

རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་ཞོན་པ་དང་། དཔག་དཔོན་ཅན་དང་སྡེ་དང་ནི།
དམག་དང་དཔུང་ནི་ཚོགས་པའོ། སྟོབས་ཀྱི་སྡེ་དང་འཁོར་ལོ་དང་།
ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་མོ་མིན་ནོ༎ 78

व्यूहस्तु बलविन्यासो भेदा दण्डादयो युधि ।
प्रत्यासरो व्यूहपार्ष्णिः सैन्यपृष्ठे प्रतिग्रहः ॥ ७९ ॥

དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ནི། དེ་དབྱེ་དབྱུག་སོགས་འཐུག་ཤོམས་སོ།
སྐྱར་འཛིང་བཀོད་པ་ཅི་ནའོ། དམག་གི་རྒྱབ་ནི་ཡོངས་འཛིན་པ༎ 79

एकेभैकरथा त्र्यश्वा पत्तिः पञ्चपदातिका ।
पत्त्यङ्गैस्त्रिगुणैः सर्वैः क्रमादाख्या यथोत्तरम् ॥ ८० ॥

གླང་དང་ཤིང་རྟ་རེ་རེ་དང་། རྟ་གསུམ་དང་ནི་རྐང་ཐང་ལྔ།
པ་ཏྟི་ཀ་ཞེས་བའོ། མི་མིའི་ཡན་ལག་གསུམ་འགྱུར་གྱིས།
ཀུན་གྱི་གོ་རིམ་ཞེས་བྱའོ། ॥ 80

सेनामुखं गुल्मगणौ वाहिनी पृतना चमूः ।
अनीकिनी दशानीकिन्यक्षौहिण्यथ सम्पदि ॥ ८१ ॥

ཧེ་སྣར་གྱི་ནས་དཔག་གི་སྒོ། གུ་ལ་བ་ག་ཎཻ་བཱ་ཧི་ནི། སྡེ་ཚན་གྱི་མིང་ངོ་།
ཕྲི་ཏ་ནཱ་ཙཾ་མཱུ། ཨ་ནཱི་ཀི་ནཱི་བཅུ་ཐམས་པ། ཨཀྵཽ་ཧི་ཎོ་ཨཀྵཽ་ཧི། ॥ 81

सम्पत्तिः श्रीश्च लक्ष्मीश्च विपत्त्यां विपदापदौ ।
आयुधन्तु प्रहरणं शस्त्रमस्त्रमथास्त्रियौ ॥ ८२ ॥

ཕུན་ཚོགས་འབྱོར་པ་དཔལ་དང་ཤིས། རྒུད་པ་དང་ནི་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཉམས།
མཚོན་ཆ་ལག་ཆ་ཐ་ཆ། འཕྲུལ་ཆ་ནི་རྣམ་གཉིས་སོ། ॥ 82

धनुश्चापौ धन्वशरासनकोदण्डकार्म्मुकम् ।
इष्वासोऽप्यथ कर्णस्य कालपृष्ठं शरासनम् ॥ ८३ ॥

གཞུ་དང་ཙཱ་པ་དྷ་ནུ་དང་། མདའ་ཟ་མདའ་འཛིན་དྷ་ནུ་དང་།
མདའ་སྐྱོད་རི་ཧྱས་ཀོ་དཎྜ། ཀཱར་མུ་ཀ་མདའ་ཡི་སྡེ། ॥ 83

कपिध्वजस्य गाण्डीवगाण्डिवौ पुन्नपुंसकौ ।
कोटि रस्याटनी गोधा तले ज्याघातवारणे ॥ ८४ ॥

སྤྲིད་སྒྲུབ་གཎྜུ་ཝི་གཱཎྜི་ཝོ། རྐྱེས་བུ་འབབ་ཞིབ་ཉིང་ངོ།
གཞུ་ཡི་མཆོག་མ་ཨ་ཊ་ནཱི། གོ་དྷཱ་ལག་འཕྲག་*ལག་གཟར་ནི།། ༨༤

लस्तकस्तु धनुर्मध्यं मौर्वी ज्या शिञ्जिनी गुणः ।
स्यात् प्रत्यालीढ मालीढ मित्यादि स्थानपञ्चकम् ॥ ८५ ॥

ལསྟ་ག་ནི་ཚངས་པར། གཞུ་རྒྱུད་བྲང་བུར་རྒྱུད་ཡོན་ཏན།
གཡོན་བརྐྱངས་གཡས་བརྐྱངས་ལ་སོགས་པའི། གནས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་སོ།།
85

लक्ष्यं वेध्यं शरव्यञ्च शराभ्यास उपासनम् ।
पृषत्कबाणविशिखा अजिह्मगखगाशुगाः ॥ ८६ ॥

མདའ་འདར་ནམ་མཚོན་ཚ་པ་ཊྚི་དེ། འཇོང་སྦྱོང་ཨུ་པཱ་ན་སའོ།
མདའ་དང་བཱ་ཎ་ཅེ་སོ་ཅན། དྲང་འགྲོ་མཁའ་འགྲོ་མྱུར་འགྲོ་དང་།། ༨༦

कलम्बमार्गणशराः पत्री रोप इषु र्द्वयोः ।
प्रक्ष्वेडनास्तु नाराचाः पक्षो वाज स्त्रिपूत्तरे ॥ ८७ ॥

ཀ་ལམ་འཛིན་ཕབ་ཛཱ་འདེགས་བྱེད་དང་། ཨ་རོ་པ་ཙ་མདའ་དང་གཉིས།
ཙཀྲ་མདའ་ནཱ་རཱ་ཙ་ཡིན་ནོ། སྒྲོ་དང་འདབ་མ་གསུམ་ཅིས།། 87

* For ལྕག ?

निरस्तप्रहिते वाणे विषाक्ते दिग्धलिप्तकौ ।
तूणोपासङ्गतूणीरनिषङ्गा इषुधि र्द्वयोः ॥ ८८ ॥

ནི་རསྟ་ནི་མདའ་འཕངས་པ། དུག་ཅན་མདའ་ནི་དིགྡྷ་གི།
དོང་པ་མདའ་ཤུབས་ཏཱུ་ཎཱི་ར། བཅོང་ཙེ་མདའ་དོང་གཉིས་དོང་ག།། 88

तूण्यां खड्गे तु निस्त्रिंशचन्द्रहासासिरिष्टयः ।
कौक्षेयको मण्डलाग्रः करपालः कृपाणवत् ॥ ८९ ॥

རལ་གྲི་གཙོར་བྱེད་ཟླ་འཛུམ་དང་། ཨ་སི་རལ་གྲི་རིག་ཅ་དང་།
མཐུན་རྩེ་ལག་བསྐྱོང་། ཀྲིཔཱཎ་འདྲ།། 89

त्सरुः खड्गादिमुष्टौ स्यान्मेखला तन्निबन्धनम् ।
फलकोऽस्त्री फलं चर्म संग्राहो मुष्टिरस्य यः ॥ ९० ॥

སེ་རུ་རལ་གྲིའི་ལྕུ་བའོ། རལ་གྲིའི་འཆིང་ཐག་མེ་ཁ་ལ།
ཕུབ་ནི་སོ་རིན་པ་ལའོ། ཚ་ས་གསང་དུ་ལག་འཛིན་པ།། 90

द्रुघणो मुद्गरघनौ स्यादीली करपालिका ।
भिन्दिपालः सृगस्तुल्यौ परिघः परिघातनः ॥ ९१ ॥

གྲོ་བ་འཇོམས་བྱེད་མུདྒ་ར། རྐེད་གྲི་ཀ་ར་པཱ་ལི་ཀ།
འཐིབས་སྐྱོང་མདུང་དང་བཅུས་པ། དབྱུག་པ་རྒྱོགས་བཅོམ་པ་རི་གྷ།། 91

द्वयोः कुठारः स्वधितिः परशुश्च परश्वधः ।
स्याच्छस्त्री चासिपुत्री च छुरिका चासिधेनुका ॥ ९२ ॥

གཉིས་པ་སྟེའུ་སྟ་རི་བ་ར་ཤུ། དགྲ་སྟ་དང་ནི་སྟ་མོ་དེ།
ཆུ་གྲི་གྲི་ཕྲུང་ཚུ་རི་ཀ། རལ་གྲི་ཕྲུག་གུར༎ ༩༢

वा पुंसि शल्यं शङ्कुर्ना शर्व्वला तोमरोऽस्त्रियाम् ।
प्रासस्तु कुन्तः कोणस्तु स्त्रियः पाल्यश्रिकोटयः ॥ ९३ ॥

འཕང་མདུང་ཤ་ལྱ་ཤ་ཀུ་ཤེང་མདུང་ངོ། མདའ་བོ་ཆེ་ནི་ཏོ་མ་ར་དང་མོ་མིན།
ཐག་མདུང་ཀུན་ཏ་དང་སྤྲོན་པ་ཡོ་ཡིད་འབམ་ཁྲིག་ཕ། སྐམ་དོང་ཀོ་ཊི་པར༎ ༩༣

सर्व्वाभिसारः सर्व्वौघः सर्व्वसन्नहनार्थकः ।
लोहाभिहारोऽस्त्रभृतां राज्ञां नीराजनाविधिः ॥ ९४ ॥

ཀུན་གྱི་ཚམ་བྱེད་སར་བོ་ལྷ། ཀུན་གྱིས་གོ་ཆོད་སྤོགས་བྱེད་པ།
ལེ་སར་དང་ནི་གོ་ཆ་བསྐོས། རྒྱལ་བ་དབག་ཡབ་ནང་ད་གསོལ་བྱེད༎ ༩༤

यत्सेनयाभिगमन मरौ तदभिषेणनम् ।
याचा व्रज्याभिनिर्याणं प्रस्थानं गमनं गमः ॥ ९५ ॥

གང་ཞིག་དམག་འགྲོ་དེ་དང་བསྒྲུར། དམག་ཁྲིམས་བསྐྱོད་དང་རྩེག་པ་དང་།
ཕྱུགས་པ་འགྲོད་དང་གཞོ། བརྒྱང་པ་དང་ནི་ཙ་*བརྒྱུད་པ་དང་། ༩༥

* For ཙ ?

स्यादासारः प्रसरणं प्रचक्रं चलितार्थकम् ।
अहितान् प्रत्यभीतस्य रणे यान मतिक्रमः ॥ ९६ ॥

པ་རོལ་དམག་དང་འཐུག་པའི་དོན། ཉམས་མིང་བ་དང་འཛིགས་ནེད་དང་།
གཡུལ་དུ་འཐུག་ཆེ་སྤྲོ་བར་དཔའ། ༩༦

वैतालिका बोधकरा चाक्रिका घाण्टिकार्थकाः ।
स्यु र्मागधास्तु मगधा वन्दिनः स्तुतिपाठकाः ॥ ९७ ॥

བཻ་ཏཱ་ལི་ཀ་སོ་བྱེད་པ། འཁོར་པོ་ཅན་དང་དྲིལ་བུ་དང་སྒྲོང་མ་པོ།
རྒྱལ་རབས་མཁན་ནི་མ་གྷ་ཀ། ཕྱག་དང་སྟོད་པ་མཁན་པོ་དང་། ༩༧

संशप्तकास्तु समयात् संग्रामादनिवर्त्तिनः ।
रेणु र्द्वयोः स्त्रियां धूलिः पांशु र्ना न द्वयो रजः ॥ ९८ ॥

གཡུལ་འཐོར་འཁྲུགས་དུས་གཡུལ་ངོར་བཞུགས།
རྡུལ་ཚུབས་གཉིས་སོ་སོ་ནི་རྡུལ། རྡུལ་ཚུབ་གཉིས་ཏེ་ཚུབ་མ་དང་། ༩༨

चूर्णे क्षोदः समुत्पिञ्जपिञ्जलौ भृशमाकुले ।
पताका वैजयन्ती स्यात् केतनं ध्वज मस्त्रियाम् ॥ ९९ ॥

ཕྱེ་མ་དང་ནི་ཀྱཱུ་རོ། ཉེ་བར་འཁྲུགས་དང་འཁྱེར་བ་དང་།
འཕྱངས་པ་དང་ནི་རྒྱལ་ཚུགས་རེ་ཏ་དང་། དཔག་རྒྱབ་མཚན་ཏོག་དང་ནི།
དྷྭ་ཛ་དང་ནི་མོ་མིན་ནོ། ༩༩

सा वीराशंसनं युद्धभूमि र्यातिभयप्रदा ।
अहं पूर्व्व महं पूर्व्व मित्यहंपूर्व्विका स्त्रियाम् ॥ १०० ॥

དུར་ཁྲོ་འཇུག་པའི་ས་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་རབ་ཏུ་སྟེར།
ང་སྔ་ང་སྔ་ཞེས་སྨྲོག་པ། བདག་སྔོན་བོ་རིན॥ 100

आहोपुरुषिका दर्पाद् या स्यात् सम्भावनात्मनि ।
अहमहमिका तु सा स्यात् परस्परं यो भवत्यहङ्कारः ॥ १०१ ॥

མཆོད་ཅེ་སྐྱེས་བུ་བཀག་པ་ཅན། ང་རྒྱལ་ཅན་ཉེས་མོ།
ང་ང་ཉེས་སྨྲ་ར་ཚོགས་འགྲན། གང་ཞིག་འགྲན་བར་བྱེད་པའོ॥ 101

द्रविणन्तरः सहो बल शौर्य्याणि स्थाम शुष्म च ।
शक्तिः पराक्रमः प्राणो विक्रम स्त्वतिशक्तिता ॥ १०२ ॥

འཇོམ་བེད་ཐབ་འགྲུ་རྩལ་རོ་དང་། སྟོབས་དང་དཔའ་བ་དང་ཤུགས་དང་རེད།
ནུས་རྩལ་བར་རོལ་བ་གནོན་པའོ། རྒྱ་དང་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བོ་དོ॥ 102

वीरपाणन्तु यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे ।
युद्ध मायोधनं जन्यं प्रधनं प्रविदारणम् ॥ १०३ ॥

དཔའ་བོ་བཏུང་བ་གང་ཞིག་གིས། ཚང་འཁྲུང་མཐུང་གྱི་སྔ་ཕྱི་ཅ།
འཐབས་བ་འཆེད་བ་རྒྱལ་ཅེད་བ། འཇོམས་པ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་རེང॥ 103

मृध मास्कन्दनं संख्यं समीकं साम्परायिकम् ।
अस्त्रियां समरानीकरणाः कलहविग्रहौ ॥ १०४ ॥

མོ་རྡ་ཏུ་ཅེར་སཾ་ཁྱ་དང་། གསུམ་དང་སྨཱི་པ་ར་ཡིག།
མཚོན་འཛིངས་མཉམ་ཤིང་ཡ་ཀྲཱི་ག། གསུམ་དུ་འཐབ་མ་མི་གྲུ་ཧཻ།། 104

सम्प्रहाराभिसम्पातकलिसंस्फोटसंयुगाः ।
अभ्यामर्दसमाघातसंग्रामाभ्यागमाहवाः ॥ १०५ ॥

འཁྲུག་འཛིངས་རྒེ་ཐབ་ཅོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཕྲལ་དང་མི་ཕྱུག་ས།
མཆོན་པ་ཉེར་དང་རྡེག་གསོད་དང་། འཐབ་ཅོད་འཁྲུག་ལོངས་སྤྱ་དྭ་ཡ་མོ།། 105

समुदायः स्त्रियः संयत्समित्याजिसमिद्युधः ।
नियुद्धं बाहुयुद्धेऽथ तुमुलं रणसङ्कुले ॥ १०६ ॥

མི་མོད་གསུམ་འགྱེད་ཨ་ཛི་དང་། ས་མི་ཏྲུ་དྷ་ཞེས་པའོ།
མཚན་ཐབ་རྒྱད་ཀྱི་དཔུང་འཛིངས་དང་། ཏུ་མུ་ལི་ནི་གསུམ་དུ་གསོད།། 106

क्ष्वेड़ा तु सिंहनादः स्यात् करिणां घटना घटा ।
क्रन्दनं योधसंरावो बृंहितं करिगर्जितम् ॥ १०७ ॥

ཙ་ཙོ་སྒྲོགས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ། གླང་པོའི་ཚུལ་པའི་སྒྲ་དང་ནི།
ཧད་མོ་ཙ་ཙོ་དང་རིང་དང་། འབྲུབ་ནང་པོད་དང་གླང་པོའི་སྒྲ།། 107

विस्फारो धनुषः स्वानः पटहाडम्बरौ समौ ।
प्रसभन्तु बलात्कारो हठोऽथ स्खलितं छलम् ॥ १०८ ॥

བིསྥཱར་ནི་གཞུ་ཡི་སྒྲ། འཁྲུག་ང་རབ་པ་རོ་དག་མཚུངས།
གཡོ་སྒྱུ་ངན་ཐབས་ཧ་ཋོ། དེ་ནས་འཁྲུལ་པ་དང་ཆོར་བ་དང་ ‖ 108

अजन्यं क्लीवमुत्पात उपसर्गः समं त्रयम् ।
मूर्च्छा तु कश्मलं मोहोऽप्यवमर्दस्तु पीडनम् ॥ १०९ ॥

མི་ཤེས་ན་དེ་ཉམས་ཐུང་དང་། ཉེར་བསྒྱུར་དང་ནི་མཚུངས་པ་གསུམ།
བརྒྱལ་དང་སྨྱོ་དང་འདོགས་པའོ། མནན་དང་ནི་འཚེར་བའོ ‖ 109

अभ्यवस्कन्दनं त्वभ्यासादनं विजयो जयः ।
वैरशुद्धिः प्रतीकारो वैरनिर्यातनञ्च सा ॥ ११० ॥

མྱོས་པ་དང་ནི་ཐུས་རྣམས་སོ། རྒྱལ་བ་དང་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ།
འཁྲུས་དང་ཆེན་དང་སྐྱར་བྱེད་དང་། འཁོར་བཞུགས་པ་དང་ཤ་འཁོར་བཞུགས ‖
110

प्रद्रावोद्द्रावसंद्रावसन्दावा विद्रवो द्रवः ।
अपक्रमोऽपयानञ्च रणे भङ्गः पराजयः ॥ १११ ॥

བྲོས་དང་ཞེགས་དང་ཐུར་བ་དང་། སཾ་དྲ་བ་ཨི་དྲ་བོ་དྲ་བཿ ཨ་ཡ་ཌཱ་ནོ།
འབྲོས་པའི་མིང་ངོ། གཡུལ་དུ་བཅོམ་ཀཀྲ་རྒྱལ་བ་དང་ ‖ 111

पराजितपराभूतौ त्रिषु नष्टतिरोहितौ ।
प्रमापणं निवर्हणं निकारणं निशारणम् ॥ ११२ ॥

ཕམ་པ་དང་ནི་ཕ་རོལ་རྒྱལ། ཤི་བས་པ་དང་ནི་སྦྲུབས་པའོ།
འཇོམས་དང་རྗེག་དང་བརྡུང་བ་དང་། ॥ 112

प्रवासनं परासनं निसूदनं निहिंसनम् ।
निर्व्वासनं संज्ञपनं निर्ग्रन्थन मपासनम् ॥ ११३ ॥

ཉམ་འཚོ་དང་བསྣུན་པ་དང་། བཅུས་དང་ཉེར་གཅོམ་མནར་བ་དང་།
ཉོར་བ་ཉེད་པ་གོས་སེད་དང་ ॥ 113

निस्तर्हणं निहननं क्षणनं परिवर्ज्जनम् ।
निर्व्वापणं विशसनं मारणं प्रतिघातनम् ॥ ११४ ॥

བརྡུང་རྡུག་ངེས་འཇོམས་ངེས་པར་གསོད། སྐད་ཅིག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས།
ནིརྦཱ་པ་ཎཾ་བི་ཤ་ས་ནཾ། མཱ་ར་ཎཾ་པྲ་ཏི་གྷཱ་ཏ་ནཾ ॥ 114

उद्वासनप्रमथनक्रथनोज्जासनानि च ।
आलम्भपिञ्जविशरघातोन्माथवधा अपि ॥ ११५ ॥

ཨུ་དྭཱ་ས་ནཾ་པྲ་མ་ཐ་ནཾ། ཀྲ་ཐ་ནོ་ཛྫཱ་ས་ནཱ་ནི་ཙ།
ཨཱ་ལམྦྷ་པིཉྫ། རྣམ་འཇོམས་བརྒྱབས་དང་གཅོད་པ་དང་།
དེ་རྣམས་ནི་གསོད་གཅོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ ॥ 115

स्यात् पञ्चता कालधर्म्मो दिष्टान्तः प्रलयोऽत्ययः ।
अन्तो नाशो द्वयो र्मृत्यु र्मरणं निधनोऽस्त्रियाम् ॥ ११६ ॥
ལྷ་པ་དུས་ཆོས་ལྷ་བའི་མཐར། །སྐམ་འཇིག་ཆི་འགྲོ་མཐར་མ་དང་།
ཆད་འཛད་གཉིས་དེ་ཆི་འདའ་དང་། །འཆི་བ་བྱེད་བཅོམ་མོ་མིན་ནོ།། 116

परासु-प्राप्तपञ्चत्व-परेत-प्रेतसंस्थिताः ।
मृतप्रमीतौ त्रिष्वेते चिता चित्या चितिः स्त्रियाम् ॥ ११७ ॥
པ་རོལ་འདས་དང་ལྔ་པོ་ཉིད། །པ་རོལ་དང་ནི་ཡི་དྭགས་གནས།
རོ་དང་ཆི་འདས་གསུམ་ནི་མོ། །རོ་ཕྲབ་སྤྲང་ཕུག་ཅི་དེ་མོ།། 117

कबन्धोऽस्त्री क्रियायुक्त मपमूर्द्धकलेवरम् ।
श्मशानं स्यात् पितृवनं कुणपः शव मस्त्रियाम् ॥ ११८ ॥
ཀ་བནྡྷ་ནི་མོ་མིན་ཏེ། །བྱ་ལྡན་མགོ་མེད་རོ་ཡིན་ནོ།
དུར་ཁྲོད་དང་ནི་ག་ཞིན་གྱི་ནགས། །རོ་དང་ཤ་ར་མོ་མིན་ནོ།། 118

प्रग्रहोपग्रहौ वन्द्यां कारा स्याद्बन्धनालये ।
पुंसि भूम्न्यसवः प्राणाश्चैवं जीवोऽसुधारणम् ॥
आयु र्जीवितकालो ना जीवातु र्जीवनौषधम् ॥ ११९ ॥

इति क्षत्रियवर्गः ।

གཏོགས་དང་འཆིང་བ་འཆིང་བྱེད་དོ། །ཀ་ར་བནྡྷ་འཆིང་བྱེད་གནས།
སྲོས་བྱ་ནི་སྲོག་ནི་སྣ་དོ། །དེ་ནས་དེ་ནི་འཚོ་དང་གསོས་པ་དང་།
ཚེ་ནི་རིན་སྲིད་འཚོ་བའི་དུས། །སྐྱེས་བུ་འཚོ་བྱེད་འཚོ་བའི་སྨན།། 119

རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།

वैश्यवर्गः ।

ऊरव्या ऊरुजा अर्य्या वैश्या भूमिस्पृशो विशः ।
आजीवो जीविका वार्त्ता वृत्ति वर्त्तनजीवने ॥ १ ॥

རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན།

བརླ་བྱུང་བརླ་སྐྱེས་འཕགས་པ་དང་། རྗེ་རིགས་ས་འཛིན་རྗེའུ་བོ།
ཀུན་འཚོ་འཚོ་བ་བརྡ་དང་། གསོན་བྱེད་སོ་ནམ་འཚོ་བ་རིས་སོ། ॥ ༡

स्त्रियां कृषिः पाशुपाल्यं वाणिज्यं चेति वृत्तयः ।
सेवा श्ववृत्तिरनृतं कृषि रुञ्छशिलन्त्वृतम् ॥ २ ॥

གསུམ་ཡིན་སོ་ཀ་དུད་འགྲོ་སྐྱོང་། ཚོང་དང་འཚོ་བའི་ཚིམ་ཞེས་བྱ།
ཞབས་ཏོག་པ་ནི་ཁྱི་ཡི་འཚོ། སོ་ཀ་དང་ནི་བྱུ་རྙིག་དང་།
སྡོར་ཐོག་དང་ནི་རི་ཐོར་ནོ། ॥ ༢

द्वे याचितायाचितयो र्यथासङ्ख्यं मृतामृते ।
सत्यानृतं वणिग्भावः स्यादृणं पर्य्युदञ्चनम् ॥ ३ ॥

ཟས་འཚོ་བ་དང་ནི་སློང་མོ་བ། ཟི་རྡར་བཞིན་པ་དང་ནི་ཚོང་དཔོན་པོ།
བུན་དང་སྐྱེད་དང་བའི་འཚོ་དང་། ॥ ༣

उद्धारोऽर्थप्रयोगस्तु कुसीदं वृद्धिजीविका ।
याच्ञयाप्तं याचितकं नियमादापमित्यकम् ॥ ४ ॥

དོ་སྐྱིན་འཚོང་དང་འཚོང་བ་ཅན། སྐྱེ་བ་དང་ཉིས་ཡར་བ་དང་།
རྫི་བ་དང་ནི་བསྐྱུར་བརྙོགས་སོ།། ༥

उत्तमर्णाधमर्णौ द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात् ।
कुसीदिको वार्द्धुषिको वृद्ध्याजीवश्च वार्द्धुषिः ॥ ५ ॥

ཉོར་གྱི་བདག་དང་བུ་ལོན་པ། གཉིས་པོ་རབ་སྦྱོར་ལེན་གདན་རིམ།
ཕྱེད་ཟིན་པ་དང་ལོག་འཚོ་དང་། འཕེལ་བ་དང་ནི་འབྱུང་འཚོ་བོ།། ༦

क्षेत्राजीवः कर्षकश्च कृषकश्च कृषीवलः ।
क्षैत्रं व्रैहेयशालेयं व्रीहिशाल्युद्भवोचितम् ॥ ६ ॥

ཞིང་པ་ཞས་བསོ་ནམས་པ། ཟླ་རྟོགས་པ་དང་རྨོས་པའོ།
ཞིང་དང་འབྲུས་ཤ་བསི། འབྲུ་དང་ས་ལུ་འབྱུང་བའི།། ༧

यव्यं यवक्यं यष्टिकं यवादिभवनं हि यत् ।
तिल्यतैलीनवन्माषोमाणुभङ्गा द्विरूपता ॥ ७ ॥

ནས་དང་ནས་ཤིང་བྲུག་ཅན། ནས་སོགས་འབྱུང་བའི་སགཞི་དེ།
ཏི་ལ་ཏི་ལི་ཤོ་དྲུག་ཤེ་ཀྲུ། ཨ་ན་ཨ་ཏྭི་རྫུར་ཀྱང་།། ༨

मौद्गीनं कौद्रवीणादि शेषधान्योद्भवोचितम् ।
बीजाकृतं तूप्तकृष्टं सीत्यं कृष्टञ्च हल्यवत् ॥ ८ ॥

ཐོག་ཞིང་མོ་ཏྲཱི་ཎི། ཀོ་དྲ་ཝཱི་ཎ། ཀླ་ཞིང་འབྲས་སྐྱེ་བརྟེན་པར་སོགས།
ས་རྨོས་གཙུགས་དང་བསྐྱུར་བ་དང་། བབ་དང་རྨོས་དང་བསྐྱེད་པའོ།། ༨

त्रिगुणाकृतं तृतीयाकृतं त्रिहल्यं त्रिसीत्यमपि तस्मिन्
द्विगुणाकृते तु सर्व्वं पूर्व्वं शम्बाकृतमपीह ॥ ९ ॥

སུམ་སོག་དང་ཉི་ཤུ་གསུམ་རྨོས། སུམ་རྫོག་གསུམ་རྨོས་དེ་ཡང་།
ཉིས་སོག་པ་དང་ཉིས་རྨོས་དང་། ཉིས་དུལ་ཉིས་རྨོས་བསྒྱུར།། ༩

अथा कोषः [illegible]

द्रोणाढ़कादिवापादौ द्रौणिकाढ़किकादयः ।
खारीवापस्तु खारीक उत्तमर्णादय स्त्रिषु ॥ १० ॥

དྲོ་ཎཱ་ཌྷ་ཀ་ལ་སོགས་པའི། དྲོ་ཎི་ཀཱ་ཌྷ་ཀ་ལ་སོགས།
ཁཱ་རཱི་ཙན་ཞ་ཁཱ་རཱི་ཀ། ཨུཏྟ་མརྞ་ལ་སོགས་གསུམ།། 10

पुन्नपुंसकयो र्व्वप्रः केदारः क्षेत्र मस्य तु ।
कैदारकं स्यात् कैदार्य्यं क्षेत्रं कैदारिकं गणे ॥ ११ ॥

སྐྱེས་བུ་མ་ཉིང་དང་ནི། ས་གཞི་ཀེ་ཏ་ར་བྱུ་ས་དང་།
འབྲུ་ས་ཙ་བཙ་རིགས་ཅན། ཞིང་ཉིད་དང་ས་གཞི་ཚོགས།། 11

लोष्टानि लेष्टवः पुंसि कोटिशो लोष्टभेदनः ।
प्राजनं तोदनं तोत्रं खनित्र मवदारणम् ॥ १२ ॥

བོང་བ་སྲུ་སྐྱོང་པོ། ཀོ་ཊི་ཤ་ནི་བོང་བའི་དགྲ།
ཕྱུགས་ཀྱི་གཏོར་ཁ་ན་རེ་ཏུ། ཏོག་ཙེ་དང་ནི་ཀོ་ཏེར་རོ ॥ 12

दात्रं लवित्र माबन्धो योत्रं योक्त्र मथो फलम् ।
निरीषं कुटकं फालः कृषिको लाङ्गलं हलम् ॥ १३ ॥

ཟོར་བ་དང་ནི་ཟེ་ཏྲེར་རེ། བཞུ་ཤུ་བ་ཡོ་ཀ་ཏྲ།
དེ་ནས་གཤོལ་དང་ཀོ་ཊེར་དང་། གཤོལ་དང་ཏཱ་ལ་གཤིང་པ་དང ॥ 13

गोदारणञ्च सीरोऽथ शम्या स्त्री युगकीलकः ।
ईषा लाङ्गलदण्डः स्यात् सीता लाङ्गलपद्धतिः ॥ १४ ॥

ས་གཅོད་ཐལ་ཏྲེར་གཤོལ་དང་ནི། གླང་འཛིམས་དང་ནི་ཙེ་སོ་ཅན།
གཅན་ཤིང་གཅན་པའི་ཤུར་ཤ་དང་། ཤདའ་དང་གཤོལ་གྱི་དབྱིག་པའོ།
ཧྲོང་རྨགས་དང་རི་གཤོལ་རྨགས་སོ ॥ 14

पुंसि मेधिः खले दारु न्यस्तं यत् पशुबन्धने ।
आशुर्व्रीहिः पाटलः स्यात् सितशूकयवौ समौ ॥ १५ ॥

སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྫུར་འགོགས་ཕག་དང་། གང་ཞིག་ཕྱུགས་རྣམས་བཅིངས་པའོ།
འབྲས་དཀར་འབྲུ་དཀར་འབྲུ་དང་པཱ་ཊ་ལ། ནས་དང་ཡ་བ་མཉམ་པའོ ॥ 15

तोक्मस्तु तत्र हरिते कलायस्तु सतीलकः।
हरेणुखण्डिकौ चास्मिन् कोरदूषस्तु कोद्रवः ॥ १६ ॥

ཁ་སྦྱིན་པ་ནི་རྒྱ་སྲན་པོ། སྲན་མ་སྔོ་ལ་ཀུ་རང་།
སྲན་ནི་སིང་ངེ། ཀོ་ར་དུ་ཥ་ཀོ་དྲ་ཝ།། 16

मङ्गल्यको मसूरोऽथ मुद्गष्ठकमपष्ठकौ।
वनमुद्गे सर्षपे तु द्वौ तन्तुभकदम्बकौ ॥ १७ ॥

བཀྲེས་དང་རེ་སྲན་ཚོ། སོར་སྲན་ཐེ་ཙུ་བརྒྱད་པའོ།
ནགས་སྲན་མ། དཀར་དང་ཡུངས་ནག་ཏནྟ་ཁང་ག་ཀམྦ་ཀོ།། 17

सिद्धार्थस्त्वेष धवलो गोधूमः सुमनः समौ।
स्याद्यावकस्तु कुल्माष चणको हरिमन्थकः ॥ १८ ॥

རྡོ་གྲུབ་ཡུངས་དཀར་ཟས་གཙང་དང་། གྲོ་དང་ཡིད་ཡེངས་འགྲོ་བའོ།
ནས་དང་ཀུ་ལ་མ་ཥ་ཐེམས་སོ། ཙ་ན་ཀ་དང་ཧ་རི་མནྠ་ཀེས།། 18

द्वौ तिले तिलपेजश्च तिलपिञ्जश्च निष्फले
क्षवः क्षुधाभिजननो राजिका क्षवकासुरी ॥ १९ ॥

གཉིས་ནི་ཏི་ལ་ཏི་ལ་སྐྱེས་དང་། ཏི་ལ་ཕྱིང་ཉམས་མེད།
སྐྱེ་ཙ་ཀྵུ་དྷཱ་ནོད་སྐྱེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་ཀྵ་ཀྱི་ནོ།། 19

स्त्रियौ कङ्गुप्रियङ्गू द्वे अतसी स्यादुमा क्षुमा ।
मातुलानी तु भङ्गायां व्रीहिभेद स्त्वणुः पुमान् ॥ २० ॥

ཀྲི་དང་པྲི་ཡཾ་གུ་ནི་གཉིས། ཨུ་མཱ་ཟར་མ་ཨ་ཏ་སཱི།
མཱ་ཏུ་ལཱ་ནི་བྷཾ་གཱ་ཡཾ། འབྲུ་ཡི་རབ་དབྱེ་ཨ་ཎཱུ་སྟེ། 20

किंशारुः शस्यशूकं स्यात् कणिशं शस्यमञ्जरी ।
धान्यं व्रीहिः स्तम्बकरिः स्तम्बो गुच्छ स्तृणादिनः ॥ २१ ॥

ཀི་ཤུ་རུ་དང་སྒྲོ་མ་དང་། སྒྲོ་མ་དང་ནི་དོག་པོ།
སོ་བ་སྙིགས་ཅན་སྡོང་པོ་འོ། སྡོང་པོ་གྱུར་པོ་རྩ་སོགས་འབྲུ། 21

नाड़ी नालश्च काण्डोऽस्य पलालोऽस्त्री स निष्फलः ।
कड़ङ्गरो वुषं क्लीवे धान्यत्वचि पुमांस्तुषः ॥ २२ ॥

མདུང་པ་ཞར་པ་ཀཎྜ་འོ། པ་ལཱ་ལ་ནི་སོ་རིན་འབྲས་མེད་སོགས།
སྦྲུན་རྡོང་ཤུབ་ན་མ་ནི་དང་ངོ་། ལོ་སྙིགས་སྐྱེས་བུ་ཤུབ་མར་རོ། 2[illegible]

शूकोऽस्त्री श्लक्ष्णतीक्ष्णाग्रे शमी सिम्बा त्रियूत्तरे ।
ऋद्ध मावसितं धान्यं पूतन्तु वहुलीकृतं ॥ २३ ॥

ཧྲི་བོ་མོ་ཞིན་དཟ་ཞབ་དང་། ཧྲི་མོ་རྡོ་བ་གྲུབ་དང་།
མཚུངས་པ་གང་ཟླ་གསུམ་ཅིས་ནས། སོ་བ་དེ་ཚོགས་པ་རླུ་ཎཱ་རོ།
གཙང་མ་དང་ནི་ཐང་བྱས་དང་། 23

माषादयः शमीधान्ये शूकधान्ये यवादयः ।
शालयः कलमाद्याश्च षष्टिकाद्याश्च पुंस्यमी ॥ २४ ॥

སྲན་མ་ལ་སོགས་ཤམ་བག་ཅན་གྱི་འབྲུ། སྙེ་བའི་འབྲུ་ནི་ནས་ལ་སོགས།
ཤཱ་ལ་ཡ་དང་ཀ་ལ་མ་སོགས་དང་། དྲུག་ཅུ་པ་སོགས་མོ་འདི་ནི་རྣམས།། 24

तृणधान्यानि नीवाराः स्त्री गवेधु गवेधुका ।
अयोऽग्रं मुषलोऽस्त्री स्यादुदूखल मुलूखलम् ॥ २५ ॥

རྩྭ་ཡི་འབྲུ་དང་ནི་ཝཱ་ར། གོ་ཝེ་ཤི་དུ་ཀ་ཝེ་དྷུ་ཀོ།
ལྕགས་རྩེ་ཅན་དང་ལྟུན་ཤིང་ངོ་། གདོང་། ལྟུན་དང་འབྲུ་བའི་བ་ག་ཞི་ངོ།། 25

प्रस्फोटनं शूर्प मस्त्री चालनी तितउः पुमान् ।
स्यूतप्रसेवौ कण्डोलपिटौ कटकिलिञ्जकौ ॥ २६ ॥

སྒྲོག་བྱང་རྗེད་ཙོ་སི་ཏ་ཏོ། ཁྲོལ་ནང་རི་ཚག་མ་སེ་ད།
སྒྲེ་དང་ལྡང་ཚོ་བྱུ་པོ་ཁྲིས། ཀྲུ་ཀྲུས་ཏྲུ་ཁྲིས་དང་ག་ཞུམ།། 26

समानौ रसवत्यान्तु पाकस्थानमहानसे ।
पौरोगव स्तदध्यक्षः सूपकारास्तु वल्लवाः ॥ २७ ॥

རོ་ཁྱིམ་ཁྱིས་བཏང་ཚང་བའོ། བསྲོས་དཔོན་དང་ཀྱི་ཏོ་རོ་སོགས།། 27

* ཊཊ།
† ཐུ་ཏེ།

आरालिका आन्धसिकाः सूदा औदनिका गुणाः ।
आपूपिकः कान्दविको भक्ष्यङ्कार इमे त्रिषु ॥ २८ ॥

ཀྲུན་གསོལ་བ་ཟླབ་ཁ་བ། ལག་བདེ་འདྲེན་དང་ཐུག་ཚང་ངོ་།
ཡོ་དན་ཟླབ་ཁ་བ་ཟས་གཅེར། ཟས་བྱེད་པ་འདི་དྲུབ་པ་གསུམ།། 28

अश्मन्त मुद्धान मधिश्रयणी चुल्लि रन्तिका ।
अङ्गारधानिकाङ्गारशकव्यपि हसन्त्यपि ॥ २९ ॥

ཐབ་དང་རྐྱེད་བུ་མེ་ཐབ་དང་། ཚུ་ཡི་དང་རི་གསོལ་མའོ།
མེ་ཡི་གཞོང་པ་མེ་སྐོར་དང་། མེ་ཡི་སྒྲིགས་དང་མེ་ཧྲའོ།། 29

हसन्यप्यथ न स्त्री स्यादङ्गारोऽलात मुल्मुकम् ।
क्लीवे ऽम्बरीषं भ्राष्ट्रो ना कन्दूर्वा स्वेदनी स्त्रियाम् ॥ ३० ॥

དེ་ནས་སོ་སེན་མེ་མདག་དང་། མེ་མགལ་ཕྱུ་བ་ཏུ་ཀཾ་ཉིས་མོ།
མ་ཉིང་སླང་ཐེར་པོ་དང་། ཧོར་གཉི་དང་སྐྱོར་ཛ་མོ།། 30

अलिञ्जरः स्यान्मणिकं कर्कर्यालु र्गलन्तिका ।
पिठरः स्थाल्युखा कुण्डं कलशस्तु त्रिषु द्वयोः ॥ ३१ ॥

སྣོད་པོ་ཆེ་དང་ཏོར་ཅུ་དང་། ཆུ་ཡི་སྣོད་དང་ཙ་ཛའོ།
ཟ་ཟ་བཙོ་ཛ་གསོ་སྣོད་སྣོད། ཅུབ་བ་གསུམ་ཡོད་གཅིས་སྒྲོར།། 31

घटः कुटनिपा वस्त्री शरावो वर्द्धमानकः ।
ऋजीषं पिष्टपचनं कंसोऽस्त्री पानभाजनम् ॥ ३२ ॥

ཀུར་པ་ནི་པ་སོ་མིན་ནོ། ཁམ་ཕོར་དང་ནི་ཛ་རོར་རོ།
སྤུམ་ཟན་མ་དང་དུལ་ཞོན། འཁར་བ་མོ་མིན་ཚང་སྣོད་དེ།། 32

कुतूः कृत्तेः स्नेहपात्रं सैवाल्पा कुतुपः पुमान् ।
सर्व्वमावपनं भाण्डं पात्रमात्रे च भाजनम् ॥ ३३ ॥

ཀུ་ཏུ་ཀོ་སྦུབས་སྣུམ་སྣོད་དོ། ཀུ་ཏུ་པ་ཚང་བ་སྐྱེས་བུའོ།
ཀུན་འཛིན་སྣོད་ནི་བྷཎྜ་ནོ། སྣོད་དང་ཡོལ་བ་ཏ་སྣོད་སྤྱད།། 33

दर्व्विः कम्बिः खजाका च स्यात्तर्द्दूः दारुहस्तकः ।
अस्त्री शाकं हरितकं शिग्रुरस्य तु नाडिका ॥ ३४ ॥

སྐྱབས་པ་སྦྱབ་ཅིད་ཁཊྚ་ཀ། བཙང་བུ་དང་ནི་ལག་སྐོགས་སོ།
སོ་མིན་ལོ་མ་སྔོ་ཡོས།། 34

कडम्बश्च कलम्बश्च वेसवार उपस्करः ।
तिन्तिडीकञ्च चुक्रञ्च वृक्षाम्ल मथ वेल्लजम् ॥ ३५ ॥

དར་བ་སྔོང་ཟུ་ཙ་བའོ། སྒྲོ་དང་ཁ་ཏོག་རྒྱུ་ཅེ་དོ།
ཏིནྟྟི་ལི་ཀ་བསེ་ཡབ་དང་། ཤིང་རྒྱུར་ནི་ཉས་ཏོ་བ་རིས།། 35

मरीचं कोलकं कृष्णमूषणं धर्मपत्तनम् ।
जीरको जरणोऽजाजी कणाः कृष्णे तु जीरके ॥ ३६ ॥

མ་རི་ཙམ་དང་ཀོ་ལ་ཀཾ། ནག་པོ་རྡོ་སྣན་ཆོས་ཀྱི་སྣན།
ཛཱི་ར་ཛཱི་ར་ཨ་ཛཱ་ཛཱི། ཛི་ཀ་ན་ནག་པོ་ཛཱི་ར་ཀུ་ཀྲི*॥ 36

सुषवी कारवी पृथ्वी पृथुः कालोपकुञ्चिका ।
आर्द्रकं शृङ्गवेरं स्यादथ च्छत्रा वितुन्नकम् ॥ ३७ ॥

ཀ་ར་བཱི་ར་ས་དང་ནི། རྒྱ་ཆེན་ནག་པོ་ཞི་ར་ནག་ས།
སྣག་ཞིར་དང་ཤི་ར་ཙན་ནོ། དེ་ནས་ཀ་དུག་ཅན་ཙུ་སུ་དང་॥ 37

कुस्तुम्बुरु च धन्याक मथ शुण्ठी महौषधम् ।
स्त्रीनपुंसकयोर्व्विश्वं नागरं विश्वभेषजम् ॥ ३८ ॥

ཀུསྟུམ་བུ་རུ་སོ་བ་ཅན། དེ་ནས་སྣ་དང་སྣ་ཆེན་དང་།
མོ་དང་མ་ནིང་ཐམས་ཅད་ལ། སྒོང་སྐྱེས་ནི་ཤུ་སྣན་དང་ནི॥ 38

आरनालक-सौवीर-कुल्माषाभिषुतानि च ।
अवन्तिसोम-धान्याम्ल-कुञ्जलानि च काञ्जिके ॥ ३९ ॥

ཙར་སོ་སྐྱུར་སོ་ཀུ་ལ་སཱ་ཀྵ། ཕྱག་སྐྱུར་སྐྱུར་ཚི་ཨ་ན་བ།
སྐྱུར་སྐྱུར་དང་ནི་ཀཉྫི་ཀ॥ 39

* ཛི་ས་ཀྲི ?

सहस्रवेधि जतुकं वाह्लिकं हिङ्गुरामठम् ।
तत्पत्री कारवी पृथ्वी वाष्पिका कवरी पृथुः ॥ ४० ॥

སྟོང་འབིགས་ཤིང་ཀུན་བེ་ཧྲ་དང་། ཧིངྒུ་དང་ནི་ཤིང་ཀུན་ནོ།
དེ་ཡི་ལོ་མ་ཀཱ་ར་བཱི། ཛཱི་ར་ཀ་བ་རཱི་པྲྀ་ཐྭཱི་ཀ། ཀཱ་ར་བཱི་དང་རྒྱ་ཆེན་ནོ༎ 40

निशाह्वा काञ्चनी पीता हरिद्रा वरवर्णिनी ।
सामुद्रं यत्तु लवण मक्षीवं वशिरञ्च तत् ॥ ४१ ॥

མཚན་མོ་དེ་རིང་ཅན་སྐྱུར་པ་མེད། ཧ་རི་དྲ་དང་ཡུང་བའོ།
རྒྱ་མཚོ་གང་ཞིག་ལན་ཚྭ་ནི། དྲིད་ཏུམ་ཆགས་པ་དེ་དང་དེ༎ 41

सैन्धवोऽस्त्री शीतशिवं माणिमन्थञ्च सिन्धुजे ।
रौमकं वसुकं पाक्यं विड़ञ्च कृतके द्वयं ॥ ४२ ॥

རྒྱ་མཚོ་ནོ་རི་དཀར་ཤིང་ཉི། སཻ་ནྡྷ་བ་སིནྡྷུ་སྐྱེས།
རོ་མ་ཀ་དང་སྤྱར་ཚེར། ཕྱི་ཚྭ་ཁ་ཙ་ཚ་སྤྱར་གཉིས༎ 42

सौवर्चलेऽक्षरुचके तिलकं तत्र मेचके ।
मत्स्यण्डी फाणितं खण्डविकारे शर्करा सिता ॥ ४३ ॥

ཚྭ་ཉི་ཤི་ཟ་ད་ཙ་ཙ་ཀ། སར་ཁྲ་བས་བྱུང་སེ་ཙ་ཀ།
ཀ་ར་སྦུ་བ་ཀྲ་མས་དང་ཉི། ར་ཀར་*དང་ཀར་དཀར༎ 43

* རེ་ཀ་ར ?

कूर्चिका क्षीरविकृतिः स्याद्रसाला तु मार्जिता ।
स्यात्तेमनन्तु निष्ठानं त्रिलिङ्गा वासितावधेः ॥ ४४ ॥

འཁྱུར་དཔའ་ཆེ་ཕལ་སྐྱུར་རོ། ར་ས་ལ་རི་གཉིས་བའོ*།
ཞོད་མ་དང་ཏི་ཏིཀྐྲ་ཏི། དྲགས་གསུམ་བྲ་ས་ཡན་ཚོད་དོ།། 44

शूलाकृतं भटित्रं स्याच्छूल्यमुख्यन्तु पैठरम् ।
प्रणीत मुपसम्पन्नं प्रयस्तं स्यात् सुसंस्कृतम् ॥ ४५ ॥

ཆེ་ཐུས་བསྲེགས་ཤ་ཤཱུལྱ་ཪ། བཙོས་པའི་ཤ་ནི་པཻ་ཋ་ར།
ཟ་བོན་པ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས། དཀར་བས་བསྒྲུབས་དང་ལེགས་པར་སྦྱར།། 45

स्यात् पिच्छिलन्तु विजिलं संमृष्टं शोधितं समे ।
चिक्कणं मसृणं स्निग्धं तुल्ये भावितवासिते ॥ ४६ ॥

ཕྱར་ཕྱར་དང་ཉི་ལམ་ཐུལ་པོ། ལེགས་བསྲང་ས་པ་དང་དག་བྱས་མཉམ།
སྣུམ་བརྡོས་སྣུམ་བཅོས་སྟིགྡྷ། འདྲ་དང་བཀར་བ་བ་སིད།། 46

आपक्वः पौलिरभ्यूषो लाजाः पुंभूम्नि चाक्षतम् ।
पृथुकः स्याच्चिपिटको धाना भृष्टयवे स्त्रियाम् ॥ ४७ ॥

ས་སྐྱིད་པ་དང་བསྲུབ་ཟས། འབྲས་ཡོས་སྐྱེ་བུ་ནང་པོ་དེ་ཚིགས་ཅན།
འབྲས་ཡོས་ཙི་པི་ཊ་ཀ། ཡོས་དང་ནས་བརྔོས་པོ་ཡིན་ནོ།། 47

---

* For འཇོད་པར ? † བརྔོས་པ ?

पूपोऽपूपः पिष्टकः स्यात् करम्भो दधिसक्तवः ।
भिस्सा स्त्री भक्त मन्धोऽन्न मोदनोऽस्त्री स दीदिविः ॥ ४८ ॥

ཚིག་པ་ཆང་བུ་ཚངས་པ་དང་། ཁོ་ཟན་ཁེ་ར་སྦྱར་བའོ། ཟན་ཏི་བོ་ཡི་ཏྲ་ཏྲ།
ཟས་དང་ཁྱད་ཀ་མོ་དན། སོ་རི་ཉ་བཟང་བ་ཞེས་པའོ॥ 48

भिस्सटा दग्धिका सर्व्वरसाग्रे मण्ड मस्त्रियाम् ।
मासराचामनिस्रावा मण्डे भक्तसमुद्भवे ॥ ४९ ॥

བཟར་པ་དང་ཧྲི་ཧྲ་ཞེས་སོ། རོ་ཀུན་དང་མོ་ཁུ་བསྒོ།
འབྲས་ཐུ་ཚྭ་ཁུ་བ་དང་། ཐུག་པ་ཁུ་བ་ཟན་ལས་བྱུང་॥ 49

यवागूरुष्णिका श्राणा विलेपी तरला च सा ।
गव्यं त्रिषु गवां सर्व्वं गोविड् गोमय मस्त्रियाम् ॥ ५० ॥

ཡ་བ་གུ་དང་འབྲས་ཐུག་གོ། ཐུག་པ་སྐྱོ་ལོག་ཏ་ར་ལ།
གཞན་གསུམ་པ་ཡིན་བ་ལས་བྱུང་། ཐབས་ཅན་བ་དང་བ་རྫི་དང་།
བ་ཡི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལོ་རི་ནི॥ 50

तत्तु शुष्कं करीषोऽस्त्री दुग्धं क्षीरं पयः समम् ।
पयस्य माज्यदध्यादि द्रप्स्यं दधि घनेतरत् ॥ ५१ ॥

ཏྲི་སྐམ་པ་དེ་ནི་ཡར་ཀ་ལོ་ན*། ནོ་བ་ཀྲི་རི་བ་ཡ་བརྡུངས།
དོ་ལ་ལས་ཟུང་ཤོ་དོ་ཉི་སོ་ཀས། ཏྲི་བ་ཆགས་ཞེས་སོ॥ 51

---

* For ཀྱི་སམ་དེ་ཤི་པར་དེག་ཏ་།

घृत माज्यं हविः सर्पि नवनीतं नवोद्धृतम् ।
तत्तु हैयङ्गवीनं यत् ह्योगोदोहोद्भवं घृतम् ॥ ५२ ॥

ཞུན་མར་ཞུན་མ་བསྲེག་རྫས་མར། མར་ཞུ་བ་དང་མར་གསར་དང་།
དེ་ཉི་ཧཻ་ཡ་ངྒ་བཱི་ནཾ། གང་ཞིག་ཁར་ཚང་བ་བཞོས་མར། 52

दण्डाहतं कालशेयं मरिष्टमपि गोरसः ।
तक्रं ह्युदश्विन्मथितं पादाम्ब्वर्द्धाम्बुनिर्ज्जलम् ॥ ५३ ॥

དཀྲུག་སྐྱུ་པ་དང་བ་ཞོ་གྲོད་དང་། ཆུ་སྐྱ་ཅན་སྐྱུ་རང་བའོ།
མ་ཐི་རྡ་ནི་ཆུ་ཀང་གཅིག། ཆུ་མེད་པ་ནི་ཛ་ལམ། 53

मण्डं दधिभवं मस्तु पीयूषो ऽभिनवं पयः ।
अशनाया बुभुक्षा क्षुद् ग्रासस्तु कवलार्थकः ॥ ५४ ॥

ཞོ་ཁ་ཆུ་ནི་ཞོ་ལས་བྱུང་། གྲི་ནི་*འོ་མ་གསར་པའོ།
ཟས་འདོད་ཟས་འདོད་ལྟོགས་པ་དང་། གྲཱས་རང་ནི་ཁམ་གྱི་དོན། 54

सपीतिः स्त्री तुल्यपानं सग्धिः स्त्री सहभोजनम् ।
उदन्या तु पिपासा तृट् तर्षो जग्धिस्तु भोजनम् ॥ ५५ ॥

ཆུ་བཅས་ཟས་དང་ས་བི་ཏི། སག་དྷི་ཟུ་ནི་དང་ལྷན་ཅིག་ཟབ།
ཆུ་འདོད་བཏུང་འདོད་ཁ་སྐོམ་སྐམ།
བཀྲེས་པ་གསོལ་དགོས་གསུགས་ཚོད་དང་། 55

---

* འདུད་ཅེ ?

जेमनं लेप आहारो निघसो न्याद इत्यपि ।
सौहित्यं तर्पणं तृप्तिः फेला भुक्तसमुज्झितम् ॥ ५६ ॥

འཚལ་མ་ཟ་མ་ཟས་དང་ནི། ཁ་ཟས་བཞེས་པ་དང་ཡང་དོ།
འགྲངས་དང་ངོམས་དང་ཚིམ་པ་དང་། སེ་ལ་སྦྱིན་བཞེས་ལྷག་མའོ། ॥ 56

कामं प्रकामं पर्याप्तं निकामेष्टं यथेप्सितम् ।
गोपे गोपाल-गोसङ्ख्य-गोधुगाभीर-वल्लवाः ॥ ५७ ॥

འདོད་པ་རབ་འདོད་གུང་བ་དང་། ཉིན་པ་ཆགས་པ་བསྙེད་པའོ།
འཛིན་པ་སྲུགས་སྐྱོང་བ་ཡང་དགྲང་། བ་འཛི་ཉོ་མཁར་ལྷགས་ཕྱོགས་སོ། ॥ 57

गोमहिष्यादिकं पादबन्धनं द्वौ गवीश्वरे ।
गोमान् गोमी गोकुलन्तु गोधनं स्याद्गवां व्रजः ॥ ५८ ॥

བ་ཡང་མ་ཉེ་ལ་སོགས་པ། ཀང་ལྷད་ཉོར་ལྷད་གཉིས་ནི་ཕྱུགས་ཕྱུག་གོ།
བ་ལྡན་གོ་ནྲི་ཕྱུགས་ལྟས་འཚོར་*དང་བ་ཡང་རྒྱུ། ॥ 58

त्रिषाशितङ्गवीन न्तङ्गावो यत्राशिताः पुराः ।
उक्षा भद्रो वलीवर्द्द ऋषभो वृषभो वृषः ॥ ५९ ॥

ནོག་ཅན་བཟང་པོ་སྤྲེས་ཟླ་དང་། གླང་དང་ཁྱུ་མཆོག་ཁྲི་ཤ་དང་།
འཇིར་ཇེད་བ་ཡང་འགྲོ་ཇེད་དོ། ॥ 59

* For བ་ཐང་ཐི་ཟིལ ?

अनड्वान् सौरभेयो गौ रुक्ष्णां संहति रौक्षकम् ।
गव्या गोत्रा गवां वत्सधेन्वो र्व्वात्सकधैनुके ॥ ६० ॥

ནོག་ཅན་ཚོགས་པ་ཨུཀྵ་ཀཾ། བཁྲུབ་ཚོགས་བ་ལང་འདུས།།
བཙུ་རེཙུ་ནྲ་སྣཱ་ཀ། ཕྲུས་མནོར།། 60

इयो महान्महोक्षः स्याद्वृद्धोक्षस्तु जरद्गवः ।
उत्पन्न उक्षा जातोक्षः सद्योजातस्तु तर्णकः ॥ ६१ ॥

ཁྲུབ་ནོག་ཆེན་པོ་ཏྲཱ། ཐྲིད་ཨུཀྵ་གླང་རྒན་པོ།
ནོག་སྐྱེས་པ་དང་སར་ནོག་འཚམས།། 61

शकृत्करिस्तु वत्सः स्याद्दम्यवत्सतरौ समौ ।
आर्षभ्यः षण्डतायोग्यः षण्डो गोपतिरिट्चरः ॥ ६२ ॥

གཞོན་འདུལ་གླང་གསར་འཛམ་བའོ། ཤ་བཅུས་མཁོང་སྦྱོར་བའོ།
མ་ཉིང་མཁན་པོ་ཤི་ཊྲར།། 62

स्कन्धप्रदेशस्तु वहः सास्ना तु गलकम्बलः ।
स्यान्नस्तितस्तु नस्योतः प्रष्ठवाड्युगपार्श्वगः ॥ ६३ ॥

དཔུང་པའི་ཕྱོགས་ནི་བ་ཧར། ས་སྣ་སྐེ་ཡི་ཀོག་ཤ་བའོ།
སྣ་སྒྲག་དང་ཉི་ཁ་སྒྲག་གོ། རྒྱབ་སེད་འགྲོ་དང་ཁུར་འགྲོ་བ།། 63

युगादीनाञ्च वोढारो युग्य प्रासग्य शाकटाः ।
खनति तेन तद्वोढाऽस्येदं हालिक सैरिकौ ॥ ६४ ॥

གཉའ་ཤིང་ལ་སོགས་རྡྱ་རྡྱ་ར། གཉའ་ཤིང་གླང་འདུལ་བ་དང་ཤིང་རྟ་འདྲེན།
སྨོད་བྱེད་གཅོད་བྱེད་འབྲུ་བྱེད་པ། གཤོལ་ཐྲན་སོ་གླང་ཁལ་གླང་དང་ ॥ 64

धुर्व्वहे धुर्य्य धौरेय धुरीणाः स धुरन्धरः ।
उभावेकधुरीणैकधुरावेकधुरावहे ॥ ६५ ॥

ཁལ་དང་ཁལ་པ་ཁུར་འདྲེན་པ། གཉིས་པོ་གཅིག་གི་ཁུར་ཐེག་པ།
རིག་ཐེག་གཅིག་པོས་འདྲེན་པའོ ॥ 65

स तु सर्व्वधुरीणः स्याद्यो वै सर्व्वधुरावहः ।
माहेयी सौरभेयी गौरुस्रा माता च शृङ्गिणी ॥ ६६ ॥

ཀུན་གྱི་ཁུར་ཐེག་ཏུལ་བ་དང་། ཁུར་ཀུན་འདྲེན་པར་ནུས་པའོ།
བ་མོ་བ་དག་གཽ་ཙ་སྣུ། མཆོད་བྱེད་དང་ནི་ར་རྭ་ཅན ॥ 66

अर्ज्जुन्यघ्न्या रोहिणी स्यादुत्तमा गोषु नैचिकी ।
वर्णादिभेदात् संज्ञाः स्युः शवलीधवलादयः ॥ ६७ ॥

མཆོད་པ་མཆོད་ཡོན་རོ་ཧི་ཎི། བ་ལང་མཆོག་ནི་ནཻ་ཙི་ཀི།
ཁ་དོག་ལ་སོགས་དབྱེ་བའི་མིང་། ཁྲ་བོ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ ॥ 67

द्विहायनी द्विवर्षा गौरेकाब्दा त्वेकहायनी ।
चतुरब्दा चतुर्हायण्येवं त्र्यब्दा त्रिहायणी ॥ ६८ ॥

ལོ་གཉིས་མ་དང་ལོ་གཉིས་པ། ལོ་གཅིག་མ་དང་ལོ་གཅིག་པ།། 68

वशा वन्ध्याऽवतोका तु स्रवद्गर्भाथ सन्धिनी ।
आक्रान्ता वृषभेणाथ वेहद्गर्भोपघातिनी ॥ ६९ ॥

བེའུ་མེད་དང་བསྐམ་པོ། ཡ་བ་དག་བེའུ་ཤོར།
དེ་དང་ཤ་དང་ཁྱུ་མཆོག་སྦྱོར། དེ་ནག་ལོ་བེ་ཁྲང་རྡུམ།། 69

काल्यापसर्य्या प्रजने प्रष्ठौही बालगर्भिणी ।
स्यादचण्डी तु सुकरा बहुसूतिः परेष्टुका ॥ ७० ॥

དུས་ཐོབ་འཁོར་མང་དུས་མོ། པྲཥྛཽ་ཧཱི་དང་བ་གསར་རོ།
ཨ་ཙཎྜཱི་དུལ་མའོ། བེ་མང་མ་དང་ཕོ་བེ་མ།། 70

चिरसूता वष्कयणी धेनुः स्यान्नवसूतिका ।
सुव्रता सुखसन्दोह्या पीनोध्नी पीवरस्तनी ॥ ७१ ॥

བེ་སྐྱུད་རིང་བ་བཥྐ་ཡ་ཎཱི། དྷེ་ནུ་བེའུ་གསར་སྐྱེས་མོ།
སྲིན་པ་དང་ནི་འཇོ་བ་རེ་ན། ནུ་འབྱུང་འབྱུང་བའི་ནུ་མའོ།། 71

द्रोणक्षीरा द्रोणदुघा धेनुष्या बन्धके स्थिता ।
समांसमीना सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते ॥ ७२ ॥

ཌྲོ་ཎ་ཀྵཱི་ར་བྲེ་ཞོ་བ་བཅོས། བཏོང་མ་ཐགས་འཕྱེར་ཐེག་སྨར་བྱེད་པ།།
ཨཱ་ར་རིང་སྐྱེ་བའོ། ལོ་གཅན་སྐྱེ་དང་སྨར་སྐྱེས།། 72

ऊधस्तु क्लीवमापीनं समौ शिवककीलकौ ।
नपुंसि दाम सन्दानं पशुरज्जुस्तु दामनी ॥ ७३ ॥

ཨཱུ་དྷྣ་ན་ཉིང་ཨ་པཱི་ར། ཞིང་པའི་ཤིང་དང་བྱུང་བའོ།
སོ་ཤིན་ཐག་པ་དར་ཏོགས་ཐག་གོ། ཕྱུགས་ཐག་ཀང་ཐག་དུ་མ་ནི།། 73

वैशाख-मन्थ-मन्थान-मन्थानो मन्थदण्डके ।
कुठरो दण्डविष्कम्भे मन्थनी गर्गरी समे ॥ ७४ ॥

སྒྲུབ་ཐག་སྡུབ་ཤིང་མནྠན། སྒྲུབ་མ་དང་ནི་ཉི་ཏི་སྐོར།
སྒྲུབ་པའི་ཀ་བ་ཀུ་ཐར། ཏོ་རྫས་སྒྲུབ་པའི་རྫ་མ་མཚུངས།། 74

उष्ट्रे क्रमेलक-मय-महाङ्गाः करभः शिशुः ।
करभाः स्युः शृङ्खलका दारवैः पादबन्धनैः ॥ ७५ ॥

རྔ་མོ་རིན་ཤ་ང་བཞིན་ཁྱུས་ཆེན་པོ། རྔ་བུ་དང་ནི་རྔ་ཕྲུག་གོ།
རྔ་བུ་འདོགས་རྒྱག་སྒྲིལ་བ། ཞིང་ལ་རྐང་པ་འདོགས་པའོ།། 75

अजा छागी स्तुभ-च्छाग-वस्त-च्छगलका अजे ।
मेढ्रोरभ्रोरणोर्णायु मेष वृष्णय एडकाः ॥ ७६ ॥

ར་མ་རྡུ་གི་ཆེ་ཚོ་དང་ཤྭ་ཚ་ཀྲ་འབྲུ་ང་བསྐྱེས་པ།
ལུག་དང་རྟེ་འཕྱང་བ་བ་རྫ་ཏ་དང་། ཀླུ་ར་ཏ་ཀ་ར་དང་ནི་ཨེ་ཌ་ཀ༎ 76

उष्ट्रोरभ्राज वृन्दे स्यादौष्ट्रकौरभ्रकाजकम् ।
चक्रीवन्तस्तु वालेया रासभाः गर्दभाः खराः ॥ ७७ ॥

ཙ་རོ་ཙ་ང་འབྲི་འཚོ་ཀ་ཏ་ང་ཁྲུ།
ཙ་ཁྲུ་གསུམ་འཛུང་ཚོང་བུ་འདོང་པོ་ཙ་སྟོབ་ཟ། དཀོ་སྐྱ་ཟེ་ཁ་རའོ༎ 77

वैदेहकः सार्थवाहे नैगमो वाणिजो वणिक् ।
पण्याजीवो ह्यापणिकः क्रयविक्रयिकश्च सः ॥ ७८ ॥

ཀ་ཁ་རྗེས་དེ་དཔོན་ཟེམ་འགྲོ་ཀ་ཏ་དང་*།
ཚོང་དཔོན་ཚོང་པ་ཚོང་འདོང་དང་། ཚོང་པ་དང་ནི་ཉོ་ཚོང་བ༎ 78

विक्रेता स्याद्विक्रायिकः क्रायक-क्रयकौ समौ ।
वाणिज्यन्तु वणिज्या स्यान्मूल्यं वस्नोऽप्यवक्रयः ॥ ७९ ॥

འཚོང་བ་རྒྱུ་ཀོ་ར། རྗེ་བྲ་མི་ཀ་འཚུངས།
ཚོང་བྱ་རྗེ་ལེན། རིན་དང་གཟུང་བྱ་བ་གླས༎ 79

* Omit དང་

नौवी परिपणं मूलधनं लाभोऽधिकं फलम् ।
परिदानं परीवर्त्तो नैमेय निमयावपि ॥ ८० ॥

ཇོ་དང་ཚོང་དཔོན་རྩ་བོར་དང་། སྐྱེད་པ་ལྷག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན།
སོ་སོར་སྦྱིན་དང་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའོ། བརྗེ་བ་དང་ནི་བསྒྱུར་བའོ།། ༨༠

पुमानुपनिधिर्न्यासः प्रतिदानं तदर्पणम् ।
क्रये प्रसारितं क्रय्यं क्रेयं क्रेतव्य-मात्रके ॥ ८१ ॥

སྐྱེས་བུས་བཏམས་པ་བྱ་བའོ། སླར་རྫས་དང་ནི་བཀར་བའོ།
ཚོང་ཇོང་དགྲུབ་པ་ཉོས་པོ། ཁྲེལ་གནས་པར་བྱ་བའོ།། ༨༡

विक्रेयं पणितव्यञ्च पण्यं क्रय्यादयस्त्रिषु ।
क्लीवे सत्यापनं सत्यंकारः सत्याकृतिः स्त्रियाम् ॥ ८२ ॥

ཚོང་དང་བསྒྱུར་རྫོགས་ཚོང་སོགས། གསུམ།
མཉིང་བདེན་ཇོང་བའི་ཅེར། བཀོ་ཟམ་ནོ།། ༨༢

विपणो विक्रयः सङ्ख्याः सङ्ख्येये ह्यादश त्रिषु ।
विंशत्याद्याः सदैकत्वे सर्व्वाः संख्येय-संख्ययोः ॥ ८३ ॥

འཚོང་བ་དང་ནི་རིགས། བགྲང་བ་བགྲང་བྱ་བཅུ་ནི་གསུམ་ནོ།
ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་སྐྲས་ཅན་གཅིག། བགྲང་བྱ་ལ་སོགས་པ།། ༨༣

संख्यार्थे द्विबहुत्वे स्त स्तासु चानवतेः स्त्रियः ।
पंक्तेः शतसहस्रादि क्रमाद्दशगुणोत्तरम् ॥ ८४ ॥

གྲངས་དོན་གཉིས་དང་མང་པོ་དེ་ཚིག། དགུ་བཅུ་པ་ནི་མོ་ཡིན་ནོ།
རྫིང་ནི་བརྒྱ་དང་སྟོང་པ་སོགས། གོ་རིམ་བཅུ་མི་ཡོན་ཏན་གྱི།། 84

यौतवं द्रुवयं पाय्यमिति मानार्थकं त्रयम् ।
मानन्तुलाङ्गुलिप्रस्थैर्गुञ्जाः पञ्चाद्यमाषकः ॥ ८५ ॥

འཇལ་བྱེད་ཏོང་བྱེད་བསལ་བྱེད་ཅེས། ཚད་ཀྱི་དོན་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ།
འཇལ་བྱེད་སྲང་དང་སོར་མང་དག། བཅུ་ཆ་སོགས་པ་ཤ་ཀ།། 85

ते षोड़शाक्षः कर्षोऽस्त्री पलं कर्षचतुष्टयम् ।
सुवर्णबिस्तौ हेम्नोऽक्षे कुरुबिस्तस्तु तत्पले ॥ ८६ ॥

དེ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་ཀོ་ཀ་ཤ་སྟེ། ས་རེ་སྲང་དེ་ད་ཀར་ཥ་བཞི་ཡིན་ནོ།
གསེར་འཇལ་ཐོ་ཅན་གསེར་རིག་ཀོ། གུ་ཏུ་ནི་སྟེ་ཡི་སྲང་།། 86

तुला स्त्रियां पलशतं भारः स्याद्विंशति स्तुलाः ।
आचितं दशभाराः स्युः शाकटो भार आचितः ॥ ८७ ॥

སྙོམས་བྱེད་ནོ་ཡི་སྲང་བརྒྱ་དང་། ཁུར་ཡིན་ཉི་ཤུ་སྙམ་ནི།
སྲང་ཤུ་ཏེ་དེ་ནི་ཁུར་བཅུའོ། ཤིང་རྟ་ཁུར་ནི་ཨཱ་ཙི་ཏ།། 87

कार्षापणः कार्षिकः स्यात् कार्षिके ताम्रिके पणः ।
अस्त्रियामाढक-द्रोणौ खारी वाहो निकुञ्चकः ॥ ८८ ॥

ཀཱར་ཥ་པ་ཎ་ཏོང་ཙེ་ཡིན། ཟངས་མའི་ཏོང་ཙེ་ཀཱར་ཥི་ཀ།
སོ་ཤིན་བྲེ་ཁལ་བོ་རེ། བཞི་ཚ་བའི་པ་བཅུ་དྲུག་ཉི་ཤུ་ནི།། ༨༨

कुडवः प्रस्थ इत्याद्याः परिमाणार्थकाः पृथक् ।
पादस्तुरीयो भागः स्यादंशभागौ तु वण्टकः ॥ ८९ ॥

ཤི་ཀུ་ཙྪ་ཀ། ཀུ་ཊ་བ་དང་བྲེ་ལ་སོགས། ཡོངས་སུ་འཇལ་བྱེད་སོ་སོ་འོ།
རྐང་པ་དང་ནི་བཞི་ར་ཡིན། ཆ་དང་ཆ་ཤས་བགོད་པའོ།། ༨༩

द्रव्यं वित्तं स्वापतेयं रिक्थमृक्थं धनं वसु ।
हिरण्यं द्रविणं द्युम्नमर्थ-रै-विभवा अपि ॥ ९० ॥

རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ནོར་དང་ནི། འབྱོར་བ་ཕྱུག་དང་དཀོར་དང་རྫས།
རིན་ཆེན་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་ནོག། ནོར་བུ་དང་འབྲས་མོ་ཀྱི་ཀུང་ངོ།། ༩༠

स्यात् कोषश्च हिरण्यञ्च हेमरूप्ये कृताकृते ।
ताभ्यां यदन्यत्तत् कुप्यं रूप्यं तद्द्वयमाहतम् ॥ ९१ ॥

སྡོད་དང་རིན་ཆེན་གསེར་གཟུགས་དང་། གློག་དང་རྫོང་ཆེན་ཅེས་བྱ་བར།
དེ་དག་གཞན་ཞིག་གཞན་རྫོང་དང་། རྡུལ་དང་དེ་གཉིས་ཨཱ་ཧ་ཏ།། ༩༡

गारुत्मतं मरकतमश्मगर्भ हरिन्मणिः ।
शोणरत्नं लोहितकः पद्मरागोऽथ मौक्तिकम् ॥ ९२ ॥

མཁའ་ལྡིང་གཤོག་བ་ནར་ག་ཏ་དང་། ཧ་རི་སྤྲིང་དང་ནོར་བུ་ལྗང་།
རིན་ཆེན་དམར་པོ་ལོ་ཧི་ཏ་ཀ། པདྨ་རཱ་ག་དེ་སམ་ནི། མུ་ཏིག་དང་ནི་མཽ་ཀྟི་ཀོ། 92

मुक्ताथ विद्रुमः पुंसि प्रवालं पुंनपुंसकम् ।
रत्नं मणिर्द्वयोरश्मजातौ मुक्तादिकेऽपि च ॥ ९३ ॥

དེ་ནས་བི་དྲུ་མ་ནི་སྐྱེས་བུ་སྡེ། བྱི་རུ་ཕོ་དང་མ་ནིང་ངོ་།
རིན་ཆེན་ནོར་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་སྐྱེས་བུ་ཏིག་ལ་སོགས་དང་། 93

स्वर्णं सुवर्णं कनकं हिरण्यं हेमहाटकम् ।
तपनीयं शातकुम्भं गाङ्गेयं भर्म्म कर्व्वुरम् ॥ ९४ ॥

གསེར་དང་བཟོ་ཟངས་ཀ་ན་ཀ། ཧིཎ་ཧེ་ནི་ས་ཧཱཊ་ད་ཀ་ལ་འབྲེན།
བསྲེག་ཏུ་ཟུང་བརྒྱ་ཁུལ་གསྐྱེས། ཀླི་ན་བ་དང་སྨྱ་ར་ས་ཤེ་སྤྱུག། 94

चामीकरं जातरूपं महारजतकाञ्चने ।
रुक्मं कार्त्तस्वरं जाम्बूनदमष्टापदोऽस्त्रियाम् ॥ ९५ ॥

ཀྲིས་ཀ་སྲུབ་ཡང་རྟོག་ཆེན་པོ་དང་། རྟོག་ཟ་ཏོག་ཐེབ*ཆུ་གཤེར།
ཀྱང་བརྒྱ་ཀང་རོ་ནོ་རིམ་ངོ་། 95

* For ཆུ་ཟུ ?

अलङ्कार सुवर्णं यच्छृङ्गीकनकमित्यदः ।
दुर्वर्णं रजतं रूप्यं खर्जूरं श्वेतमित्यपि ॥ ९६ ॥

རྒྱན་གཟེར་ལ་ཤྲིང་ཀཱ་ཀ་ན་ཀ། ག་ན་ག་ཞེས་པ་དེ།
དཀོན་པ་རྗེ་དང་དངུལ་དང་དེ། ཁར་ཛུ་རི་དཀར་པོ་འང༑༑ ༩༦

रीतिः स्त्रियामारकूटो न स्त्रियामथ ताम्रकम् ।
शुल्वं म्लेच्छमुखं द्वाष्ट-वरिष्ठोदुम्बराणि च ॥ ९७ ॥

རི་ཏི་རོ་དང་ར་གན་མེར། དེ་ནས་ཟངས་དང་ཤུ་ལྦ་དང་།
ཀླ་ཀློ་ཁ་དོག་ཟངས་པ་དང་། ཧ་རྒྱ་ཏེ་རི༑༑ ༩༧

लोहोऽस्त्री शस्त्रकं तीक्ष्णं पिण्डं कालायसायसी ।
अश्मसारोऽथ मण्डूरं सिंघाणमपि तन्मले ॥ ९८ ॥

ལྕགས་རི་བོ་རིན་པ་རྡོ་རྗེ་རྡོ། ཀོང་ཚྭ་ཀ་བོ་ཀ་ར་བུ་དང་།
རྡོ་སྐྱི་སྐྱིང་མོ་ར་ནམ་ནི། ས་རྗེ་ལྕགས་རྣེག་རྣི་ཀ་ནོ༑༑ ༩༨

सर्व्वं स्यात्तैजसं लौहं विकारस्त्वयसः कुशी ।
क्षारः काचोऽथ चपलो रसः सूतश्च पारदे ॥ ९९ ॥

ནོར་ལ་ཐམས་ཅད་ལྕགས། ལྕགས་ཀྱི་ཏེ་སྒྲ་སོལ་ལྕགས་དང་།
བཅིང་བུ་ལྷུག་པར་དེ་ཉམ་ནི། ཀུ་ཤི་ཀ་ཙ་ཙ་པ་ལ་ར་ས་ཀ་ཀི་ཙི་ཀ་ར་།
ཁ་བ་ཏི་ར་ས་ར་ཀཱ་ཤེས་དར༑༑ ༩༩

गवलं माहिषं शृङ्गमभ्रकं गिरिजामले ।
स्रोतोऽञ्जनन्तु सौवीरं कापोताञ्जन-यामुने ॥ १०० ॥

ག་བ་ལམ་ནི་མ་ཧེ་ཥི་ར། ཧྲང་ཆེན་རི་སྐྱེས་དྲི་མ་མེད།
ཚ་སྦྱོར་མིག་སྨན་སོ་བཱི་རཾ། མིག་སྨན་ཀཱ་པོ་ཏ་ཡཱ་མུ་ནི།། 100

तुत्थाञ्जनं शिखिग्रीवं वितुन्नक मयूरके ।
कर्परी दार्व्विका क्वाथोद्भवं तुत्थं रसाञ्जनम् ॥ १०१ ॥

སྦྲངས་པའི་མིག་སྨན་ཙ་ཅན་པ་གྲིར། སྦྲོད་པོ་དང་ནི་མ་བྱའི་མགྲིར།
སྦྲངས་མ་རྡུལ་མ་རྣ་ཟི་ཀཱ། བཅོས་པ་ལས་བྱུང་སྦྲངས་པའོ།
ཁྲ་བའི་མིག་སྨན་ཁྲ་བའི་སྙིང་།། 101

रसगर्भं तार्क्ष्यशैलं गन्धाश्मनि तु गन्धकः ।
सौगन्धिकश्च चक्षुष्याकुलाल्यो तु कुलत्थिका ॥ १०२ ॥

མཁིང་རྡེའི་རོ་སུ་ཟེ་རྡེ་ལྷག་དང་། ཤིར་དུ་ཟི།
མིག་སྨན་རིགས་ཅན་ཀུ་ལང་ཐིག།། 102

रीतिपुष्पं पुष्पकेतु पौष्पकं कुसुमाञ्जनम् ।
पिञ्जरं पीतकं तालमालञ्च हरितालके ॥ १०३ ॥

ནུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་མེ་ཏོག་ཟེ། མེ་ཏོག་མིག་སྨན་པོ་ཥྤ་ཀཾ།
པདྨ་སེ་སེར་པོ་ཏཱ་ལ་མཱ་ལ། ཧ་རི་ཏཱ་ལ་ཀ།། 103

गैरेयमर्थ्यं गिरिजमश्मजञ्च शिलाजतु ।
बोल गन्धरस प्राण पिण्ड गोस शशाः समाः ॥ १०४ ॥

བྲག་ཞུན་བཙོ་རི་སྐྱེས་དང་། རྡོ་སྐྱེས་ཤིང་ལ་ཛ་ཏུ།
འབོར་ཙེ་དྲི་སྙིང་སྲོག་ཅན་དང་། གོང་བུ་གོམ་རི་བོང་མཉམ། ॥ 104

हिङ्गुनिर्यासः सहस्रवेधि जतुकं रामठम् ।
[transcriber's reading of printed line:]

हिण्डीरोऽब्धिकफः फेनः सिन्दूरं नागसम्भवम् ।
नाग सीसक योगेष्ट वप्राणि चपु पिचटम् ॥ १०५ ॥

ཧྲི་བཙོ་སྦྲུ་བ་ཤར་སྦྲུ། སིནྡུ་ར་དང་པི་བྲིར།
ནཱ་ག་ཞེ་མཚོན་པོ་སྟིང་། རོ་ཉེ་ར་བུ་ཞི་ཙྪཊ། ॥ 105

रङ्गवङ्गेऽप्यथ पिचुस्तूलोऽथ कमलोत्तरम् ।
स्यात् कुसुम्भं वह्निशिखं महारजनमित्यपि ॥ १०६ ॥

ཚོད་དང་གཤེར་ཚོ་ནག་པོ་བའི་རྒྱ། དེ་ནས་བཙོག་ཅེས་བྱ་བདོ།
ལཱ་ཀྵ་མེ་ཏོག་ཚོད་ཆེན་པོ། ཞིམ་པ་དང་ཆུག་སྤུ་པ་ཤ་གོས། ॥ 106

मेषकम्बल ऊर्णायुः शशोर्णं शशलोमनि ।
मधु क्षौद्रं माक्षिकादि मधूच्छिष्टन्तु सिक्थकम् ॥ १०७ ॥

རི་བོང་བལ་དེ་ཤ་ཤ་ལོ་མདོ། སྦྲང་དང་ལྡང་རྫས་ཀ་ཀུ་སོགས།
སྦྲང་རྩིགས་དང་དེ་སྦྲ་ཚིལ་པོ། ॥ 107

मनःशिला मनोगुप्ताः मनोह्वा नागजिह्विका ।
नैपाली कुनटी गोला यवक्षारो यवाग्रजः ॥ १०८ ॥

མནཿཤི་ལཱ་རྡོ་རོས་ཐང་། རྡོ་རོས་ཐང་ནི་གླུ་ལྡེབ།
ནེ་པཱ་ལི་ནི་ཀུ་ཊི་ལོ་ལ། ཡ་བ་ཀྵཱ་ར་ནས་སོལ་སྐྱེས།། ༡༠༨

पाक्योऽथ सर्जिकाक्षारः कापोतः सुखवर्चकः ।
सौवर्चलं स्याद्रुचकं त्वक्क्षीरा वंशरोचना ॥ १०९ ॥

སྐྱིར་བ་རེ་ཉས། རྒྱ་ཚྭ་ཀཱ་པོ་ཏ།
སུག་པ་ཙ་ག་ཙ་ཚྭ་རོ། ཀི་ཚྭ་ཤ་རོ་ཙ་ན།། ༡༠༩

शिग्रुजं श्वेतमरिचं मोरटं मूलमैक्षवम् ।
ग्रन्थिकं पिप्पलीमूलं चटिकाशिर इत्यपि ॥ ११० ॥

ཤྲུར་སྐྱེས་དཀར་པོ་སོ་བ་རི། སོ་བ་ཙ་བ་བུར་ཤིང་།
ནཱ་དུང་ལྕཱ་པ་བྲ་ཧྨཱི་རི་ཚ། ཙ་ཏི་ཀ་ཤིར་ཞེས་བ་ཡང་ངོ་།། ༡༡༠

गोलोमी भूतकेशो ना पत्राङ्गं रक्तचन्दनम् ।
त्रिकटु त्र्यूषणं व्योषं त्रिफला तु फलत्रिकम् ॥ १११ ॥

इति वैश्यवर्गः ॥

ཀོ་ལོ་མཱི་ནི་འབྱུང་པོ་རི་སྐྲ།། སོ། བཙན་དུག་ཙན་དན་དམར།
ཚ་བ་གསུམ་དང་ཨུ་ཥཱ་ཎ་ཏྲི་ཀ། འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་བ་ཏྲི་ཀ།། ༡༡༡

ཞེ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།།

शूद्रवर्गः ।

शूद्राश्चावरवर्णाश्च वृषलाश्च जघन्यजाः ।
आचण्डालात्तु सङ्कीर्णा अम्बष्ठकरणादयः ॥ १ ॥

དམངས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན ༎

དམངས་རིགས་དང་དེ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་དང་། རྫིས་བརླབ་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པ་མོ།
ཀུན་དང་གདོལ་བའི་བར་ལྡུག་འདྲེས་པའོ། སྨན་པ་རི་སོ་མཁན་པ་སོགས༎ 1

शूद्राविशोस्तु करणोऽम्बष्ठो वैश्याद्विजन्मनोः ।
शूद्राक्षत्रिययोरुग्रो मागधः क्षत्रियाविशोः ॥ २ ॥

དམངས་དང་རྗེས་སྐྱེས་རི་སོ་མཁན། སྨན་པ་རྗེའུ་གཉིས་སྐྱེས་ལས།
དམངས་དང་རྒྱལ་བ་འདྲེས་དྲག་པའོ། རྒྱལ་རྗེས་འདྲེ་བ་རྒྱལ་བ་རྗེས་འདྲེས༎ 2

माहिष्योऽर्य्याक्षत्रिययोः क्षत्तार्य्याशूद्रयोः सुतः ।
ब्राह्मण्यां क्षत्रियात् सूत स्तस्यां वैदेहको विशः ॥ ३ ॥

མཱ་ཧི་ཥྱ་རྗེ་དང་རྒྱལ་བ་འདྲེས། ཀྵཏྟ་རྗེ་ལ་དམངས་ནི་བུ།
བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་འདྲེས་སཱུ་ཏ། དེ་ཡི་རྗེས་འདྲེས་བཻ་དེ་ཧ༎ 3

रथकारस्तु माहिष्यात् करण्यां यस्य सम्भवः ।
स्याच्चाण्डालस्तु जनितो ब्राह्मण्यां वृषलेन यः ॥ ४ ॥

ཤིང་རྟ་བཀན་པོ་མ་སྐྱེ། དེ་ལོ་བཏན་ལས་བྱུང་བའོ།
གཎྜཱ་ལ་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་དེ། དམངས་རིགས་པོ་དང་མོས་བསྐྱེད་པས།། 4

कारुः शिल्पी संहतैस्तैर्द्वयोः श्रेणिः सजातिभिः ।
कुलकः स्यात् कुलश्रेष्ठी मालाकारस्तु मालिकः ॥ ५ ॥

ཐེར་ལག་པ་དང་བཟོ་བ་དང་། འཚོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀ་ཤེས་ཡིན་ནོ།
ཤེས་རིགས་པ་ནད་དང་བཟོ་བའི་རིགས། རིགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་།
མེ་ཏོག་ཕྲེང་བར་པོ་མཱ་ལི་ཀ།། 5

कुम्भकारः कुलालः स्यात् पलगण्डस्तु लेपकः ।
तन्तुवायः कुविन्दः स्यात्तुन्नवायस्तु सौचिकः ॥ ६ ॥

རྫ་མཁན་ཀུ་ལཱ་ལ་རྫ་མཁན་པོ། ཞབས་ལ་ཁང་བ་པོ་ལེ་པ་ཀ།
*སྐུད་པ་ཐག་པ་ཐགས་མཁན་ནོ། ཚེམ་བུ་པ་དང་གོས་བཙེམ།། 6

रङ्गाजीवश्चित्रकारः शस्त्रमार्ज्जोऽसिधावकः ।
पादूकृच्चर्म्मकारः स्याद्व्योकारो लोहकारकः ॥ ७ ॥

རི་མོས་འཚོ་བ་ཙི་ཏྲ་ཀར། མཚོན་ཆ་ཕྱི་བ་དང་ནི་གྲི་ཕྱི་བ།
ལྷམ་མཁན་དང་ནི་ཀོ་བ་མཁན། ལྕགས་མཁན་བཟོ་བ་དང་ལྕགས་མཁན་ནོ།། 7

* ཏ་ཀྲྀ་ཀ is the reading in A.S.B. copy.

नाड़ीन्धमः स्वर्णकारः कलादो रुक्मकारकः ।
स्याच्छाङ्खिकः काम्बविकः शौल्विक स्ताम्रकुट्टकः ॥ ८ ॥

གསེར་མགར་སྦྱོ་ཀར་དང་། གསེར་མགན་དང་ནི་གསེར་བཟོ་བ།
དུང་བཟོ་བ་དང་དུང་མཁན་ནོ། ཟངས་མགན་དང་ནི་ཟངས་མ་མགར་བ།། 8

तक्षा तु वर्द्धकिस्त्वष्टा रथकारश्च काष्ठतट् ।
ग्रामाधीनो ग्रामतक्षः कौटतक्षो ऽनधीनकः ॥ ९ ॥

ཤིང་མཁན་ཤིང་བཟོ་ཤིང་འཇོག་པ། ཤིང་རྟ་བྱེད་དང་ཤིང་གཞོག་མཁན།
*ཐུ་མཁན་དང་ནི་ཏྲིས་ཤིང་མཁན། ཏྲིས་གནས་དང་ནི་བཟར་སོ་དོ།། 9

क्षुरि मुण्डि दिवाकीर्त्ति नापितान्तावसायिनः ।
निर्णेजकः स्याद्रजकः शौण्डिको मण्डहारकः ॥ १० ॥

བྲེགས་མཁན་སྐྲ་མཁན་སྒོ་རིས་གྲགས། དྲི་ཤི་དང་བཙུར་གནས་པ།
ཚོས་མ་དང་བཙོ་བླག་མཁན། ཆང་འཚོང་མ་དང་ཆང་མཁན།། 10

जाबालः स्यादजाजीवो देवाजीवस्तु देवलः ।
स्यान्माया शाम्बरी मायाकारस्तु प्रातिहारिकः ॥ ११ ॥

ར་རྫི་དང་ནི་ར་སྐྱོང་བ། ལྷ་ཡི་འཚོ་ལྷ་གཅེར་བ།
སྒྱུ་མ་དང་སྒྱུ་མ་མཁན། སྒྱུ་བྱེད་དང་སོ་སོར་འཇོག།། 11

* ཐུ་ for ཏྲིམ !

शैलालिनस्तु शैलूषा जायाजीवाः कृशाश्विनः ।
भरता इत्यपि नटाश्चारणास्तु कुशीलवाः ॥ १२ ॥

གར་བ་དང་ནི་གར་མཁན་ནོ། བུད་མེད་ཀྱིས་འཚོ་བུད་མེད་བསྲུངས།
ཟློས་གར་ཏེ་ཞེས་གར་དང་ནི། ཀུང་པ་བ་དང་གར་གྱི་གཙོ།། 12

मार्दङ्गिका मौरजिकाः पाणिवादास्तु पाणिघाः ।
वेणुध्माः स्युर्वैणविका वीणावादास्तु वैणिका ॥ १३ ॥

ཛ་བ་དང་ནི་ཛ་ཛུང་བ། ལག་པའི་སྒྲ་དང་ཐལ་མོ་རྡེབ།
གླིང་བུ་བ་དང་གླིང་བུ་འབུད། པི་ཝང་པ་དང་པི་ཝང་མཁན།། 13

जीवान्तकः शाकुनिको द्वौ वागुरिकजालिकौ ।
वैतंसिकः कौटिकश्च मांसिकश्च समं त्रयम् ॥ १४ ॥

འཚོ་བ་ཐག་ཅན་བྱ་བཤོར་བ། གཉིས། བྱ་སྣི་པ་དང་བྱ་རྒྱ་པ།
རྗོད་པ་སྣི་པ་ཤ་དུ་བ་བཅུལ། གསུམ།། 14

भृतको भृतिभुक्कर्मकरो वैतनिकोऽपि सः ।
वार्त्तावहो वैवधिको भारवाहस्तु भारिकः ॥ १५ ॥

གླ་མི་གླ་ཟས་ཁས་བྱེད་པ། ཉོ་ཤས་འཚོ་བ་ཞེས་པའོ།
ནང་ཆེན་པ་དང་ཐོན་པའོ། ཁུར་འཁྱེར་བ་དང་ཁུར་བའོ།། 15

विवर्णः पामरो नीचः प्राकृतश्च पृथग्जनः ।
निहीनो ऽपसदो जाल्मः क्षुल्लकश्चेतरश्च सः ॥ १६ ॥

རིགས་ངན་དམན་པ་* རིགས་ངན་དང་། ངན་པ་དང་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ།
ངན་པ་དམན་པ་རིགས་མཛེས་ལྡན་ངན། ཆུང་བ་དང་ནི་དམན་པ་བོའོ།། 16

भृत्ये दासेर-दासेय-दास-गोप्यक-चेटकाः ।
नियोज्य-किङ्कर-प्रैष्य-भुजिष्य-परिचारकाः ॥ १७ ॥

གཡོག་དང་གཡོག་དང་བྲན་དང་ནི། ཕྲ་མ་གཡོག་པ་བཅིང་།
ཉན་ས་ནི་བཟློང་ཕྲ་ར་ཟུག་བསྐོ་བྱ་བ། ཞབས་ཏོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད།། 17

पराचित परिस्कन्द परजात परैधिताः ।
मन्दस्तुन्दपरिमृज आलस्यः शीतकोऽलसो ऽनुष्णः ॥ १८ ॥

གཞན་གསོས་དང་ནི་བཅོམ་ཁུ་དང་། གཞན་སྐྱེས་བ་དང་གཞན་གྱིས་བསྐྱངས།
ཐ་ཤམ་ལྡབ་ལེ་ལོ་ཅན། ཕྲང་བ་གྲང་སྐྱེ་རིགས་ངན་པ།། 18

दक्षे तु चतुर पेशल पटवः सूत्थान उष्णश्च ।
चण्डाल प्लव मातङ्ग दिवाकीर्त्ति जनङ्गमाः ॥ १९ ॥

ཁད་པ་བཙན་བ་གྲོ་བོ་རང་། གསལ་བ་བོ་བྱུང་བོ་སྐྱུང་བོའོ།
གདུལ་བོ་ཕྱུང་ནས་གཟུང་བོ་དང་། ཉི་ཚེ་ཀྱི་ནི་ཉིན་རིགས་ཅན།། 19

* For ཏཱ་ར ? † ?

निषाद् श्वपचावन्तेवासि चाण्डाल पुक्कसाः ।
भेदाः किरात शवर पुलिन्दा म्लेच्छजातयः ॥ २० ॥

ཧྲིན་ནཟར་གཏམ་གཏུན་པོ་དང་། ངར་ཟླས་པ་དང་དབྱེ་བ་ནི།
མོན་པ་དང་ནི་ཤ་བ་རི། ཤིང་སྒྲུབ་པ་དང་ཀླ་ཀློ་རིགས།། 20

व्याधो मृगवधाजीवो मृगयुर्लुब्धकोऽपि सः ।
कौलेयकः सारमेयः कुक्कुरो मृगदंशकः ॥ २१ ॥

ཤེད་ན་དང་ནི་རི་དྭགས་གསོད། རྗེས་པ་རྔོན་དང་ཤེད་ས་འདེ།
ཧྲི་དང་ཏྲི་ས་སྐྱོགས་བྱེད་རོ། རི་དྭགས་ཟ་དང་སྨྲ་བྱེད་དང་།། 21

शुनको भषकः श्वा स्यादलर्कस्तु स योगितः ।
श्वा विश्वकद्रु र्मृगयाकुशलः सरमा शुनी ॥ २२ ॥

ཁྱི་ཤག་*དང་ཚོན་ཐབས་སྦྱོར་བའི། ཚོས་†དང་སྐྱེ་ཁྲ་ནི་དྭགས་ཀྱི།
མི་དགེ་བ་ཧྲི་མོ་དང་ནི་ཤུ་ནི།། 22

विट्चरः शूकरो ग्राम्यो वर्करस्तरुणः पशुः ।
आच्छोदनं मृगव्यं स्यादाखेटो मृगया स्त्रियाम् ॥ २३ ॥

ཕག་ཟག་ལ་ཁྱབ་སྒྲིང་གཞམ་མོ། བཅར་ཀུ་ར་སྒྲིག་ཀོ།
ཕྲ་ཟས་རི་དྭགས་བདང་ནི། རྗེས་བ་རི་དྭགས་བཙང་བྱེད་མོ།། 23

* For ཏྲ ?   † For ཚར ?

दक्षिणारुर्लुब्धयोगाद्दक्षिणेर्मा कुरङ्गकः ।
चैरैकागारिक स्तेन दस्यु तस्कर मोपकाः ॥ २४ ॥

གཡས་ཕྱོགས་རྨས་པ་ཟུས་ཁྲ་ཡོ་ག།
ཡན་ལག་ངན་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་པ་ཀུན་པོ་དང་། སྒྲང་བ་ཆོམ་ཀུན་འཛབ་བྱུ་པ།། 24

प्रतिरोधि परास्कन्दि पाटचर मलिम्लुचाः ।
चौरिका स्तैन्य चौर्य्ये च स्तेयं लोप्त्रन्तु तद्धनम् ॥ २५ ॥

ཨར་པ་གཉེར་དང་ཀུན་མ་ཟག། ཀུར་ནོར་ཀུན་རྫས་ཆོམས་དང་ནི།
ཀུན་རྫས་སྐྱོག་ནོར་དེ་ཉགས་ནི།། 25

वीतंस स्तूपकरणं बन्धने मृगपक्षिणाम् ।
उन्माथः कूटयन्त्रं स्यादागुरा मृगबन्धनी ॥ २६ ॥

རྒྱ་དང་སྙི་དང་། འཆིང་བྱ་རི་དགས་བྱ་རྣམས་སོ།
འཕྲིང་ཟམ་ངན་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་རོ། རི་དགས་འཛིན་དང་རི་དགས་འཆིང་།། 26

शुल्वं वराटकः स्त्री तु रज्जु स्त्रिपु वटी गुणः ।
उद्घाटनं घटीयन्त्रं सलिलोदाहनं प्रहेः ॥ २७ ॥

ཞགས་བསྒྲིལ་མ་སོ་དང་ཐག། གསུམ་ཡིན་སྐྲད་ཟུ་ཡི་དོ།
ཟ་ཚུ་ཁྲང་དང་ཟུམ་པའི་འཁྲུལ། ཆུ་འབབ་དང་ཉི་ཚུ་ཡི་འཁྲུལ།། 27

पुंसि वेमा वायदण्डः सूत्राणि नरि तन्तवः ।
वाणिर्व्यूतिः स्त्रियौ तुल्ये पुस्तं लेप्यादि कर्म्मणि ॥ २८ ॥

སྤུས་ཐུ་ཐག་ཟངས་སྟག་ཐག་ནི། སྣལ་བ་སྲད་བུ་རྒྱུ།
ཐགས་པ་འཐག་བྱ་རི་མོ་རིགས་འདྲ། བྱུག་བ་ཞག་བལ་སོགས་ལས॥ 28

पाञ्चालिका पुत्त्रिका स्याद्वस्त्रदन्तादिभिः कृता ।
पिटकःपेटकः पेटा मञ्जूषाथ विहङ्गिका ॥ २९ ॥

ཕྲུགས་བརྐྱར་པ་རི་འབག་ཡི་དང་ནི། དངོས་པོ་སོ་བ་སོགས་ལས་བྱས།
སྒྲོམ་དང་ཟ་སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་॥ 29

भारयष्टिस्तदालम्बि शिक्यं काचोऽथ पादुका ।
पादूरुपानत् स्त्री सैवानुपदीना पदायता ॥ ३० ॥

རི་ནས་ཁུར་ཤིང་གཞུར་ཤིང་ངོ་། རི་ནས་ཆས་དང་ཕྱུགས་དང་བཅག་རྩམ་མོ།
མོ་ཞབས་སྒྲེགས་དང་ཀོ་ཀང་རྟེགས་སོ། འབྲིང་ཐག་འབྲེང་ཉམས་ཀྱི་ཐག་གོ॥
30

नध्री वर्ध्री वरत्रा स्यादश्वादेस्ताडनी कशा ।
चाण्डालिका तु कण्डोलवीणा चण्डालवल्लकी ॥ ३१ ॥

ཧ་སོགས་ཚུལ་གྱི་ཀ་ཤུར། གཏན་པོ་ཉམས་ཀྱི་པི་བྲང་ནི།
ཙཎྜ་ལ་དང་བི་ཎཱི་ཀཱ॥ 31

नाराची स्यादेषणिका शाणस्तु निकषः कषः ।
व्रश्चनः पत्रपरशु रीषिका तूलिका समे ॥ ३२ ॥

ར་ར་ཅི་དང་ནེ་རའི། གསེར་དཔྱོད་རྡོ་ནི་ཀ་ཥོ།
ཨཉྫ་ན་གྲི་ཞ་ཏ་པ་ར་ཤུ། ཨི་ཥཱི་ཀཱ་ཏཱུ་ལི་ཀཱ་མ་མ།། 32

तैजसावर्त्तनी मूषा भस्त्रा चर्म्मप्रसेविका ।
आस्फोटनी वेधनिका कृपाणी कर्त्तरी समे ॥ ३३ ॥

ནོར་ཅན་ལྕུགས་སྐྱོངས་སྒྱུ་མོ། སྐྱུར་པ་ཀོ་བའི་སྦུར་པ་དང་།
གསར་དང་འདེགས་ཉེད་ཤིས་བྱེ། ར་བྱི་ཀཎྜ་ཀྲི་ཏ་ཏྲྱ།། 33

वृक्षादनी वृक्षभेदी टङ्कः पाषाणदारणः ।
क्रकचोऽस्त्री करपत्र मारा चर्म्मप्रभेदिका ॥ ३४ ॥

ཤིང་ཟ་ཐོར་དང་ཤིང་འདེགས་དང་། ཏཾ་ཀ་རྡོ་བའི་འཇོང་ཤིན་དོ།
སོག་ལེ་ཁྲ་གཙེར་ཁྲོད་ཐེད་དང་། ཁྱུ་ར་ཀོང་འདེགས་བྱེད་སྐྱུང་།། 34

स्तम्भौ स्थूणा लोहप्रतिमा शिल्पं कर्म्म कलादिकम् ।
प्रतिमानं प्रतिविम्बं प्रतिमा प्रतियातना प्रतिच्छाया ॥ ३५ ॥

ཆགས་སྣན་སྟོན་པོ་རྩུགས་གཟུགས་སོ། བཟོ་དང་བསད་དང་ཆ་ལ་སོགས།
སྐུ་གཟུགས་གཟུགས་བརྙན་ཉེ་བྱེ་དྲུ། རྗེས་སོ་དང་ཡི་སྒྲར་གྲིབ་མ།། 35

प्रतिद्यातिरर्चा पुंसि प्रतिनिधिरुपमोपमानं स्यात् ।
वाच्यलिङ्गाः सम स्तुल्यः सदृक्षः सदृशः सदृक् ॥ ३६ ॥

སྣང་བརྙན་འདྲ་དང་བོ་ཉི་ན་མཚུངས། དཔེ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་།
བརྗོད་བྱ་རི་རྟགས་ལྡན་མཉམ་དང་མཚུངས། དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྣང་བ་དེ་དང་མཚུངས།།

साधारणः समानश्च स्युरुत्तरपदे त्वमी ।
निभ-सङ्काश-नीकाश-प्रतीकाशोपमादयः ॥ ३७ ॥

ཐུན་མོང་ཡིན་ནི་འདྲ་བ་དེ་འདྲའོ། ཚིག་ཕྲ་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ནི།
འདྲ་བ་ཉེ་བ་མཚུངས་པ་དང་། སྣ་བུ་དང་ནི་དཔེ་ལ་སོགས།། 37

कर्मण्या तु विधा-भृत्या-भृतयो भर्म्म वेतनम् ।
भरण्यं भरणं मूल्यं निर्व्वेशः पण इत्यपि ॥ ३८ ॥

ལས་ཀྱི་སྤྲོ་སྤྱོད་ཉན་བ་དང་། ཟ་ཏ་ཀ་སྐྱ་དང་བོག་དང་ནི།
རྔན་སྐྱ་སྐྱ་དང་རིན་དང་ནི། ཤོ་ག་ཉིད་ཅེ་བ་ཡང་།། 38

सुरा हलिप्रिया हाला परिस्रुद्वरुणात्मजा ।
गन्धोत्तमा-प्रसन्नेरा-कादम्बर्य्यः परिस्रुता ॥ ३९ ॥

ཆང་དང་གཉོ་བོ་རྒྱན་སྐྱེས་བ་དང་། རྣ་བ་མོང་པ་འབབ་ཆུ་བོ་གྱེས།
དྲི་མཆོག་བ་དང་དྭངས་མ་ཞི་དང་། ག་དམྦ་རྦ་འཕང་མོངས་སྐྱུ་ཞེས།། 39

मदिरा कश्यमद्ये चाप्यवदंशस्तु भक्षणम् ।
शुण्डापानं मदस्थानं मधुवारा मधुक्रमाः ॥ ४० ॥

རྫོས་བྱེད་དཀར་བྱེད་ནར་ཆང་། ཨ་ར་ཏི་ཤ་ཆང་སྦྲགས་སོགས།
ཆང་ཚོང་ཚང་ར་ས་བཏུང་བའི་གནས། བཏྲུ་བར་སྦྲང་གི་ཆང་།། 40

मध्वासवो माधवको मधु माध्वीकमद्वयोः ।
मैरेय मासवः शीधु र्मेदको जगलः समौ ॥ ४१ ॥

རི་སོག་སྦྲང་ཆང་ཅན་ལ་རྡུ་བ། མངར་ཕུར་སྦྲང་གི་ཆང་ཤི་གཉིས།
སི་དྲུ་ཡ་དང་སེ་སྨྱིག་ཆང་། བུ་རང་བདག་ཀ་དའི། སྦྱར་ཆང་མཚུངས།། 41

सन्धानं स्यादभिषवः किण्वं पुंसि तु नग्नहूः ।
कारोत्तरः सुरामण्ड आपानं पानगोष्ठिका ॥ ४२ ॥

སྦྲུ་དབབ་རི་ཆང་གསོ་སོ། པངས་དང་པོ་རི་ཏང་ཅེ་ཏ།
ཀི་ཏྲ་བདུད་ཅིའི་སྙིང་པོ་དང་། ཆང་ར་ཆང་ཁུ་དཀྲས་དང་ནི།། 42

चषकोऽस्त्री पानपात्रं सरकोऽप्यनुतर्षणम् ।
धूर्त्तोऽक्षदेवी कितवोऽक्षधूर्त्तो द्यूतकृत् समाः ॥ ४३ ॥

ཆང་སྣོད་ས་རོ་རི་དང་སྐོ་རྡ་རང་། ཁབ་ཏོར་དང་དེ་ཚིམ་བྱེད་དང་།
ཆོ་ལོ་རྒྱན་པོ་ཤེ་དང་ནི། ཟ་རྒྱ་ཆོ་རྒྱ་མཚུངས་པ་པོ།། 43

स्यु लग्नकाः प्रतिभुवः सभिका द्यूतकारकाः ।
द्यूतोऽस्त्रियामक्षवती कैतवं पण इत्यपि ॥ ४४ ॥
ཁས་ལེན་དང་ནི་གཉའ་བའོ། སྒྲུབ་པ་དང་ཚ་འཛིན་པོ།
ཤིང་ཏྲེ་ལོ་མེད་རྒྱན་འཇོག་དང་། གེ་ཏབ་དང་པཎ་ཞེས། 44

पणोऽक्षेषु ग्लहोऽक्षास्तु देवनाः पाशकाश्च ते ।
परिणायस्तु शारीणां समन्तान्नयनेऽस्त्रियौ ॥ ४५ ॥
པཎ་ཨཀྵ་གླག། མིག་དང་རྡོ་བོ་ཤ་ཤག།
ཡོངས་འཕྲེན་བཀུང་ཙང་ཕྲེབ་དང་རྡེ། རྡེ་ཞིབ་ཀྱང་བསྒྲད་གོ་ཡི་ཕྱར། 45

अष्टापदं शारिफलं प्राणिद्यूतं समाह्वयः ।
उक्ता भूरिप्रयोगत्वादेकस्मिन् येऽत्र यौगिकाः ॥ ४६ ॥
སྒྲོག་ཚགས་རྒྱུགས་དང་ཕོ་རྒྱལ་བོ། རབ་དུ་སྦྱང་ཕོ་བ་སྦྱོར་ཕྱིར།
གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་འདིར་གང་སྦྱོར།། 46

ताद्धर्म्यादन्यतो वृत्ता व्यूह्या लिङ्गान्तरेऽपि ते ॥ ४७ ॥
དེ་ལས་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་བསྒྱུར་བར་བྱ།། 47

इति शूद्रवर्गः ।

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।

भूम्यादि द्वितीयकाण्डः समाप्तः ॥

དམངས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།

འཆི་བ་མེད་པའི་མིང་ངེས་སྒྲར་བའི་མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འཇུག་པ་ལས་ས་གཞི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།།

पाणिवर्गः ।

विशेष्यनिघ्नैः सङ्कीर्णैर्नानार्थैरव्ययैरपि ।
लिङ्गादिसंग्रहैर्वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः ॥ १ ॥

སྣོག་ཚིགས་ཀྱི་སྡེའོ།།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་བྱེད་པ། སྲེལ་བ་དང་ནི་སྣ་ཚོགས་དོན།
མི་ཟད་རྟགས་སོགས་བསྡུས་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱི་དོན་སྤྱི་བའི་རིགས་ན་རྣམས།། 1

स्त्रीदाराद्यैर्यद्विशेष्यं यादृशैः प्रस्तुतं पदैः ।
गुणद्रव्यक्रियाशब्दा स्तथा स्यु स्तस्य भेदकाः ॥ २ ॥

ཆོ་དང་ཕྱུར་རིད་ལ་སོགས་ཀྱིས། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གང་བསྟན་ནས།
དེ་ཡི་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱིས་སོ། ཡོན་ཏན་རྫས་དང་བྱ་བའི་སྒྲ།
དེ་བཞིན་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་རྣམས།། 2

सुकृती पुण्यवान् धन्यो महेच्छस्तु महाशयः ।
हृदयालुः सुहृदयो महोत्साहो महोद्यमः ॥ ३ ॥

ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀོར་དང་ལྡན། བློ་ཆེ་བ་དང་བསམ་པ་དཀྲུས་སོ།
སྙིང་དུ་སྡུག་དང་ཡིད་དགའ་བོ། སྤོབ་ཆེ་དང་དགའ་བ་ཆེ།། 3

प्रवीणे निपुणाभिज्ञ-विज्ञ-निष्णात-शिक्षिताः ।
वैज्ञानिकः कृतमुखः कृती कुशल इत्यपि ॥ ४ ॥

ཤེས་ཅན་གོ་ཅན་བརྡོད་པར་མཁྱེན། ཟླ་མཁྱེན་ངེས་ལྡན་བསླབས་ཤེས་ཅན།
ངེས་ཤེས་ཁ་བྱང་གོམས་ཅན་དང་། དགེ་བ་ཤེས་ཀྱང་བྱ་བའོ། ‖ 4

पूज्यः प्रतीक्ष्यः सांशयिकः संशयापन्नमानसः ।
दक्षिणीयो दक्षिणार्हस्तत्र दाक्षिण्य इत्यपि ॥ ५ ॥

མཆོད་པ་དང་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱིན། ཐེ་ཚོམ་ཡང་ནི་མ་ངེས་པ།
ཡོན་གནས་དང་ནི་མཆོད་པའི་འོས། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་འོས་ཞེས་བྱ། ‖ 5

स्यु र्वदान्य-स्थूललक्ष्य-दानशौण्डा बहुप्रदे ।
जैवातृकः स्यादायुष्मानन्तर्वाणिस्तु शास्त्रवित् ॥ ६ ॥

གཏོང་ཕོད་དང་ནི་དཔལ་སྤུག་དང་། ཅི་ཐབས་ཅན་དང་རབ་ཏུ་སྟེར།
ཡུན་རིང་འཚོ་དང་ཚེ་ལྡན་ནོ། བཤེས་གཉེན་ཅན་དང་བསྟན་བཅོས་རིག ‖ 6

परीक्षकः कारणिको वरदस्तु समर्द्धकः ।
हर्षमाणो विकुर्व्वाणः प्रमना हृष्टमानसः ॥ ७ ॥

ཡོངས་སུ་རྟོགས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་དང་ནི་ང་འདོད།
ཡིད་དགའ་བགྱུར་དང་ཡིད་རབ་བདེ། སེམས་ཀྱང་གོ་ཀྱིས་མ་གཟུང་བ། ‖ 15

दुर्म्मना विमना अन्तर्म्मनाः स्यादुत्क उन्मनाः ।
दक्षिणे सरलोदारौ सुकलो दातृभोक्तरि ॥ ८ ॥

ཡིད་ངན་ཟེམས་པ་ངན་བཞིན་དགའ་བ། སྐྱེ་ཆུང་བརྗོད་ངང་སེམས་རྩོས་པ།
གཡོ་མེད་དྲང་ངང་བང་སྐྱུ་མེད་ང། སྒ་བཟང་དང་སྦྱིན་དགར་སྤྱོད། ॥ 8

तत्परे प्रसितासक्ता विष्टार्थोद्युक्त उत्सुकः ।
प्रतीते प्रथित-ख्यात-वित्त-विज्ञात-विश्रुताः ॥ ९ ॥

དེ་ཡི་ངང་རྩོལ་ཆགས་པ་དང་ཉེར། རྩོལ་བརྩོན་བདུན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
ཤེས་རྟར་རྒྱུ་རིང་གྲགས་པ་ཅན། རིགས་རྟར་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་ཐོས། ॥ 9

गुणैः प्रतीते तु कृतलक्षणाहतलक्षणौ ।
इभ्य आढ्यो धनी स्वामी त्वीश्वरः पति रीशिता ॥ १० ॥

ཡོན་ཏན་ཚོང་རྟག། ངང་བཞི་ལུས་དང་བརྡ་ཀྲི་ལ།
ནོར་རྫ་ཁ་ཙོར་རྫ་ཡོད་ཀ་ལ། དབང་པོ་དང་ཕྱུག་པ་རྗེ་དང་། ॥ 10

अधिभू र्नायको नेता प्रभुः परिवृढोऽधिपः ।
ऽधिकर्द्धिः समृद्धः स्यात् कुटुम्बव्यापृतस्तु यः ॥ ११ ॥
हृदया

རིགས་ཅན་བསོད་ནམ་ ཆེ་ཆེ་དང་། རྗེ་དཔོན་དཔོན་འདྲེན་རྗེ་བོ་དང་།
ཁྲིམ་ཅུ་སྡུག་དང་ཡོད་དཀར་དེ་ ཅུ་ཅེས། ཁྱིམ་ཙང་རྣམས་བཏེན་པ་དང་ ॥ 11

स्यादभ्यागारिकस्तस्मिन्नुपाधिर्हि पुमानयम् ।
वराङ्गरूपोपेतो यः सिंहसंहननो हि सः ॥ १२ ॥

ཁྱིམ་ཐོར་སྡུང་བསྒྲེས་བུའོ། ཡན་ལག་བཟང་ཞིང་གཟུགས་ལྡན་པ།
འཇོམས་ལྡན་དང་ནི་ཐུབ་སེད་དོ॥ 12

निवार्य्यः कार्य्यकर्त्ता यः सम्पन्नः सत्वसम्पदा ।
अवाचि मूकोऽथ मनोजवसः पितृसन्निभः ॥ १३ ॥

ངེས་བྱེད་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་བྱེད་འགྲུས་པར་བྱེད་པའོ།
སྨྲ་མི་བྱེད་དང་རྒྱུགས་པའོ། ཡིད་ལ་བཅགས་དང་ཕ་ལྟ་བུ॥ 13

सत्कृत्यालङ्कृतां कन्यां यो ददाति स कूकुदः ।
लक्ष्मीवान् लक्ष्मणः श्रीलः श्रीमान् स्निग्धस्तु वत्सलः ॥ १४ ॥

དཀའ་བས་བརྒྱན་ཅིང་བུ་མོ་དང་། ཁྱད་རིག་སྦྱིན་བྱེད་འཁྲུགས་པའི་གདུས།
དཔལ་ལྡན་ཕྱུག་སྟོགས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། མཚན་གྱི་ཡོད་པ་དང་སྐྱོང་ཆོར་བང་॥
14

स्याद्दयालुः कारुणिकः कृपालुः सूरतः समाः ।
स्वतन्त्रोऽपावृतः स्वैरी स्वच्छन्दो निरवग्रहः ॥ १५ ॥

བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེ་སྙིང་རྗེ་དང་། རྒྱལ་བར་བྱེད་བ་བརྩོན་པའོ།
རང་རྒྱུད་རང་དབང་རང་དགར་དང་། རང་དགར་གཏིང་ཐེས་བཙུང་ར॥ 15

परतन्त्रः पराधीनः परवान्नाथवानपि ।
अधीनो निघ्न आयत्तोऽस्वच्छन्दो गृह्यकोऽप्यसौ ॥ १६ ॥

གཞན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་བ་ནོར་ལ་དབང་། རང་དབང་མེད་དག་འདུག་དབང་མིན།
གཞན་དང་དབང་མེད་འཛིན་པ་ཅན།། 16

खलपूः स्याद्बहुकरो दीर्घसूत्रश्चिरक्रियः ।
जाल्मोऽसमीक्ष्यकारी स्यात् कुण्ठो मन्दः क्रियासु यः ॥ १७ ॥

ཕྱུག་ན་དང་ནི་མང་པོས་བྱེད། ཤིན་ཏུ་ཐོགས་དང་ཡུན་རིང་བྱེད།
འཇིམ་པར་སྤྱོད་དང་ཅི་བྱུང་བྱེད། དལ་བ་དང་རྟོ་དང་བྱེད་འགྲོས་ཧུང་།། 17

कर्मक्षमोऽलङ्कर्मीणः क्रियावान् कर्मसूद्यतः ।
स कार्मः कर्मशीलो यः कर्मशूरस्तु कर्मठः ॥ १८ ॥

ལས་ནུས་ལས་ཤིགས་ཆེ་བ་དང་། བྱེད་པ་ནུས་ལས་པའི་ངང་ཚུལ་དང་།
ཀརྨ་ཤི་ལ་ཡ་ལས་དཔའ་ར་དང་།། 18

भरण्यभुक्कर्मकरः कर्मकारस्तु तत्क्रियः ।
अपस्नातो मृतस्नात आमिषाशी तु शौष्कलः ॥ १९ ॥

གསོ་ཕྱིན་བྱེད་གསོས་ཟོ་ལས་བྱེད། ལས་ནི་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཅན།
སྐྱེས་ཁྲུས་དང་ནི་ཤི་ཁྲུས་སོ། ཀུནས་*དང་ཤ་ཡི་ཟས་དང་ནི།། 19

---

* For ཟུས ?

बुभुक्षितः स्यात् क्षुधितो जिघत्सु रशनायितः ।
परान्नः परपिण्डादो भक्षको घस्मरो ऽद्मरः ॥ २० ॥

ལྟོགས་དང་བཀྲེས་དང་བྲུ་བ་ཚ། ཟས་འདོད་གཞན་ཟས་པ་རོལ་ཟས།
ལྟོ་ཆེ་སྣོད་ཆེན་དང་ཁ་བདེ།། 20

आद्यूनः स्यादौदरिके विजिगीषाविवर्जिते ।
उभावात्मम्भरिः कुक्षिम्भरिः स्वोदरपूरके ॥ २१ ॥

སྐོམས་ལམ་སྐྱིད་སྤྲུར་དང་ནི་འཛམས་པ་གཉིས་ནི།
བདག་འགེངས་དང་ལྟོད་འགེངས། བདག་ལྟོད་འགེངས་པའོ།། 21

सर्व्वान्नीनस्तु सर्व्वान्नभोजी गृध्नुस्तु गर्द्धनः ।
लुब्धोऽभिलाषुक स्तृष्णक् समौ लोलुपलोलुभौ ॥ २२ ॥

ཀུན་ཟ་ཀུན་གྱིས་འཚོ་བའོ། འདོད་ལྡངས་ཅན་ཞེན་ཅན་དང་།
ཤང་ན་འདོད་དང་སྲེད་ལྡན་དང་། འཛབ་འདོད་ཆེན་ཡང་ཡང་འདོད།། 22

उन्मद स्तून्मदिष्णुः स्यादविनीतः समुद्धतः ।
मत्ते शौण्डोत्कटक्षीवाः कामुके कमितानुकः ॥ २३ ॥

སྨྱོས་པ་དང་ནི་རོ་རོ་བ། མ་དུལ་བ་དང་བཞིན།
རྒྱགས་པ་བཏད་བག་མོ་རྫུན་རེངས། ཆགས་པ་འདོད་ལྡན་སྤྲེད་པ་ཅན།། 23

कम्रः कामयिताभीकः कमनः कामनोऽभिकः ।
विधेयो विनयग्राही वचनेस्थित आश्रवः ॥ २४ ॥

ཇི་ཙམ་འདོད་དོ་ཛཱ་ནི་སྙིང་ཛཱན་དང་། སྤྱོད་འདོད་ཅན་སྒྲུབ་ཅན་དུལ་འཛིན།
ཚོགས་བརྟན། ཨཱ་སྲ་བ༎ 24

वश्यः प्रणेयो निभृत-विनीत-प्रश्रिताः समाः ।
धृष्टे धृष्णग्वियातश्च प्रगल्भः प्रतिभान्वितः ॥ २५ ॥

དབང་དང་རང་དགར་བྱེད་པའོ། ཞི་བ་དུལ་བ་མཉེན་པ་མཚུངས།
སྤྱི་བརྗོད་སྤོབས་ཅན་དབྲལ་བ་མགོ་ཅན༎ 25

स्यादधृष्टे तु शालीनो विलक्षो विस्मयान्विते ।
अधीरे कातरस्त्रस्तो भीरु-भीरुक-भीलुकाः ॥ २६ ॥

འཚེར་བ་མེད་དང་སྐྱུར་ས་པ་མེད། འཛེམ་མདངར་དང་ནི་གདོས་ངེས་མེད།
འཚེར་ཅན་དང་ནི་ངོ་མཚར་ཅན། མི་བརྟན་སྨྲ་བ་པ་བག་ཚོར།
འཇིགས་ཅན་འཇིགས་རུང་མ་རུངས་པ༎ 26

आशंसुराशंसितरि गृहयालु र्ग्रहीतरि ।
श्रद्धालुः श्रद्धया युक्ते पतयालुस्तु पातुकः ॥ २७ ॥

...ཤི་ཏ་ཀ། རྩིས་ཚོགས་རྩིས་ཞེན་ཅན།
ཕ་སྡག ཤ། ལྷུང་འདོད་དང་ནི་འབབ་འདོད་དོ༎ 27

लज्जाशीलोऽपत्रपिष्णु र्वन्दारु रभिवादके ।
शरारु र्घातको हिंस्रः स्याद्वर्द्धिष्णुस्तु वर्द्धनः ॥ २८ ॥

ཕྲག་ཟེར་མཚོན་པར་སྨྲ། གསོད་དང་འཇོམས་འདོད་རྣམ་པར་འཚེ།
འཕེལ་འདོད་དང་ནི་ཐུན་སྐྱེས་སོ॥ 28

उत्पतिष्णु स्तूत्पतितालङ्करिष्णुस्तु मण्डनः ।
भूष्णु र्भविष्णु र्भविता वर्त्तिष्णु र्व्वर्त्तनः समौ ॥ २९ ॥

འཕུར་འདོད་དང་ནི་ལྡིང་འགྲོ་འདོད། རྒྱན་འདོད་དང་ནི་རྒྱན་ཆ་འདོད།
འབྱུར་འདོད་ཡིན་འདོད། འཁོར་འདོད་འཇུག་འདོད་འདྲ་བའོ॥ 29

निराकरिष्णुः क्षिप्नुः स्यात् सान्द्रस्निग्धस्तु मेदुरः ।
ज्ञाता तु विदुरो विन्दु र्विकासी तु विकस्वरः ॥ ३० ॥

ཁའགོག་པ་དང་ཕྱེ་བར་མཐུ*འདོད། ངག་འདོད་†འཇམ་དང་ཚིག་འཇམ་པ།
ཤེས་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཐིག་ལེ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱས་དང་རྣམ་པར་གསལ॥ 30

विसृत्वरो विसृमरः प्रसारी च विसारिणि ।
सहिष्णुः सहनः क्षन्ता तितिक्षुः क्षमिता क्षमी ॥ ३१ ॥

བརྒྱུང་བ་དཔལ་བ་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་། རྣམ་པར་བརྒྱུང་།
བཟོད་ཅན་བསྲན་ཅན་བཟོད་པ་དང་། ཀྱེར་སྤྱང་ཚུགས་སྤྱང་བཟོད་པའོ॥ 31

---

* For ཚུ !　　† དང་ ।

क्रोधनोऽमर्षणः कोपी चण्ड स्त्वत्यन्तकोपनः ।
जागरूको जागरिता घूर्णितः प्रचलायितः ॥ ३२ ॥

གཏུམ་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བའོ། གཉིད་མེད་དང་ཉི་གཉིད་ཚག་གོ།
གཉིད་ཡར་བ་དང་རབ་ཏུ་འཁྲིབས།། 32

स्वप्नक् शयालु र्निद्रालु र्निद्राणशयितौ समौ ।
पराङ्मुखः पराचीनः स्यादवाङप्यधोमुखः ॥ ३३ ॥

གཉིད་འདོད་གཉིད་འདོད་གཉིད་ལོག་འདོད།
འབབ་འདོད་དང་ཉི་ཉལ་འདོད་མཚུངས། ཕ་རོལ་ཁ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕྱོགས།
འོག་ཏུ་ཕྱོགས་དང་ཁ་བུབ་དང༌།། 33

देवानञ्चति देवद्र्यङ् विष्वद्र्यङ् विश्वगञ्चति ।
यः सहाञ्चति सध्र्यङ् स स तिर्यङ् यस्तिरोऽञ्चति ॥ ३४ ॥

ལྷར་འགྲོ་ལྷ་ལ་ཕྱོགས་པའོ། སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་ཀུན་དུ་འགྲོ།
གང་ཞིག་ལྷན་ཅིག་དུས་གཅིག་གོ། དུད་འགྲོ་དང་ནི་འཛེར་ལ་འགྲོ།། 34

वदो वदावदो वक्ता वागीशो वाक्पतिः समौ ।
वाचोयुक्तिपटु र्वाग्मी वावदूकश्च वक्तरि ॥ ३५ ॥

སྨྲ་བ་རྗོད་པ་བཟླས་པའོ། ངག་དབང་ངག་གི་བདག་པོ་མཚུངས།
གསུང་ལྡན་ལགས་པ་པོ་སྨྲ་མཁས་སོ།། 35

स्याज्जल्पाकस्तु वाचालो वाचाटो बहुगर्ह्यवाक् ।
दुर्मुखे मुखराबद्धमुखौ शक्लः* प्रियंवदे ॥ ३६ ॥

གཏམ་དང་ལྡོ་ཀྲུས་ལྡབ་བཟང་ས་དང་། སྨྲ་བཟང་ས་སྨྲ་མང་གཏམ་མང་པོ།
ཁ་ངན་ཚིག་ངན་ཁ་འཆིང་ས་སོ། ཉམས་དང་དགའ་བར་སྨྲ་བྱེད་པ།། 36

लोहलः स्यादस्फुटवाग् गर्ह्यवादी तु कद्वदः ।
समौ कुवादकुचरौ स्यादसौम्यस्वरोऽस्वरः ॥ ३७ ॥

མ་དག་པ་དང་གཏམ་མི་གསལ། འདྲ་བ་ཁ་ངན་ངན་སྨྲས་སོ།
འབྲས་བུ་མི་གསལ་གཏམ་མི་གསལ།། 37

रवणः शब्दनो नान्दीवादी नान्दीकरः समौ ।
जडोऽज्ञ एडमूकस्तु वक्तुं श्रोतुमशिक्षिते ॥ ३८ ॥

སྐད་དང་སྒྲ། བསྔོད་སྨྲ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་མཚུངས།
རིག་པ་རྨུགས་པ་བླུན་པ་དང་། ལ་ཐོས་པ་དང་མ་བསླབས་པ།། 38

तूष्णींशीलस्तु तूष्णीको नग्नोऽवासा दिगम्बरे ।
निष्कासितोऽवकृष्टः स्यादपध्वस्तस्तु धिक्कृतः ॥ ३९ ॥

མི་སྨྲ་བ་དང་ཁ་རོག་པ། གཅེར་བུ་གོས་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས།
སྤྲ་བ་ཁྲ་དང་མི་གསལ་བ། ངོ་ཀ་བ་དང་ཉི་ཚུང་བརོ།། 39

* शक्तः इति पाठान्तरम् ।

आत्तगर्वोऽभिभूतः स्याद्दापितः साधितः समौ ।
प्रत्यादिष्टो निरस्तः स्यात् प्रत्याख्यातो निराकृतः ॥ ४० ॥

ཁྲུ་བ་བཏང་ཕམ་ཁྲུ་བ། བསལ་བ་སྤང་དང་ནི་སྐྱེང་བ་དོར་དབྱུ།
ཚོག་དུ་ཕྱས་པ་དང་ནི་སྤང་སྐྱུར། 40

निकृतः स्याद्विप्रकृतो विप्रलब्धस्तु वञ्चितः ।
मनोहतः प्रतिहतः प्रतिबद्धो हतश्च सः ॥ ४१ ॥

... ...
... ... ॥ 41

अधिक्षिप्तः प्रतिक्षिप्तो बद्धे कीलितसंयतौ ।
आपन्न आपत्प्राप्तः स्यात् कान्दिशीको भयद्रुतः ॥ ४२ ॥

འཛིང་རྡོ་རྟུར་བུར་ཀོ་བྱེ་དོ། ཉོ་རེ་བ་དང་སྡོང་བཟིན།
ཀྱམ་ང་བ་དང་ང་བ་ཚོར། 42

आक्षारितः क्षारितोऽभिशस्ते सङ्कसुको ऽस्थिरे ।
व्यसनार्त्तोपरक्तौ द्वौ विहस्तव्याकुलौ समौ ॥ ४३ ॥

ཅི་ཀོར་སྡུག་ལྕེ་དྲུ་རིད། གཡོ་བ་དང་ནི་རེངས་པའི་གས།
ཉར་དང་བཀོ་ཅི་སྐྱེ་ཟིད་བཀྲེ། བཀྲ་སྒྲོང་དང་ནི་གཡོ་བ་དབྱ། 43

विक्लवो विह्वलः स्यात्तु विवशोऽरिष्टदुष्टधीः ।
कश्यः कशार्हे सन्नद्धे त्वाततायी वधोद्यते ॥ ४४ ॥

རག་ཅ་བ་དང་འཁྲོར་བའོ། འཆི་རྟས་སྣུན་ཕྱིན་བློ་གྲོས་ཅན།
རྟ་ལྕག་གིས་བཅུགས་དང་འབྲབ་པར་བྱེད། ཆག་*བཅུས་རྟ་ཡིས་བསད་བྱས་དང་॥ 44

द्वेष्ये त्वक्षिगतो वध्यः शीर्षच्छेद्य इमौ समौ ।
विष्यो विषेण यो वध्यो मुसल्यो मुसलेन यः ॥ ४५ ॥

ཞེ་སྡང་དང་ནི་འཁྲུགས་པའོ། བསད་བྱ་མགོ་གཅོད་འདི་གཉིས་བཙུངས།
དུག་སྡེར་དུག་གིས་བསད་བྱ་བ། གཏུན་ཤིང་གཏུན་གྱིས་བརྡུང་བ་དང་॥ 45

शिश्विदानः कृष्णकर्मा चपलश्चिकुरः समौ ।
दोषैकदृक् पुरोभागी निकृतस्त्वनृजुः शठः ॥ ४६ ॥

སྡིག་སྤྱོད་དང་ནི་ནག་པོའི་ལས། སོ་ནི་བསོད་དང་རྣམ་གཡེང་འདྲ།
སྐྱོན་འཛིན་པ་རྩེ་གཅིག་བརྟོག། སྐྱུ་ཅན་དང་ནི་གཡོ་ཅན་རྒྱོག॥ 46

कर्णेजपः सूचकः स्यात् पिशुनो दुर्जनः खलः ।
नृशंसो घातुकः क्रूरः पापो धूर्त्तस्तु वञ्चकः ॥ ४७ ॥

རྣ་བར་བརྗོད་དང་ཟུར་བ་དང་། ཕྲ་མ་ཅན་དང་གཟུགས་ངན་ཞེས།
རྣམ་འཚེ་འཛོམས་བྱེད་འཚེ་བསྡོག། བརྡུངས་པ་དང་བསླུ་ས་པ॥ 47

* ཕྱག ?

अज्ञे मूढ-यथाजात-मूर्ख-वैधेय-बालिशाः ।
कदर्यो कृपण-क्षुद्र-किम्पचान-मितम्पचाः ॥ ४८ ॥

མི་ཤེས་རྨོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇོངས་པ་མི་རིག་བེ་ཙོན་པ།
འཇུངས་པ་ཆ་ཕྲ་སེར་སྣ་ཅན། ཞིབ་མོ་འཚོངས་པ་བསྲད་མོས་པ།། 48

निःस्वस्तु दुर्विधो दीनो दरिद्रो दुर्गतोऽपि सः ।
वनीयको याचनको मार्गणो याचकार्थिनौ ॥ ४९ ॥

ནོར་མེད་བསྐྱུངས་ངན་བཀྲེན་པོ་དང་། དབུལ་པོ་ངན་འགྲོ་ངེས་པའོ།
སློང་པོ་སློང་པོ་ལས་པ་དང་། ཞུས་པོ་དང་ནི་དོན་འདོད་པ།། 49

अहङ्कारवानहंयुः स्यात् शुभंयुः शुभान्वितः ।
दिव्योपपादुका देवाः नृगवाद्या जरायुजाः ॥ ५० ॥

ང་རྒྱལ་ཅན་དང་ཏཻ་སྤྱང་ངོ་། དགེ་ཚོགས་དང་ནི་བསོད་ནམས་ཅན།
མཐོ་རིས་སྐྱེས་དང་ལྷ་རྣམས་སོ། མི་དང་ཕྱུགས་སོགས་མངལ་ནས་སྐྱེས།། 50

स्वेदजाः कृमिदंशाद्याः पक्षिसर्पादयोऽण्डजाः ॥ ५१ ॥

དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་སྲིན་བུ་སོགས། བྱ་དང་སྦྲུལ་སོགས་སྒོང་སྐྱེས་རྣམས།། 51

इति प्राणिवर्गः ।

སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྡེའོ།།

विशेष्य निघ्नवर्गः ।

उद्भिद् स्तरुगुल्माद्या उद्भिदुद्भिज्जमुद्भिदम् ।
सुन्दरं रुचिरं चारु सुषमं साधु शोभनम् ॥ १ ॥

བྱེ་བྲག་པ་དང་གཞན་དབང་གི་སྡེ་ཚན་ནོ །

ཤིང་དང་ལྗོན་སོགས་ས་གཞི་ཕྱེས། ས་ས་བསྐྲུན་ས་ས་བཅིར་ས་ལས་འབྱུང་ས།
ཤིན་ཏུ་མཛེས་བ་སྡུག་པ་དང་། མཛེས་དང་སྡུག་དང་ལེགས་པ་དང་ ॥ ༡

कान्तं मनोरमं रुच्यं मनोज्ञं मञ्जु मञ्जुलम् ।
तदसेचनकं तृप्ते र्नास्त्यन्तो यस्य दर्शनात् ॥ २ ॥

བཟང་པོ་དང་ནི་བརྗིད་ལྡན་དང་། ཡིད་འོང་སྙིང་སྡུག་མཚར་བ་དང་།
ཡིད་འཛོག་འཛུམ་དང་མཛེས་བའོ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ།
གང་ཞིག་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས ॥ ༢

अभीष्टेऽभीप्सितं हृद्यं दयितं वल्लभं प्रियम् ।
निकृष्टप्रतिकृष्टार्व्वरेफ याप्यावमाधमाः ॥ ३ ॥

མཛའ་བོ་སྙིང་སྡུག་ཡིད་བསྡུ་དང་། ཡིད་བཙུགས་བབ་དགའ་མཛའ་བོའོ།
རིགས་ངན་ངན་ཏེ་རིགས་བཟློག་ཅན། ཕྱར་ཀ་དམ་ཞིག་ཉམ་ཆུང་ནང་ ॥ ༣

कुपूय-कुत्सितावद्य-खेट-गर्ह्याणकाः समाः ।
मलीमसन्तु मलिनं कच्चरं मलदूषितम् ॥ ४ ॥

ངན་པ་ཐ་ཤལ་བ་ཞན་པ་དང་། གསུང་པོ་དང་ནི་རིགས་ངན་མཚུངས།
དྲི་ཅན་མདོག་ནག་ཉམས་དང་སྦྲེས།། 4

पूतं पवित्रं मेध्यञ्च वीध्रन्तु विमलात्मकम् ।
निर्णिक्तं शोधितं मृष्टं निःशोध्य मनवस्करम् ॥ ५ ॥

གཙང་དག་དྲི་མ་མེད་པའོ། ཡི་དག་རང་བཞིན་དྲི་མེད་ངོ།
བཀྲུས་དང་སྦྱངས་དང་བསངས་པ་དང་། དག་བྱས་དྲི་མ་ཅིད་པར་བྱས།། 5

असारं फल्गु शून्यन्तु वशिकं तुच्छरिक्तके ।
क्लीबे प्रधानं प्रमुखप्रवेकानुत्तमोत्तमाः ॥ ६ ॥

སྙིང་པོ་མེད་པ་འབྲས་སྟོང་དང་། སྟོང་པ་གསོག་གསོབ་ཕ་ལ་བརླ།
སྙིང་གཙོ་བོ་དང་པོ་ཁི་སྒྲ། དཔོན་དང་གོང་མ་མཆོག་དང་ནི།། 6

मुख्य-वर्य्य-वरेण्याश्च प्रवर्हो ऽनवरार्द्ध्यवत् ।
परार्द्ध्याग्रप्राग्रहर-प्राग्र्याग्र्याग्रीयमग्रियम् ॥ ७ ॥

གདོང་དང་མཆོག་དང་རབ་ཆེ་ཤོས། ཆེ་བོ་ཕུལ་བྱུང་རྩེ།
དང་པོ་རབ་མཆོག་གོང་མ་དང་། ཕུལ་བྱུང་གྱ་ནོམ་ཤིན་ཏུ་མཆོག།། 7

श्रेयान् श्रेष्ठः पुष्कलः स्यात् सत्तमश्चातिशोभने ।
स्यु रुत्तरपदे व्याघ्रपुङ्गवर्षभकुञ्जराः ॥ ८ ॥

བླ་ན་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་མཛེས། ཕྱིས་ཀྱི་ཚིག་ཅན་སྟག་དང་ནི།
སྐྱེས་བུ་ཁྱུ་མཆོག་གླང་ཆེན་དང་ ॥ 8

सिंहशार्दूलनागाद्याः पुंसि श्रेष्ठार्थवाचकाः ।
अप्राग्र्यं द्वयहीने द्वे अप्रधानोपसर्ज्जने ॥ ९ ॥

སེང་གེ་ཤཱར་དཱུ་ལ་དང་ནི། གླང་ཆེན་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ནི།
གཙོ་བོ་འི་དོན་གྱི་སྒྲུར་ཡུལ་ལོ། གོང་མ་མ་ཡིན་དམན་པ་གཉིས ॥ 9

विशङ्कटं पृथु बृहद्विशालं पृथुलं महत् ।
वड्डोरु विपुलं पीनपीव्नी तु स्थूलपीवरे ॥ १० ॥

འོག་མ་དང་ནི་མ་རབས་སོ། རྒྱ་ཆེན་ཡངས་དང་ཆེན་པོ་དང་།
རྣ་ཆེན་རབས་ཆེ་མ་དཔྱེ། ཆེ་པོ། རྒྱས་དང་མཐུག་དང་སྦོམ་དང་ཆེ॥ 10

स्तोकाल्पक्षुल्लकाः सूक्ष्मं श्लक्ष्णं दभ्रं कृशं तनु ।
स्त्रियां मात्रा त्रुटी पुंसि लव-लेश-कणाणवः ॥ ११ ॥

ཆུང་བ་ཉུང་བ་ཅུང་ཟད་དང་། ཕྲ་མོ་བཀག་ཙམ་ཉུང་ཤས་ཆུང་།
མོ་ནི་ཙུང་ཟད་ཉུང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཕྲ་མོ་ཧུང་ཟེགས་ན་ཆུང་॥ 11

न्यङ्-नीच-खर्व्व-ह्रस्वाः स्युरवाग्रे ऽवनतानतम् ।
अरालं वृजिनं जिह्मं मूर्म्मिमत् कुञ्चितं नतम् ॥ २० ॥

མི་མཐོ་ཐུང་ཐུང་འཕང་དམའ་བ། ཅི་ནི་ཉ་དམའ་བར་ང་ཐུང་བའོ།
ཡོན་པོ་ཀྱོག་པོ་གཅུ་བོ་དང་། མི་དྲང་འཛུམ་དང་སྐྱུར་པ་དང་॥ 20

आविद्धं कुटिलं भुग्नं वेल्लितं वक्रमित्यपि ।
ऋजावजिह्मप्रगुणौ व्यस्ते त्वप्रगुणाकुलौ ॥ २१ ॥

ཀྱོག་པ་ཀྱོག་ཀྱོག་དགེ་སྨྲ་ཅན། མི་དྲང་བ་དང་ཀྱོག་པོའི་མིང་།
དྲང་པོ་ཕྲན་ཀ་སྒྲོམ་པའོ། འཇིམས་ན་དཀོལ་བསྒྲིགས་གཅིག་མིན॥ 21

शाश्वतस्तु ध्रुवो नित्य-सदातन-सनातनाः ।
स्थास्नुः स्थिरतरः स्थेयानेकरूपतया तु यः ॥ २१ ॥

རྟག་དུ་ཀུན་དུ་རྒྱུན་དུ་དང་། གཏན་དུ་དང་ནི་ཚིགས་མེད་པ།
བརྟན་པོ་མི་འགྱུར་དང་བཞིག་ཏུས། གཟུགས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་མི་འགྱུར་བ॥
22

कालव्यापी स कूटस्थः स्थावरो जङ्गमेतरः ।
चरिष्णु जंङ्गमचरं त्रसमिङ्गं चराचरम् ॥ २३ ॥

གནས་གནས་སྒྲོན་བ་གནས་སྒྲོན་འདོད། ཐ་སྒྲོ་ཐེ་བསྒྲོད།
ཐ་ཅེ་དང་ཉི་ཐ་སྒྲོ་དོ། གཡོ་དང་རྟག་བརྟུལ་བའོ॥ 23

चलनं कम्पनं कम्प्रं चलं लोलं चलाचलम् ।
चञ्चलं तरलं चैव पारिप्लव-परिप्लवे ॥ २४ ॥

བསྒྱོད་པ་འཁྱུགས་པ་ཡམ་ཡོམ་དང་། ལྷག་ཙིག་ཤག་ཤིག་ཟག་ཟིག་དང་།
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བའོ།། 24

अतिरिक्तः समधिको दृढसन्धिस्तु संहतः ।
कक्खटं कठिनं क्रूरं कठोरं निष्ठुरं दृढम् ॥ २५ ॥

སྟོང་པ་དང་ནི་ཉིང་འཛོད་པོ། བརྟན་པོ་དང་ནི་མི་འགྱུར་བ།
སྲ་བ་ཁྲེགས་མི་ཤིགས་པ་གཞོང་། མི་འཛིགས་ནི་ཡིད་སྲན་དང་ནི།། 25

जरठं मूर्त्तिमन्मूर्त्तं प्रवृद्धं प्रौढमेधितम् ।
पुराणे प्रतन-प्रत्न-पुरातन-चिरन्तनाः ॥ २६ ॥

གོང་བུ་དང་ནི་གོང་ནོར། འཕེལ་བ་རྒྱས་པོ་ཆེན་པོ་དང་།
རྙིང་པ་སྔོར་སྐྱེས་དང་པོ་བ། རྙིང་མ་དང་རི་ཡུན་རིང་ན།། 26

प्रत्यग्रोऽभिनवो नव्यो नवीनो नूतनो नवः ।
नूत्नश्च सुकुमारन्तु कोमलं मृदुलं मृदु ॥ २७ ॥

གསར་བ་སོ་བ་གྲོ་བ་དང་། ཡག་ནག་ཀོ་ཀུ་གཤར་བའོ།
སྣག་ཀྲོ་ཤིན་ཏུ་གཀོ་བ་དང་། འཇམ་བ་དང་ནི་ནཻ་དང་འབོལ།། 27

अन्वगन्वक्षमनुगे ऽनुपदं क्लीवमव्ययम् ।
प्रत्यक्षं स्यादैन्द्रियक मप्रत्यक्ष मतीन्द्रियम् ॥ २८ ॥

རྗེས་འགྲོ་གྱི་འབྲང་རྗེས་འཇུག་དང་། ཉིང་འབྲང་བ་ཉིང་མི་ཟད་པ།
མངོན་སུམ་པ་དང་ནི་དབང་པོ་ཡི་ཡུལ། ཀློག་ཏུ་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་མིན།། 28

एकतानोऽनन्यवृत्ति रेकाग्रैकायनावपि ।
अप्येकसर्ग एकाग्र्योऽप्येकायनगतोऽपि सः ॥ २९ ॥

གཅིག་སྟེ་གཅིག་སྤྱོད་གཅིག་ཙེ་དང་། གཅིག་སོང་གཅིག་མཐོ་གཅིག་དང་པོ།
གཅིག་ཙེ་སྤྱོད་དུ་གཅིག་སོང་བ།། 29

पुंस्यादिः पूर्व्व-पौलस्त्य-प्रथमाद्या अथास्त्रियाम् ।
अन्तो जघन्यं चरममन्त्य-पाश्चात्य-पश्चिमाः ॥ ३० ॥

སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་དང་པོ་དང་། ཕྱོགས་ལ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ།
རྗེ་ནས་སོ་དང་ཐ་ན་དང་། ཕྱི་མ་ཉིང་མཛེས་ལ་དང་།
གཞན་མ་དང་ནི་ཕྱི་ཤུལ་སོ།། 30

मोघं निरर्थकं स्पष्टं स्फुटं प्रव्यक्त मुल्वणम् ।
साधारणन्तु सामान्य मेकाकी त्वेक एककः ॥ ३१ ॥

དོན་མེད་པ་དང་གོ་སྟོང་དང་། གསལ་དང་རབ་གསལ་བྲི་བ་མེད།
གཞི་འཛིན་དང་ནི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། རེ་རེ་ཀྱང་ཀྱང་གཅིག་བུར།། 31

भिन्नार्थका अन्यतर एक स्त्वोऽन्येतरावपि ।
उच्चावचं नैकभेद मुच्चण्ड मविलम्बितम् ॥ ३२ ॥

ཐ་དད་དོན་དང་གཞན་དང་ནི། གཅིག་གཉིས་གཞན་པ་སོ་སོ་བ།
ཆོག་ཁང་གཅིག་དབྱེ་མེད་པ་དང་།
ཕྱུ་མི་འཕྱང་བ་ལྷུགས་དང་ཚུལ་ལ་རེག་པ་དང་॥ 32

अरुन्तुदस्तु मर्म्मस्पृगबाधन्तु निरर्गलम् ।
प्रसव्यं प्रतिकूलं स्यादपसव्य मपष्ठु च ॥ ३३ ॥

འགོག་མེད་པ་དང་མི་འགོག་པ། རྫོགས་པ་དང་ནི་ཕྱིར་ལོག་པ།
གོ་བཟློག་དང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག། 33

वामं शरीरं सव्यं स्यादपसव्यन्तु दक्षिणम् ।
सङ्कटं ना तु सम्बाधः कलिलं गहनं समे ॥ ३४ ॥

ལུས་ཀྱི་གཡོན་ནི་མཐོང་། ཡ་བ་ས་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་སོ།
ཤིང་རྟ་དང་ནི་སཾ་ཀཊ། འདྲེས་པ་འཚོམ་པ་འཛུང་བའོ॥ 34

सङ्कीर्णं सङ्कुलाकीर्णं मुण्डितं परिवापितम् ।
ग्रन्थितं सन्दितं दृब्धं विसृतं विस्तृतं ततम् ॥ ३५ ॥

ཁྲིས་པ་འཁྲུགས་པ་འདྲེས་པའོ། སྤྲ་འཐེགས་པ་དང་བཀྲམ་པའོ།
ཀྲིས་དང་བསྡམས་དང་འཐུར་བའོ། རྣམ་འཕེལ་བ་འགྲོ་དང་འཕྱུར་བའོ॥ 35

अन्तर्गतं विस्मृतं स्यात् प्राप्तप्रणिहिते समे ।
वेल्लितप्रेङ्खिताधूत-चलिताकम्पिता धुते ॥ ३६ ॥

བར་དུ་སོང་དང་བརྗེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཉིད་པ་མཚུངས་པའོ།
ཧྲིག་པ་འཁོར་བ་འགྱུལ་བ་དང་། གཡོ་ཧྲིག་པ་དང་འདར་བའོ།། 36

नुत्त-नुन्नास्त-निष्ठ्यूताविद्ध-क्षिप्तेरिताः समाः ।
परिक्षिप्तन्तु निवृतं मूषितं मुषितार्थकम् ॥ ३७ ॥

འཕྱལ་བ་འདོང་དང་བསྐྱལ་བ་དང་། བསྐྱོད་པ་བརྒྱལ་བ་འཕེན་པ་མཚུངས།
ཡོངས་སུ་འཕངས་པར་རྟོག་པའོ། བརྐུས་པ་དང་ནི་བརྐུས་པའི་དོན།། 37

प्रवृद्धप्रसृते न्यस्तनिसृष्टे गुणिताहते ।
निदिग्धोपचिते गूढगुप्ते गुण्डितरूषिते ॥ ३८ ॥

འཕེལ་དང་རབ་ཏུ་སྤེལ་བ་དང་། བི་འབབ་པ་དང་མི་ཐུང་བ།
ཧྲིག་པ་དང་ནི་སྦྱར་པའོ། སྦྱིར་བ་ཚོས་པ་ཡིན་དང་གབ།། 38

द्रुतावदीर्णे उद्गूर्णोद्यते काचितशिक्यिते ।
घ्राणघ्राते दिग्धलिप्ते समुदक्तोद्धृते समे ॥ ३९ ॥

གཡོག་པ་དང་ནི་ཁྲིགས་པའོ། ཞུ་བ་ཞུགས།
སྦྱངས་པ་དང་ནི་སྦྱར་བའོ། བསྒོ་བ་དང་ནི་སྒོབ་པའོ།
སྣོམ་དང་བསྣམས་པ་བཅུག་དང་ཞེན། ཁྲོ་བའི་ཆུ་དང་ཆུ་རོ་དང་།། 39

वेष्टितं स्याद्वलयितं संवीतं रुद्धमावृतम् ।
रुग्नभुग्नेऽथ निशित-क्ष्णुत-शातानि तेजिते ॥ ४० ॥

བཅིངས་པ་བསྒྲིམས་པ་བསྒྲིལ་བ་དང་། དགོག་པ་དང་ནི་བཅིངས་པའོ།
ཆགས་པ་དང་ནི་ཞིག་པའོ། རྣོན་མཚན་སོ་ཁྲུ་བྲུད་རྣང་ཞེད་དོ།། 40

स्याद्विनाशोन्मुखं पक्वं ह्रीणह्रीतौ तु लज्जिते ।
वृत्ते तु वृत्तव्यावृत्तौ संयोजित उपाहितः ॥ ४१ ॥

ཉམ་པར་ཉམས་སྨྲ་ཆོས་པ་དང་། ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་འཛེམ་བཏོག་དང་།
འཁོར་བ་འཁུག་པ་འཁྲིལ་བའོ། ཡང་དག་འབྱོར་བ་སྦྱིན་པ་དང་།། 41

प्राप्यं गम्यं समासाद्यं स्यन्नं रीणं स्नुतं स्नुतम् ।
सङ्गूढः स्यात् सङ्कलितो ऽवगीतः ख्यातगर्हणः ॥ ४२ ॥

ཐབ་བྱ་འགྲོ་བྱ་རབ་སྦྱར་བསོགས། འཛག་པ་འབབ་པ་འཁྱུད་དང་འཛུག།
བསྒྲིམས་ནས་བརྗོད་དང་བསྡུ་ཤིག་གོ། ངན་པ་དང་ནི་དཔལ་པར་གྲགས།། 13

विविधः स्याद्बहुविधो नानारूपः पृथग्विधः ।
अवरीणो धिक्कृतश्चाप्यवध्वस्तो ऽवचूर्णितः ॥ ४३ ॥

ཉིན་སྤྱུབ་ནང་ཅི་ནང་སྣ་ཚོགས་སོ། སོ་སོར་སྤྲུབ།
རི་སྐྱ་སྤྱོད་དང་སྤྱོ་བརྗོད་དོ། བཅོམ་པ་དང་ནི་ཅི་བར་བྱས།། 43

अनायासकृतं फाण्टं स्वनितं ध्वनितं समे ।
बद्धे सन्दानितं मूतमुद्दितं सन्दितं सितम् ॥ ४४ ॥

གཞེར་དང་རྫོག། སྦྲུབས་སྦྲོག་བྱས་འདྲ་བའོ།
འཆིང་བ་འཁྲིག་བསྡོམ་བ་དང་བོ་གས། ཛོ་བ་དང་ནི་བཀྲིམ་བའོ།། 44

निष्पक्वे क्वथितं पाके क्षीराज्यपयसां शृतम् ।
निर्वाणो मुनिवह्न्यादौ निर्वातस्तु गतेऽनिले ॥ ४५ ॥

སྐོལ་བ་དང་ནི་རྫུ་བའོ། སྐྱེན་པ་ནི་མར་ནི་ཐུག་ཆོས།
བྱང་འདས་ཐུབ་པའི་ལེ་ལ་སོགས། རླུང་མེད་དང་ནི་རླུང་མི་འཇུག།། 45

पक्वं परिणते गूनं हन्ने मीढन्तु मूत्रिते ।
पुष्टे तु पुषितं सोढे क्षान्त मुद्वान्त मुद्गते ॥ ४६ ॥

ཚོས་པ་ཡོངས་སྨིན་ཐུས་བའོ། གཤང་བ་གཅི་བ་བཅག་བྱས་པ།
རྒྱས་པ་དང་ནི་གང་བའོ། བྱས་རྒྱུས་པ་ནི་བཟོད་པའོ།
རྒྱས་བརྟན་པ་དང་ཞེབ་བརྟན་པ།། 46

दान्तस्तु दमिते शान्तः शमिते प्रार्थिते ऽर्दितः ।
ज्ञप्तस्तु ज्ञपिते छन्नश्छादिते पूजिते ऽञ्चितः ॥ ४७ ॥

ཏྲི་ནོར་ས་བཟོད་པ་དུལ་བྱས་པ། ཞི་བ་དང་ནི་དུལ་བའོ།
སྦོང་བ་དང་ནི་ཚུ་བའོ། བསྒོ་བ་དང་ནི་སྒྲིབ་བའོ།
གསོགས་པ་དང་ནི་བསྒྲག་བའོ། མཆོད་པ་དང་ནི་ཐུལ་བའོ།། 47

पूर्णस्तु पूरिते क्लिष्टः क्लिशिते ऽवसिते सितः ।
प्रुष्टप्लुष्टोषिता दग्धे तष्टत्वष्टौ तनूकृते ॥ ४८ ॥

གང་བ་དང་ནི་རྫོགས་པའོ། ཉོན་མོངས་དང་ནི་སེམས་སྐྱུག་གོ།
ཟིན་པ་ཁང་བ། བསྲེགས་དང་ཚིག་བ་ཚིག་པའོ།
བཅོས་དང་བཙུབ་དང་ཆུང་དུར་བྱས།། 48

वेधितच्छिद्रितौ विद्धे विन्नवित्तौ विचारिते ।
निष्प्रभे विगतारोकौ विलीने विद्रुतद्रुतौ ॥ ४९ ॥

ཕུག་དང་བརྩེས་དང་བྲུག་པ་བྱས། རྣམ་འབྱམ་བརྟགས་དཔྱད་རྣམ་པར་ཕྱེ།
ནང་མ་མེད་དང་སྐྲག་མེད་ཀློག་ཉེན། ཞུ་བ་ཞུགས་པོ་རྡུ་ཏེ།། 49

सिद्धे निर्वृत्तनिष्पन्नौ दारिते भिन्नभेदितौ ।
ऊतं स्यूतमुतं चेति त्रितयं तन्तुसन्तते ॥ ५० ॥

གྲུབ་པ་ཟིན་པ་རྫོགས་པའོ། གཤེགས་པ་བརྡེབ་བྱེ་བའོ།
ཏོག་པ་སྦྲང་བ་དང་བ་ཞུས། སྐྱང་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་བརྒྱང་བའོ།། 50

स्यादर्हिते नमस्यितं नमसित मपचायितार्चितापचितम् ।
वरिवसिते वरिस्यितमुपासितञ्चोपचरितञ्च ॥ ५१ ॥

མཆོད་པ་བཀུར་སྟི་རིམ་གྲོ་དང་། བསྙེན་བཀུར་དང་ནི་རིམ་གྲོ་བྱས།
ཕྱག་མཚོན་ཞབས་འདྲིང་བཀུར་བའོ།། 51

सन्तापितसन्तप्तौ धूपितधूपायितौ च दूनश्च ।
हृष्टे मत्त स्तृप्तः प्रह्लन्नः प्रमुदितः प्रीतः ॥ ५२ ॥

རབ་ཏུ་ཚ་དང་གདུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཚ་བ་དང་།
ཡིད་དགའ་སེམས་དགའ་ཚིམ་དང་རངས། རབ་ཏུ་དགའ་དང་མཉེས་པའོ། 52

छिन्नं छातं लूनं कृत्तं दातं दितं छितं वृक्णम् ।
स्रस्तं ध्वस्तं भ्रष्टं स्कन्नं पन्नं च्युतं गलितम् ॥ ५३ ॥

བཅད་པ་བརྡུངས་པ་བྲེགས་པ་དང་། བཀས་པ་བྲི་བ་བྲལ་བ་དང་།
འཐུབ་པ་དང་ནི་གཅོད་པའོ། བཅོམ་པ་ཞིག་པ་ཉམས་པ་དང་།
བརྡྲིག་པ་ཧྲུལ་ཟོས་ཟགས་དང་ཉམས། 53

लब्धं प्राप्तं विन्नं भावित मासादितश्च भूतश्च ।
अन्वेषितं गवेषित मन्विष्टं मार्गितं मृगितम् ॥ ५४ ॥

ཐོབ་པ་རྙེད་པ་སྣད་པ་དང་། དངོས་རྙེད་ཐོབ་པ་རྙེད་པའོ།
ཚོལ་ཟིམ་ཚོལ་ལྟབ་དང་། ལམ་ཏོག་པ་དང་ཙུལ་པ་དང་། 54

आर्द्रं सार्द्रं क्लिन्नं तिमितं स्तिमितं समुन्न मुत्तञ्च ।
त्रातं त्राणं रक्षितमवितं गोपायितञ्च गुप्तञ्च ॥ ५५ ॥

སྙེའུ་ཀ་ཤེས་རློན་བརླན་ཅན་དང་། བཞས་པོ་སྐག་ཅན་སྦྲེག་པའེར་རློན།
སྐྱབས་དང་སྐྱོད་པ་བསྲུང་བ་དང་། སྲིད་པ་སྲིབ་པ་སྦས་པའོ། 55

अवगणित मवमतावज्ञाते ऽवमानितञ्च परिभूते ।
त्यक्तं हीनं विधुतं समुज्झितं धूत मुत्सृष्टम् ॥ ५६ ॥

བརྙས་པ་བརྡུན་ཅན་ཚོ་ཁྲུད་དང་། ཁོག་ཆུད་དང་ཉི་ཡོངས་གཅན་དོ།
བཏང་བ་ཐོར་བ་སྤངས་པ་དང་། འཕངས་པ་བསྐྱུར་བ་དོར་བའོ॥ 56

उक्तं भाषित मुदितं जल्पित माख्यात मभिहितं लपितम् ।
बुद्धं वुधितं मनितं विदितं प्रतिपन्न मवसितावगते ॥ ५७ ॥

སྨྲ་བ་བརྗོད་པ་སྒྲོས་པ་གཏམ། གྲགས་པ་ལོ་རྒྱུས་བཀའ་མཆིད་དང་།
དེ་ཉིད་གོ་དང་རྟོགས་དང་ཁོང་དུ་ཆུད། རིག་དང་ཤེས་དང་ཀུར་ཚུབ་པོ॥ 57

उररीकृत मुररीकृत मङ्गीकृत माश्रुतं प्रतिज्ञातम् ।
सङ्गीर्णं संविदितं संश्रुतं समाहितोपश्रुतोपगतम् ॥ ५८ ॥

ཁས་བླངས་དང་བ་བཅས་བྱེད་པར་བྱས། ཁས་འཆེ་ཅན་བྱས་ནས་ཀྱིས་བཞེས།
ཁས་བླངས་བླངས་པའི་ཤིང་ངོ། ཉན་པ་བསྟགས་པ་ལེགས་པར་བརྗོད॥ 58

ईलित-शस्त-पणायित-पनायित-प्रणुत-पणित-पनितानि ।
अपि गीर्ण-वर्णिताभिष्टुतेडितानि स्तुतार्थानि ॥ ५९ ॥

བསྟོད་པ་བརྗོད་བསྔགས་པ་དང་། ངག་སྟན་ཚིག་སྟན་བསྟགས་པ་དང་།
ལེགས་བརྗོད་གྲགས་བརྗོད་ཡོན་ཏན་བརྗོད॥ 59

भक्षित-चर्व्वित-लिप्त-प्रत्यवसित-गिलित-खादित-प्सातम् ।
अभ्यवहृतान्न-जग्ध-ग्रस्त-ग्लस्ताशितं भुक्ते ॥ ६० ॥

ཟོས་པ་འཆོས་པ་བྱུངས་པ་དང་།
ཧྲད་པ་ཞིད་པ་གསོལ་དང་ཟས། ཟོས་པའི་མིང་ངོ༎ 60

क्षेपिष्ठ-क्षोदिष्ठ-प्रेष्ठ-वरिष्ठ-स्थविष्ठ-बंहिष्ठाः ।
क्षिप्र-क्षुद्राभीप्सित-पृथु-पीवर-बहुल-प्रकर्षार्थाः ॥ ६१ ॥

ཤིན་ཏུ་གསོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡངས།
མྱུར་ཕྲ་མཆོག་འདོད་རྒྱ་ཆེ་རྒྱས། མང་པོ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཕྱུག་རོ༎ 61

साधिष्ठ-द्राघिष्ठ-स्फेष्ठ-गरिष्ठ-ह्रसिष्ठ-वृन्दिष्ठाः ।
वाढ-व्यायत-बहु-गुरु-वामन-वृन्दारकातिशये ॥ ६२ ॥

སྒྲུབ་པ་ཐུལ་ཕྱིན་རིང་ཐུལ་ཕྱིན། ཤང་བའི་ཐུལ་ཕྱིན་ཏྲི་བའི་ཐུལ་དུ་ཕྱིན།
ཐུང་བའི་ཐུལ་ཕྱིན་ཚོགས་པའི་ཐུལ་དུ་ཕྱིན། སྒྲུབ་ཆུ་བ་མང་ཆེ་ཐུང་བ་དང་།
ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐུལ་ཕྱིན་ནོ༎ 62

इति विशेष्यनिघ्नवर्गः ।

ཁྱེ་ཟླག་པ་དང་ཞན་དང་གི་སྡེ་ཚན་ནོ༎

संकीर्णवर्गः ।

प्रकृतिप्रत्ययार्थाद्यैः सङ्कीर्णे लिङ्गमुन्नयेत् ।
कर्म्मक्रिया तत्सातत्ये गम्ये स्युरपरस्पराः ॥ १ ॥

འདྲེས་མའི་སྡེ་ཚན་ནོ།

རང་བཞིན་རྐྱེན་པ་སོགས་དོན་གྱིས། འདྲེས་པའི་རྟགས་དཔྱས་ཤེས་པར་བྱ།
ལས་དང་བྱ་བ་དེ་རྟག་ཏུ། འགྲོ་བའི་ཕན་ཚུན་མིན་པ་རྣམས།། 1

साकल्यासङ्गवचने पारायणपरायणे ।
यदृच्छा स्वैरिता हेतुशून्या त्वास्था विलक्षणम् ॥ २ ॥

ཚོགས་པ་རྫུ་ཡི་ཚིག་པའི། ཕ་རོལ་འགྲོ་དང་ཕ་རོལ་རྟེན་པའོ།
དབང་དུ་བྱེད་རང་དང་དབང་བྱེད། རྒྱུ་སྟོང་གཤིས་དང་མཚན་ཉིད་དྲལ།། 2

शमथस्तु शमः शान्ति र्दान्तिस्तु दमथो दमः ।
अवदानं कर्म्म वृत्तं काम्यदानं प्रवारणम् ॥ ३ ॥

ཞི་དང་དུལ་དང་ངེས་བའོ། བརྗོད་དང་རྐུས་དང་ཐུབ་བའོ།
རྟོགས་བརྗོད་སྔར་གྱི་ལས་འདྲ་གོ། འདོད་པ་སྦྱིན་པ་རབ་མཆོག་གོ།། 3

वशक्रिया संवदनं मूलकर्म्म तु कार्म्मणम् ।
विधूननं विधुवनं तर्पणं प्रीणनावनम् ॥ ४ ॥

དབང་བྱེད་དབང་དུ་སྡུད་པ་དང་། རྩ་བའི་ལས་དང་ལས་སུ་རུ།
གཡོ་བ་དང་ནི་འདར་བར་བྱེད། ངོམས་པ་དང་ནི་ཚིམ་པའོ། ‖ 4

पर्य्याप्तिः स्यात् परित्राणं हस्तवारणमित्यपि ।
सेवनं सीवनं स्यूति र्विदरः स्फुटनं भिदा ॥ ५ ॥

ཚོག་པ་ཡོངས་སྲུང་ལག་པ་འགེབས། འཚེམ་པ་ཚེམ་བུ་སྦྱོར་བ་དང་།
འདྲུ་བ་གཅོད་པ་གཏུབ་པའོ། ‖ 5

आक्रोशनमभीषङ्गः संवेदो वेदना न ना ।
सम्मूर्च्छन मभिव्याप्ति र्याच्ञा भिक्षार्थनार्द्दना ॥ ६ ॥

བྲོ་བ་དང་ནི་མངོན་པར་བྲོ། ཚོར་བ་སྒྲོང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་།
བརྒྱལ་དང་མངོན་པར་ཁྱབ་པ་དང་། སློང་བ་བསོད་སྙོམས་འདོད་དོ་སློང་། ‖ 6

वर्द्धनं छेदनेऽथ द्वे आनन्दन सभाजने ।
आप्रच्छन मथाम्नायः सम्प्रदायः क्षये क्षिया ॥ ७ ॥

གཅོད་པ་དང་ནི་བསྒྲེ་བའོ། དེ་ནས་གཉིས་པ་བྲི་སྒྲ་དང་།
ཁམས་བདེ་དྲི་བ། དེ་ནས་མན་ངག་སྒོམས་པའོ།
ཟད་པ་དང་ནི་ཇོགས་པའོ། ‖ 7

ग्रहे ग्राहो वशः कान्तौ रक्ष्णः स्त्राणे रणः कणे ।
व्यधो वेधे पचा पाके हवो ह्वतौ वरो वृतौ ॥ ८ ॥

ལེན་པ་དང་ནི་བླངས་པའོ། མདངས་ཅན་དང་ནི་འཚོར་བའོ།
སྲུང་བ་དང་ནི་སྐྱོབ་པའོ། *སྒྲུ་དང་མི་གསལ་བ་སྒྲའོ།
འབྲུགས་པ་འཇིགས་ན་འཚོས་པ་སྦྱིན། འབོད་པ་དང་ནི་སྦྲོར་པའོ། ॥ 8

श्रापः क्षोपे नयो नाये ज्यानि र्जीर्णौ भ्रमो भ्रमौ ।
स्फातिर्वृद्धौ प्रथा ख्यातौ स्पृष्टिः पृक्तौ स्रवः स्रवे ॥ ९ ॥

མཆོག་རབ་བསྔགས་པ་དང་ཚིག། འདུན་མ་གྲོས་དང་ཐབས་འཁྲིགས་པ།
ཏོར་འཕྲུལ་རྒྱས་དང་འཕེལ་བའོ། རབ་ཏུ་གྲགས་དང་གྲགས་པའོ།
རིག་པ་དང་ནི་འབྱུང་བའོ། འབབ་པ་ཧྲུང་བ།། 9

एधा समृद्धौ स्फारणं स्फुरणे प्रमितौ प्रमा ।
प्रसूतिः प्रसवे श्च्योते प्राघारः क्लमथः क्लमे ॥ १० ॥

འཛེམ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་འཛེམ། འསྒོ་དང་སྐྱོད་དང་ཚད་མ་ཚད།
རབ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་རྡུང་དང་རྡུང་། ངལ་བ་དང་ནི་རྡུབ་པའོ།། 10

उत्कर्षो ऽतिशये सन्धिः श्लेषे विषय आश्रये ।
क्षिपायां क्षेपणं गीर्णि र्गिरौ गुरणमुद्यमे ॥ ११ ॥

ཤེ་ཏུ་བ་དང་ཐུབ་ཏུ་ཅེ། འཇུར་བ་དང་ནི་འཕྲུག་པའོ། ཐུབ་འཛེན།
འཛེན་པ་དང་ནི་འཕྲུལ་བའོ། རི་དང་རི་བོ་རབ་འཛོ་གཏོང་།། 11

उन्नाय उन्नये श्रायः श्रयणे जयने जयः ।
निगादो निगदे मादो मद उद्वेग उद्भ्रमे ॥ १२ ॥

འདིགས་པ་བསྒྲོད་པ་རིག་བྱེད་དོ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བ་བརྗོད་པ་དབྱངས།
སྒྲགས་པ་ཁེངས་པ། སྐྱེན་དུ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་དུ་བསྐྱོད།། 12

विमर्दनं परिमले ऽभ्युपपत्ति रनुग्रहः ।
निग्रह स्तद्विरुद्धः स्यादभियोग स्त्वभिग्रहः ॥ १३ ॥

ཉམས་པར་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་ཉེད། མངོན་པར་བསྐྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཛིན།
སྡེ་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བའོ། མངོན་པར་སྦྱོར་དང་མངོན་པར་འཛིན།། 13

मुष्टिबन्धस्तु संग्राहो डिम्बे डमरविप्लवौ ।
बन्धनं प्रसितिश्चारः स्पर्शः स्पृष्टोपतप्तरि ॥ १४ ॥

ཁུ་ཚུར་བཅིངས་དང་ཡང་དག་བཟུང་། ཆོས་པོ་ཟེན་པ་སླང་བའོ།
འབྲེལ་བ་སྦྲེལ་དང་སྦྱོར་བའོ། ཤུན་པ་རེག་བྱ་ལྷུང་ཀུ།། 14

निकारो विप्र... ...त्वङ्ग इङ्गितः ।
परिणामो विकारो द्वे समे विकृतिविक्रिये ॥ १५ ॥

... ... ।
... ... ॥ 15

अपहार स्त्वपचयः समाहारः समुच्चयः ।
प्रत्याहार उपादानं विहारस्तु परिक्रमः ॥ १६ ॥

གཏོད་བྱེད་ཉེས་པ་བྱེད་པའོ། དགོངས་པ་དོན་ཡིན།
སྤྱོད་ལམ་བཞི་རྫོང་བསྐོར་བའི་རིམ།། 16

अभिहारो ऽभिग्रहणं निर्हारो ऽभ्यवकर्षणम् ।
अनुह्नारो ऽनुकारः स्यादर्थस्यापगमे व्ययः ॥ १७ ॥

མངོན་པར་བསྡུས་དང་མངོན་པར་ཡིན། ངསྤུ་བ་ནི་མངོན་པར་ཡིན།
རྗེས་སུ་བགྲོད་དང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ། དེ་ནས་དོར་རྗེན་མི་*ཟད་པ།། 17

प्रवाहस्तु प्रवृत्तिः स्यात् प्रवहो गमनं वहिः ।
वियामो वियमो यामो यमः संयामसंयमौ ॥ १८ ॥

འཇུག་པ་དང་ནི་རབ་ཏུ་འབབ། འབྱུང་དང་འཇུག་དང་འགྲོ་བའོ།
མཚོ་མ་ཐུང་དང་ཐུགས་མ་དང་། གོ་དང་གཉིས་ཐུང་།། 18

हिंसाकर्म्माभिचारः स्याज्जागर्य्या जागरा द्वयोः ।
विघ्नो ऽन्तरायः प्रत्यूहः स्यादुपघ्नो ऽन्तिकाश्रये ॥ १९ ॥

རྣམ་འཚེའི་ལས་དང་མངོན་སྤྱོད་དོ། གཉིད་མེད་གཉིད་ཆག་གཉིས་མིན་ནོ།
བགེགས་དང་བར་ཆད་ཐུབ་པའི་བགེགས།
འདུང་པོ་ཉེར་འདུས་མཚོད་ཅིང་འདུག།། 19

* For [illegible] ?

निर्व्वेश उपभोगः स्यात् परिसर्पः परिक्रिया ।
विधुरन्तु प्रविश्लेषो ऽभिप्राय श्छन्द आशयः ॥ २० ॥

ངེས་པར་འཛུག་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད། །ཟློ་བྱེད་དང་ཡོངས་སུ་བྱེད།
ལྡན་ཅིག་ཞི་ག་མ་སྦྲངས་པ་དེ་འགག། །དགོངས་ཅན་འདུན་པ་ངེས་དོན་ནི།། 2

संक्षेपणं समसनं पर्य्यवस्था विरोधनम् ।
परिसर्य्या परीसारः स्यादास्या त्वासना स्थितिः ॥ २१ ॥

ཉེར་བསྡུས་བ་དང་བསྡུ་བའོ། །ཉེ་བསྡུན་པ་དང་འགག་པའོ།
ཡོངས་སུ་བཀྱུར་དང་བཀྱུར་བའོ། །འགྲོ་འདུག་རྡན་གནས།། 21

विस्तारो विग्रहो व्यासः स च शब्दस्य विस्तरः ।
स्यान्मर्द्दनं संवाहनं विनाशः स्याददर्शनम् ॥ २२ ॥

རྒྱ་ཆེ་ཡངས་པ་ཆེར་ཡངས་མོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ཡི་ནི་སྤྱར།
རྩུབ་པ་དང་ནི་སྐུ་རྩུབ་གོ། །ཉམས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་མེད།། 22

संस्तवः स्यात् परिचयः प्रसरस्तु विसर्पणम् ।
नीवाकस्तु प्रयामः स्यात् सन्निधिः सन्निकर्षणम् ॥ २३ ॥

ཤེས་པ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲིས། །རྒྱ་པ་དང་ནི་སྣ་བ་རྐྱེན།
ངེས་ཚིག་དང་ནི་རིང་ངུ་ངེས། །ཉེ་འཁོར་ཉེ་རོགས་དགག་དང་ནི།། 23

लवो ऽभिलावो लवने निष्पावः पवने पवः ।
प्रस्तावः स्यादवसर स्त्रसरः सूत्रवेष्टनम् ॥ २४ ॥

རྔ་བ་འབྲེག་པ་འབྲས་བའོ། ངེས་འབྱེད་འཕྱུར་དང་འཕྲུལ་བའོ།
གནས་སྐབས་དང་ནི་སྐབས་ཡིན་ནོ། ཐགས་སྤུན་དཀྲི་ཧོང་སྣལ་མ་དཀྲི།། 24

प्रजनः स्यादुपसरः प्रश्रयप्रणयौ समौ ।
धीशक्ति र्निष्क्रमोऽस्त्री तु संक्रामो दुर्गसञ्चरः ॥ २५ ॥

ཚོགས་པ་སྤོས་པ་ཤེ་སྦྱོར་འཁྲིག་པ་འདྲ། བློ་ནུས་དང་ནི་ཉེ་སྤྲོས་པ་ལོ།
སོ་སོར། ཟམ་པ་བགྲོད་དཀའ་ཟམ།། 25

प्रत्युत्क्रमः प्रयोगार्थः प्रक्रमः स्यादुपक्रमः ।
स्यादभ्यादान मुद्घात आरम्भः सम्भ्रम स्त्वरा ॥ २६ ॥

འཁྲུག་ཕྱིར་འཇུག་དང་རབ་སྦྱོར་དོ། ཆོས་པ་དང་རི་མགོ་འཛུག།
འཛུ་བ་ཆོས་པ་ཨཱ་རཾ་བྷ། ཏམ་ཏ་པ་ཏྲར་ཏྲར།། 26

प्रतिबन्धः प्रतिष्टम्भो ऽवनायस्तु निपातनम् ।
उपलम्भ स्त्वनुभवः समालम्भो विलेपनम् ॥ २७ ॥

བར་ཆད་དང་ནི་བཀག་ཞེས་སོ། ཐོག་སྣོན་ཐོག་ཏུ་རྫ་བའོ།
སྤྱོད་ཤེས་སྒྲུར་ཡང་འཛིན་བའོ། སྐུ་རྒྱུག་དང་ནི་རྒྱུག་པའོ།། 27

विप्रलम्भो विप्रयोगो विलम्भस्त्वतिसर्जनम् ।
विश्रावस्तु प्रविख्याति रवेक्षा प्रतिजागरः ॥ २८ ॥

བརྫེས་ཆགས་པ་དང་མི་སྦྱར་བའོ། སྒྲིན་སྒྲིར་རྣམ་གྲངས་རབ་ཏུ་གྲགས།
ཉེས་ཚེ་བ་རང་སོ་བའོ॥ 28

निपाठनिपठौ पाठे तेमस्तेमौ समुन्दने ।
आदीनवास्रवौ क्लेशे मेलके सङ्गसङ्गमौ ॥ २९ ॥

ཟེས་གློག་ཟེས་བརྗོད་འདོད་བའོ། བངས་དང་ག་ཞེར་དང་སྦྱོར་བའོ།
ཀུན་ནས་ཉམས་དང་ཟག་ཉེ་རོངས། འཚོགས་པ་འདུས་བ་འཕྲང་ས་བའོ॥2

संवीक्षणं विचयनं मार्गणं मृगणा मृगः ।
परिरम्भः परिष्वङ्गः संश्लेष उपगूहनम् ॥ ३० ॥

ཕྱ་བ་ཚོལ་བ་ཙུ་མ་འཚོལ་བ་རྣའོ། ཡོངས་འཁྱུད་ཡོངས་འཁྱུར་ཡང་དག་རེག།
ཉེ་བར་འཛིར་ཉེ་བར་སྦྱོག་པ་གཞིགས་བ་དང་॥ 30

निर्व्वर्णनन्तु निध्यानं दर्शनालोकनेक्षणम् ।
प्रत्याख्यानं निरसनं प्रत्यादेशो निराकृतिः ॥ ३१ ॥

སྣང་བར་ཅིར་དང་ལྟ་བའོ། ཅིར་ཐོར་བཟློག་པ་འགོག་པ་དང་॥ 31

उपशायो विशायश्च पर्यायशयनार्थकौ ।
अर्त्तनश्च ऋतीया च हृणीया च घृणार्थकाः ॥ ३२ ॥

དགེ་ལ་པ་ཉལ་བྲང་མཞིང་ག་ཀྱི་ཞིང་རིམ་དོན།
སྨུག་ཟློ་བཙོག་པ་སྨུག་ཟློ་དོན།། 32

स्याद्व्यत्यासो विपर्यासो व्यत्ययश्च विपर्यये ।
पर्ययोऽतिक्रमस्तस्मिन्नतिपात उपात्ययः ॥ ३३ ॥

ལྡོག་པ་ཕྱིར་ལོག་ནས་ལྡོག་ལོག།
དགོངས་པ་འདའ་རྫོངས་པ་རྒལ་བ་དང་དུས་པར།། 33

प्रेषणं यत्समाहूय तत्र स्यात् प्रतिशासनम् ।
स संस्तावः क्रतुषु या स्तुतिभूमि र्द्विजन्मनाम् ॥ ३४ ॥

སྦྱིཀྐྲ་ཏི་བང་ཟོས་ནས། དེ་ལ་སྟུར་ཡང་བསྐོ་བ་དེ།
མཆོད་སྦྱིན་མཆོད་པ། བསྟོད་པའི་ས་གཞི་གཉིས་སྐྱེས་རྣམས།། 34

निधाय तक्ष्यते यत्र काष्ठे काष्ठं स उद्घनः ।
स्तम्बघ्नस्तु स्तम्बघनः स्तम्बो येन निहन्यते ॥ ३५ ॥

ཤིང་སྟན་ཤིང་སྟེགས་བཅད་པ། ཤིང་སྟན་ཤིང་གི་ཨུརྣ་ཏ།
ཀ་སྟེ་ཀ་ཕྱག་གི་སྐྱིང་འདེགས་གསུམ།། 35

आविधो विध्यते येन तत्र विष्कुसमे निघः ।
उत्कारश्च निकारश्च द्वौ धान्योत्क्षेपणार्थकौ ॥ ३६ ॥

ཀུན་ཛོཡ་རཟ་བབཟང་ཞེས་ཛོབ། མིན་ཀྲག་སནེཉིཀླཿཟུར་ཐོ་ཟུང་ནོ།
ཟོཐ་ཟིང་དུ་ཁཞེན་བནིགོར།། ༣༦

निगारोद्गारविक्षावोद्ग्राहास्तु गरणादिषु ॥ ३७ ॥

སྦུགས་བཀྲོག་ཀྱེན་བཀྲོག་གསུམ་པ་ཀྲུགས་པ་ཡཀོགས་ར།། ༣༧

आरत्यवरतिविरतय उपरामे वा स्त्रियान्तु निष्ठेवः ।
निष्ठ्यूति निष्ठेवनं निष्ठीवनमित्यभिन्नानि ॥ ३८ ॥

ཉེར་ཁྲོབ་ར་རེ་ཞེར་དས། ཕུབ་ར་ཤ། ཟོ་ཞིན་ཀྲོ་ཟ་ཟེད་བཞུ།
ཀྲོཁ་ཀོགས་ཙར་ཕྲད་བཁ་ཟོད། ཁཤིགས་བཉེས་བཁདད་ཞིན།། ༣༨

जवने जूतिः साति स्त्ववमाने स्यादथ ज्वरे जूर्त्तिः ।
उदजस्तु पशुप्रेरणे मकरणिरित्यादयः शापे ॥ ३९ ॥

སྦུགས་བཀྲ་བ་སྡེ་རེ་གཅེ་ནོ། རེ་ཤས་ཞེས་དང་ཙོ་བབང།
ཕུར་ཟ་ཞེ་ཟྲུགས་སྦུ་བབ། ཟ་ཞིག་ཀྱེས་ཀོ་ས་ཟྲོ་བ་ན།། ༣༩

गोत्रान्तेभ्य स्तस्य वृन्द मित्यौपगवकादिकम् ।
आपूपिकं शाष्कुलिक मेवमाद्य मचेतसाम् ॥ ४० ॥
ཁྱུ་ནི་དང་དེ་མི་ཚོགས་པ། ཨཽ་པ་ག་བ་ལ་སོགས་སོ།
ཞེས་པོ་སེམས་མེད་རིགས་མེད་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་མེད་པ་སོགས་པ།། 40

माणवानान्तु माणव्यं सहायानां सहायता ।
हल्या हलानां ब्राह्मण्यवाड्व्ये तु द्विजन्मनाम् ॥ ४१ ॥
ཏེས་པ་དང་རི་བྱ་ཚོར། སྐྱ་ཁྱིམ་འགྲོ་ང་དུས་གཞི་ཁྱིམ་འགྲོ།
གཤོར་ཚོགས། ཟླ་ཟེ་སྐྱབ་གཉིས་སྐྱེས།། 41

द्वे पर्शुकानां पृष्ठानां पार्श्वं पृष्ठ्य मनुक्रमात् ।
खलानां खलिनी खल्याप्यथ मानुष्यकं नृणाम् ॥ ४२ ॥
གཉིས་པོ་ཐེབ་སོང་སྣམས་ཀྱིས། རྒྱབ་སྣམས་ཀྱིས་བདུད་གྲི་མྱུ་གོ་རིམ་བཞིན།
བསྡུ་པས་བསྡུ་ར་དང་བསྡུ་པ་དང་། དེ་རས་ལི་ཚོམས་མི་སྣམས་ཀྱིས།། 42

ग्रामता जनता धूम्या पाश्या गल्या पृथक् पृथक् ।
अपि साहस्र-कारीष-वार्मणाथर्वणादिकम् ॥ ४३ ॥
རྫིང་ཚོགས་སྐྱེས་ཚོགས་དཔན་དུ། ཀུན་ཚོགས་ཀུ་ཤ་སོད།
རྫིང་ཚོགས་དང་དེ་རྡེ་ཚོགས། གཙོགས་རིག་ཅེ་པ་སོགས་པ།། 43

इति संकीर्णवर्गः ।
འདྲེས་པའི་སྡེ་ཚན་དོ།།

नानार्थवर्गः ।

नानार्थाः केऽपि कान्तादिवर्गेष्वेवात्र कीर्त्तिताः ।
भूरिप्रयोगा ये येषु पर्य्यायेष्वपि तेषु ते ॥ १ ॥

སྣ་ཚོགས་དོན ॥

སྣ་ཚོགས་དོན་ཡ་ཀ་བཤད་ཟིན་ལས། སྔོ་མཚན་གྱིས་ཞི་འདྲིར་བཀུགས་སོ།
མང་པོ་ལ་སྦྱོར་གང་གང་ལ། རྣམ་གྲངས་བཤད་པའི་དེ་དང་དེ།། ༡

आकाशे त्रिदिवे नाको लोकस्तु भुवने जने ।
पद्ये यशसि च श्लोकः शरे खड्गे च शायकः ॥ २ ॥

ནཱ་ཀ་ནམ་མཁར་མཐོ་རིས་གསུམ་པ། ལོ་ཀ་ཞེས་ནི་སྐྱེ་བོ་ལ།
ཤློ་ཀ་ཚིག་ཅན་གྲགས་པ་བསྔགས། མདའ་དང་རལ་གྲི་ཤཱ་ཡ་ཀ།། 2

जम्बुकौ क्रोष्टुवरुणौ पृथुकौ चिपिटार्भकौ ।
आलोकौ दर्शनोद्योतौ भेरी पटहमानकौ ॥ ३ ॥

ཅེ་སྤྱང་ཆུ་ལྷ་དག་བཛམྦུ་ཀ། བྱིས་པ་དག་བསྲེ་བུ་ཀ།
མཐོང་འོད་དག་བརྟོ་ཀ། རྔ་ཆེ་རྔ་རིངས་བརྙན་ཀ།། 3

उत्सङ्गचिह्नयोरङ्कः कलङ्कोऽङ्कापवादयोः ।
तक्षको नागवर्द्धक्योरर्कः स्फटिकसूर्ययोः ॥ ४ ॥

པང་པ་རྟགས་དག་ཨཾ་ཀ་དོ། རྟགས་དང་ངན་སྒྲག་ཨཾ་ཀོ།
ཀླུ་མིང་འཛིན་པོ་ཏཀྵ་ཀ། ཤེལ་དང་ཉི་མར་ཨརྐ་དོ།། 4

मारुते वेधसि ब्रध्ने पुंसि कः कं शिरोऽम्बुनोः ।
स्यात् पुलाक स्तुच्छधान्ये संक्षेपे भक्तसिक्थके ॥ ५ ॥

*རླུང་དང་ཚངས་པ་ཉི་མ་ཀ། མགོ་འི་རྟགས་སོ།
ཀཾ་ནི་མགོ་དང་ཆུ་ལ་ཡིན། པུ་ལཱ་ཀ་ནི་སྦུན་སྟོང་དང་།
འབྲུ་དང་ཟན་ཆང་རྣམས་ལ་དོ།། 5

उलूके करिणः पुच्छमूलोपान्ते च पेचकः ।
कमण्डलौ च करकः सुगते च विनायकः ॥ ६ ॥

ཨུག་པ་གླང་ཆེན་མཇུག་མ་རྩེ། གླང་པོ་ཆེའི་ཚེ་སོ་རྣམས་ལ་ཤི་ཚག།
སྤྱི་བླུགས་སེར་བ་ཀ་ར་ཀ། བདེ་གཤེགས་ཚོགས་འདྲེན་ནཱ་ཡ་ཀ།། 6

किष्कु र्हस्ते वितस्तौ च शूककीटे च वृश्चिकः ।
प्रतिकूले प्रतीक स्त्रिष्वेकदेशे च पुंस्ययम् ॥ ७ ॥

ཀིཥྐུ་དང་ནགྲོ་ལ་དོ། ཤྲཱ་ཀ་སྲིན་བུ་ཚང་ཚང་ངོ།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་པྲ་ཏཱི་ཀ། གསུམ་པ་ཡིན་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་འདི་ཡིན།། 7

* Another reading: རླུང་དང་ཉི་མ་ཚངས་པ་དང་ཉི་མ་ཀ།

स्याद्भूतिकन्तु भूनिम्बे कत्तृणे भूस्तृणेऽपि च ।
ज्योत्स्निकायाञ्च घोषे च कोषातक्यथ कट्फले ॥ ८ ॥

ཀྲཱ་ཏི་ཀེ་ཏི་ཀ་ཏུ་ཏང་། ཏྲ་ག་ཏ་ཆུར་ཤིང་ཏུ་ར།
སྦྲ་བའི་དོད་ཟེར་དཀར་དང་ནི། ཁ་ཙ་སྦྲ་ཀ་ལ་ཡོ་སྐྲེ།
དེ་ནས་ཀ་ཏ་པ་ཡ་སེང་ཧེང་ཀ་ཏ་བོ། ༨

सिते च खदिरे सोमवल्कः स्यादथ सिह्लके ।
तिलकल्के च पिण्याको बाह्लिकं रामठेऽपि च ॥ ९ ॥

སྦྲ་བའི་ཤུན་བ་ཤོ་བ་ཡིན། *དེ་ནས། རྩི་ཤ་འབབ་ཆ་དེ་ཤི་ཏྲ།
ཏྲ་རི་ཀ་རི་ཤིང་ཀུན་ཀུང་། ༩

महेन्द्र-गुग्गुलूलूक-व्यालग्राहिषु कौशिकः ।
रुक्तापशङ्कास्वातङ्कः स्वल्पेऽपि क्षुल्लकस्त्रिषु ॥ १० ॥

མཆོད་པ་གུ་གུལ་སྦྲུལ་འཛིན་རྣམས། ཀོ་ཤི་ཀ་ནི།
དང་ཚ་བསྣམ་ཟ་ཡང་རྫ། ཆུང་ཆུང་ཀ་ལ་ཀ་ལ་ཞུ་བ་ནོ། ༡༠

जैवातृकः शशाङ्केऽपि खुरे ऽप्यश्वस्य वर्त्तकः ।
व्याघ्रेऽपि पुण्डरीको ना यवान्यामपि दीपकः† ॥ ११ ॥

སྨན་རི་ངར་ཚེ་བ་དེ་བོ་ཟངས་ཅན། རྨིག་པ་རྟ་ཡི་བ་ཀག།
བརྗིད་དང་སྦྲང་ཀར་བོ་ཏ། སྨན་བ་རི་ཡང་ཏོ་ཏ་ཀ། ༡༡

---

* Another reading : རྩེ་ཤང་ཤབ་ཀ་དེ་ནས་དེ།

† यवान्यामपि दीप्यकः इति पाठान्तरम् ।

शालाष्टकाः कपिक्रोष्टुश्वानः स्वर्णेऽपि गैरिकम् ।
पौड़ार्थेऽपि व्यलीकं स्यादलीकं त्वप्रियेऽनृते ॥ १२ ॥

ཤཱ་ལཱ་བྲྀ་ཀཱ་སྤྲེའུ་དང་། ཝ་སྤྱང་དང་ནི་ཁྱི་ཡིན་ནོ།
གསེར་ལ་ཡང་ཛོ་མ་དམར་དང་། འཚེར་བའི་དོན་ལ་ཡང་རྒྱལ་སྒྲུག་ཡིན།
ཨ་ལཱི་ཀ་ནི་མི་འདོད་བརྫུན།། 12

शौलान्वयावनूके द्वे शल्के शकलवल्कले ।
साष्टे शते सुवर्णानां हेम्न्युरोभूषणे पले ॥ १३ ॥

རང་བཞིན་རིགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། གཉིས་པ་ཤལ་ཀེ་བཟར་དག་ཤུན་ཤུར་པ།
གསེར་སྲང་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་དང་ནི། གསེར་དང་བྲང་གི་རྒྱན་དང་སྲང་།། 13

दौनारेऽपि च निष्कोऽस्त्री कल्कोऽस्त्री समलैनसोः ।
दम्भे ऽप्यथ पिनाको ऽस्त्री शूलशङ्करधन्वनोः ॥ १४ ॥

ཌཱི་ནཱ་ར་ལ་ཡང་ནིཥྐ་ཀོ་ཏོ། མོ་མིན།
ཀལྐ་མོ་མིན་དྲི་མ་དང་། སྡིག་སེམས་ཁྲོས་པ་རྣམས་ཡང་ངོ་།
དེ་ནས་པི་ནཱ་ཀོ། མོ་མིན་མདུང་དང་བདེ་བྱེད་གཞུ།། 14

धेनुका तु करेण्वाञ्च मेघजाले च कालिका ।
कारिका यातनावृत्त्योः कर्णिका कर्णभूषणे ॥ १५ ॥

བ་གླང་མོ་ཆེ་ནུ་ཀ་ཡང་ངོ་། ཆར་སྤྲིན་དྲྭ་ཀཱ་ལི་ཀཱ།
ཐག་ཏུ་ལས་དང་ཉེར་བཀོད་སྒྲིམས་པ། ཀརྞི་ཀ་ནི་རྣ་རྒྱན་དང་།། 15

करिहस्ताङ्गुलौ पद्मबीजकोश्यां त्रिषूत्तरे
वृन्दारकौ रूपिमुख्यावेके मुख्यान्यकेवलाः ॥ १६ ॥

གླང་པོ་ལག་པ་མཛེར་ཀུ་བ་དང་། པདྨའི་ས་བོན་ཟེ་འབྲུ་ནོ།
གསུམ་པོ་སྤྱི་ན་ཚོགས་གཙུག་བཟང་མ། གཅིག་གཙོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ॥ 16

स्याद्दाम्भिकः कौक्कुटिको यश्चादूरेरितेक्षणः ।
लालाटिकः प्रभोर्भालदर्शी कार्याक्षमश्च यः ॥ १७ ॥

གོ་ཀྐུ་ཊི་ཀ་ཚུལ་འཆོས་དང་། གང་ཞིག་ཉེ་བར་ན་བསྒྲོང་བ་བསྡད།
ལ་ཊཱི་ཀ་གཙོ་སེམས་མཐོང་། འགྲད་ཞིག་གི་ནུས་པ་ལ་ཡང་॥ 17

भूभृन्नितम्बवलये चक्रेषु कटको ऽस्त्रियाम् ।
सूच्यग्रे क्षुद्रशत्रौ च रोमहर्षे च कण्टकः ॥ १८ ॥

... ... ।
... ... ॥ 18

मयूख स्त्विट्करज्वालास्वलिबाणौ शिलीमुखौ ।
शङ्खो निधौ ललाटास्थ्नि कम्बौ न स्त्रीन्द्रियेऽपि खं ॥ १९ ॥

ནང་ནེ་སྲིད་འབར་ན་སྨྲུ་ཁ། ཟུང་བ་མདའ་རྒྱ་ཤི་ཉྫི་མུ་ཁོ།
ཤང་ཁ་གཏེར་དཔྲ་བ་རུས་དུང་ལ། ཀོ་ནེའུ། ཁ་དེ་དབང་པོ་ལ་ཡང་ཁཾ॥ 19

घृणिज्वाले अपि शिखे शैलवृक्षौ नगावगौ ।
आशुगौ वायुविशिखौ शरार्कविहगाः खगाः ॥ २० ॥

འོད་ཟེར་འབར་བ་བཙང་ཤི་ཁོ། རི་ཤིང་འགྲོ་མེད་ཨ་ག་འོ།
ཨཱ་ཤུ་གོ་ནི་རླུང་དང་མདའ། མདའ་ཉི་འདབ་ཁ་ག་འོ॥ 20

पतङ्गौ पक्षिसूर्यौ च पूगः क्रमुकवृन्दयोः ।
पशवोऽपि मृगा वेगः प्रवाहजवयोरपि ॥ २१ ॥

པཏྃ་གོ་ནི་བྱ་ཉི་མ། པཱུ་ག་གོ་སུ་ཚོགས་པ་དག།
ཕྱུགས་དང་རི་དྭགས་མྲི་ག་འོ། བེ་ག་ཡིད་དང་རྒྱུག་པ་ལའང་॥ 21

परागः कौसुमे रेणौ स्नानीयादौ रजस्यपि ।
गजेऽपि नागमातङ्गावपाङ्गस्तिलकोऽपि च ॥ २२ ॥

པ་ར་ག་ནི་མེ་ཏོག་རྡུལ། ཁྲུས་ཚལ་དང་ནི་རྡུལ་ལ་ཡང་།
གླང་ཆེ་ཀུན་སྤོ་ཉ་ག་འོ། མིག་ཟུར་དཔྲལ་བ་ཐིག་ལ་ཡང་॥ 22

सर्गः स्वभाव-निर्मोक्ष-निश्चयाध्याय-सृष्टिषु ।
योगः सन्नहनोपाय-ध्यान-सङ्गति-युक्तिषु ॥ २३ ॥

སརྒ་རང་བཞིན་ངེས་གྲོལ་དང་། ངེས་པ་ལེའུ་བྱས་རྣམས་ལ།
ཡོ་ག་གོ་ཆ་ཐབས་དང་བསམ། བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་རིགས་རྣམས་ལ॥ 23

भोगः सुखे स्यादिभृतावहेश्च फणकाययोः ।
चातके हरिणे पुंसि सारङ्गः शबले त्रिषु ॥ २४ ॥

ཕྲོག་བདེ་དང་ཟླ་ཞིད་སོགས། ལོངས་སྤྱོད་སྦྲུལ་གདེངས་ལུས་དག་ལ།
ཁྱག་ཏ་རི་དྭགས་སྐྱེས་བུ་དང་། ཁྲ་བོ་རྣམས་ལ་སཱ་རང་ག॥ 24

कपौ च प्लवगः शापे त्वभिषङ्गः पराभवे ।
यानाद्यङ्गे युगः पुंसि युगं युग्मे कृतादिषु ॥ २५ ॥

གསུམ་སྤྲེའུ་སྤྲེལ་ཅན་མཆོང་འགྲོ་བོ། ཨ་བྷི་ཥཾ་ག་གནོད་དང་སྨོས།
ཤིང་རྟའི་ལུས་སོགས་སྦུ་གའོ། སོ་སྤུ་གི་རྫོགས་ལྡན་དུས་པ་སོགས॥ 25

स्वर्गेषु पशुवाग्वज्रदिङ्नेत्रघृणिभूजले ।
लक्षदृष्ट्या स्त्रियां पुंसि गौर्लिङ्गं चिह्नशेफयोः ॥ २६ ॥

མཐོ་རིས་ཕྱུགས་དང་ངག་དང་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་དང་མིག་དང་ནི།
འོད་ཟེར་ས་དང་ཕྱུགས་*རྣམས་ལ། མཚན་ཉིད་ལྟ་ཕྱིར་པོ་མོ་གོ།
མིང་རྟགས་དང་ཤེ་པ་མོ॥ 26

शृङ्गं प्राधान्यसान्वोश्च वराङ्गं मूर्द्धगुह्ययोः ।
भगं श्रीकाममाहात्म्यवीर्य्ययत्नार्ककीर्त्तिषु ॥ २७ ॥

སྲི་ག་གཙོ་བོ་ཉེ་བོ་དེ། མགོ་དང་གསང་གནས་བ་རཾ་ག།
བྷ་གཾ་དཔལ་དང་འདོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
འབད་ཉི་མ་གྲགས་རྣམས་ལ॥ 27

---

* For ཟ !

परिघः परिघातेऽस्त्रे ऽप्योघो वृन्देऽम्भसां रये ।
मूल्ये पूजाविधावर्घोऽंहो दुःखव्यसनेष्वघम् ॥ २८ ॥

པ་རི་གྷ་ནི་ཡོངས་འཇོམས་མཚོན། ཨོ་ཚོགས་པ་དང་ཆུ་ཡི་རྒྱུན།
རིན་དང་མཆོད་བྱེད་ཨརྒྷ་ནི། ཨ་གྷ་སྡིག་སྡུག་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ།། 28

विष्टपेऽपि लघुः काचाः शिक्यमृद्भेददृग्रुजः ।
विपर्यासे विस्तरे च प्रपञ्चः पावके शुचिः ॥ २९ ॥

གསུམ་འདོད་དང་ཉུང་པ་ལ་ལགྷུ་ནི། ཀ་ཙ་རྣ་བའི་ཕྲག་པ་དང་།
འཕྲིང་བུ་*དང་ནི་ཕིང་ཕྲག་གོ། སྤྲིང་ལོག་རྒྱ་ཆེ་སྤྲ་པཉྩ།། 29

मास्यमात्ये चाप्युपधे पुंसि मेध्ये सिते त्रिषु ।
अभिषङ्गे स्पृहायाञ्च गभस्तौ च रुचिः स्त्रियाम् ॥ ३० ॥

ཤུ་ཙི་ནི་དང་བློན་དང་། ཤི་ཏུ་ག་ཀོ་བ་དཀར་དང་ནི།
སྲེས་སུ་ཉམས་དགའ་དཀར་པོ་གསུམ། ཟེར་ཉི་འཕྲུ་ད་གོ་བ་འདོད་རུ་ཙི།། 30

प्रसन्ने भल्लुकेऽप्यच्छो गुच्छः स्तवकहारयोः ।
परिधानाञ्चले कच्छो जलप्रान्ते त्रिलिङ्गकः ॥ ३१ ॥

... ... |
... ... || 31

---

* For [illegible] ?

केकिताक्ष्र्यावहिभुजौ दन्तविप्राण्डजाः द्विजाः ।
अजा विष्णुहरच्छागा गोष्ठाध्वनिवहा व्रजाः ॥ ३२ ॥

མི་སྟེས་འགྲོ་ཟ་ཟླ་བྱ་ཁྲུང་། སོ་དང་བྲམ་ཟེ་སྒོང་གཉིས་སྐྱེས།
ཨཛཱ་ཁྱབ་འཇུག་དབང་ཕྱུག་རོ། འབྲོག་ལྷས་ལམ་དང་ཚོགས་བྲཛཱ། 32

धर्मराजौ जिनयमौ कुञ्जो दन्तेऽपि न स्त्रियाम् ।
बलजे क्षेत्रपूर्द्वारे बलजा वल्गुदर्शना ॥ ३३ ॥

ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་གཤིན་རྗེའོ། ཀུཉྫ་སོ་དང་ཕྱུག་པའོ།
སོ་མིན། བ་ལ་ཛཱ་ནི་ཞིང་གྲོང་ཁྱེར། བ་ལ་ཛཱ་ནི་ལེགས་པར་མཐོང་། 33

समे क्ष्मांशे रणेऽप्याजिः प्रजा स्यात् सन्ततौ जने ।
अब्जौ शंखशशाङ्कौ च स्वके नित्ये निजं त्रिषु ॥ ३४ ॥

ས་མཚམས་གསུམ་གྱི་ཨཛིའོ། པྲཛཱ་བུ་རྒྱུད་སྐྱེ་དགུའོ།
ཨ་བ་ཛཱ་དུང་རི་བོང་འཛིན། བདག་པོ་རྟག་པ་ནི་ཛཱ་གསུམ། 34

पुंस्यात्मनि प्रवीणे च क्षेत्रज्ञो वाच्यलिङ्गकः ।
संज्ञा स्याच्चेतना नाम हस्ताद्यैश्चार्थसूचना ॥ ३५ ॥

སྐྱེས་བུ་བདག་དང་ལེགས་རྟོགས་པ། ཀྵེ་ཏྲཛྙོ་བརྗོད་བྱའི་རྟགས།
སཾཛྙཱ་འདུ་ཤེས་མིང་དང་ནི། ལག་སོགས་དོན་གཅེར་བརྡ་པའོ། 35

द्रोपघ्नौ वैद्यविद्वांसौ घ्नो विद्वान् सोमजोऽपि च ।*
काकेभगण्डौ करटौ गजगण्डकटी कटौ ॥ ३६ ॥

†ཁྱུ་རོག་གླང་འགྲམ་ཀ་ར་ཊ། གླང་ཆེན་འགྲམ་དང་ཀེ་ཊ་ཀ་ཊ॥ 36

शिपिविष्टस्तु खलतौ दुश्चर्मणि महेश्वरे ।
देवशिल्पिन्यपि त्वष्टा दिष्टं दैवेऽपि न द्वयोः ॥ ३७ ॥

ཤི་པི་བི་ཥྚ་ཉམས་པ་དང་། ཁྲེགས་པ་ཚེན་དང་དབང་ཕྱུག་ཆེ།
ལྷ་ཡི་བཟོ་བའི་ཏྭཥྚར། དྲིཥྚ་ལྷས་གཉིས་པ་དུས་མཐར॥ 37

रसे कटुः कट्वकार्ये त्रिषु मत्सरतीक्ष्णयोः ।
रिष्टं क्षेमाशुभाभावेष्वरिष्टे तु शुभाशुभे ॥ ३८ ॥

རོ་ཟྲོ་ཀ་ཊུ་ཀ་ཊྭ་ཉི། ཊོ་ར་མེད་གསུམ་མོ་མེར་སྣ་རོ།
རི་ཥྚཾ་བདེ་དང་མི་དགེ་དངོས། ཨ་རི་ཥྚི་ཉི་དགེ་མི་དགེ། 38

मायानिश्चलयन्त्रेषु कैतवान्तराशिषु ।
अयोघने शैलशृङ्गे सीराङ्गे कूट मस्त्रियाम् ॥ ३९ ॥

སྒྲུ་བ་ཞིག་གཡོར་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། ཁྲིམས་པ་བདེ་ཡོག་བྱང་པོ་དང་།
ལྕགས་སྒོ་རི་དང་རྩེ་མོ་དང་། རྫིང་གཡོགས་རྣམས་པ་ཀཱུ་ཊ་ནི॥ 39

---

* Some editions omit this line.

† Verse 36 adds: [illegible]

सूक्ष्मैलायां त्रुटिः स्त्री स्यात् कालेऽल्पे संशयेऽपि सा ।
अत्युत्कर्षाश्रयः कोट्यो मूले लम्बकचे जटा ॥ ४० ॥

སོ་སེར་ཏྲུ་ཊི་སྨུག་སྲིལ་དུས་དང་ནི། ཉུང་ངུ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཡིན་ནོ།
རབ་དགའི་རྟེན་པ་ཀོ་ཊི། ཙ་བ་དུས་སྦྲོང་ཛ་ཊཱ་ནི།། 40

व्युष्टिः फले समृद्धौ च दृष्टि र्ज्ञानेऽक्ष्णि दर्शने ।
इष्टि र्यागेच्छयोः सृष्टि र्निश्चिते बहुले त्रिषु ॥ ४१ ॥

ཝྱུཥྚི་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་ལ། དྲྀཥྚི་མཁྱེན་པ་མིག་དང་མཐོང་།
ཨིཥྚི་མཆོད་སྦྱིན་འདོད་པའོ། སྲྀཥྚི་ངེས་དང་མང་པོ་གསུམ།། 41

कष्टे तु कृच्छ्रगहने दक्षामन्दागदेषु च ।
पटु द्वौ वाच्यलिङ्गौ च नीलकण्ठः शिवेऽपि च ॥ ४२ ॥

ཀཥྚ་སྡུག་བསྔལ་སྒྲུབ་དཀའོ། མཁས་དང་སོ་དམའ་ནད་མེད་ལ།
པ་ཊུ་གཉིས་ནི་བརྗོད་བྱའི་རྟགས། ནཱི་ལ་ཀཎྛ་རྨ་བྱ་ཞིང་།། 42

पुंसि कोष्ठो ऽन्तर्जठरं कुसूलोऽन्तर्गृहन्तथा ।
निष्ठा निष्पत्तिनाशान्ताः काष्ठोत्कर्षे स्थितौ दिशि ॥ ४३ ॥

ཕོ་ཀོཥྛ་གྲུ་སིམ་གསུམ་པ་དང་། འབྲུ་ཁང་ཁང་པའི་ནང་དེ་བཞིན།
ནིཥྛཱ་བྱས་ཟིན་ཆད་ཟད་མཐར། ཀཥྛཱ་དཀར་གནས་ཕྱོགས་པའོ།། 43

त्रिषु ज्येष्ठोऽतिशस्तेऽपि कनिष्ठोऽतियुवाल्पयोः ।
दण्डोऽस्त्री लगुडेऽपि स्याद्गुडो गोलेक्षुपाकयोः ॥ ४४ ॥

ཛྱེ་ཥྛ་ཟག་དང་ཕྱུག་བྱུང་ལ། ཀ་ནི་ཥྛ་དང་ཆུང་དང་ཀྱུང་།
དཎྜ་ཇྲེ་ལ་དང་དབྱུག་པའི་གུ་ཌ་རྡོག་པོས་ཅན་ཤིང་བཙོས།། 44

सर्पमांसात् पशुव्याडौ गोभूवाचस्त्विडा इला ।
क्ष्वेडा वंशशलाकापि नाडी कालेऽपि षट्क्षणे ॥ ४५ ॥

ཝྱཱ་ཌ་སྦྲུལ་དང་ཤ་ཟན་ཕྱུགས། ཨི་ཌ་ས་ཕྱུགས་ངག་ཀླ་ཟླ།
ཀྵེ་ཌ་སྨྱུག་སྐམ་སྦྲ་ཡི་སྐམ། ནཱ་ཌཱི་དུས་དང་སྐད་ཅིག་དྲུག།། 45

काण्डोऽस्त्री दण्डबाणार्ववर्गावसरवारिषु ।
स्याद्भाण्ड मश्वाभरणेऽमत्रे मूलवणिग्धने ॥ ४६ ॥

ཀཱ་ཎྜ་དབྱུག་པ་མདའ་རྟ་དང་ནི། སྡེ་དང་སྡེ་ཚན་གཏོགས་སྐབས་ཆུ།། 46

भृशप्रतिज्ञयोर्वाढं प्रगाढं भृशकृच्छ्रयोः ।
शक्तस्थूलौ त्रिषु दृढौ व्यूढौ विन्यस्तसंहतौ ॥ ४७ ॥

... ... ।
... ... ।। 47

भ्रूणोऽर्भके स्त्रैणगर्भे बाणो बलिसुते शरे ।
कणोऽतिसूक्ष्मे धान्यांशे संघाते प्रमथे गणः ॥ ४८ ॥

བྷྲཱུ་ཎ་བྲུས་དང་མངལ་གཞིར་ཅན། བཱ་ཎ་སྟོབས་ལྡན་བུ་དང་མདའ།
ཀ་ཎ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བོ་གྲོགས། ཚོགས་དང་འཇོམས་བྱེད་ག་ཎའོ། ॥ 48

पणो द्यूतादिषूत्सृष्टे भृतौ मूल्ये धनेऽपि च ।
मौर्व्यां द्रव्याश्रिते सत्वशुक्लसन्ध्यादिके गुणः ॥ ४९ ॥

པ་ཎ་ཞི་སོགས་རྒྱལ་ཟླུམ་གླ། རིན་དང་ནོར་ལ་ཡང་དེའོ།
ཡོན་ཏན་དང་ནི་དངོས་སྐྱེས་དང་། རྙི་དང་སྙིང་སྟོབས་དཀར་པོ་དང་།
མཚམས་པ་ལ་སོགས་པ་གུ་ཎའོ॥ 49

निर्व्यापारस्थितौ कालविशेषोत्सवयोः क्षणः ।
वर्णो द्विजादौ शुक्लादौ स्तुतौ वर्णन्तु वाक्षरे ॥ ५० ॥

ཐར་མེད་གནས་དང་དུས་བྱེ་བྲག། སྟོན་དགའ་ཀྵ་ཎའོ།
བརྞ་གཉིས་སྐྱེས་པ་སོགས་དང་། དཀར་པོ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་བསྟོད།
བརྞ་ཡི་གེ་ལ་ཡང་ངོ་॥ 50

अरुणो भास्करेऽपि स्याद्वर्णभेदेऽपि च त्रिषु ।
स्थाणुः शर्व्वोऽप्यथ द्रोणः काकेऽप्याजौ रवे रणः ॥ ५१ ॥

... ... ।
... ... ॥ 51

ग्रामणी र्नापिते पुंसि श्रेष्ठे ग्रामाधिपे त्रिषु ।
ऊर्णा मेषादिलोम्नि स्यादावर्त्ते चान्तरा भ्रुवौ ॥ ५२ ॥

གྲཱ་མ་ཎཱི་ནི་འདྲེག་མཁན་དང་། སྐྱེས་པ་ཁྱུ་མཆོག་དང་གྲོང་དཔོན་གསུམ་པོར།
ཨཱུ་རྞཱ་ལུག་སོགས་བལ་དང་ནི། སྨིན་མའི་བར་ཚོམས་ཀྱི་འཁྱིལ་བ་ལ། ༥༢

हरिणी स्यान्मृगी हेमप्रतिमा हरिता च या ।
त्रिषु पाण्डौ च हरिणः स्थूणा स्तम्भेऽपि वेश्मनः ॥ ५३ ॥

ཧ་རི་ཎཱི་ནི་རི་དྭགས་མོ། གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སེར་པོ་ཡང་།
གསུམ་པོ་སྐྱ་བོ་ཧ་རི་ཎ། ཀ་བ་དང་ཁྱིམ་གྱི་ཀ་བ་ལ། ༥༣

तृष्णे स्पृहापिपासे द्वे जुगुप्साकरुणे घृणे ।
वणिक्पथेऽपि विपणिः सुरा प्रत्यक् च वारुणी ॥ ५४ ॥

ཏྲྀཥྞཱ་འདོད་དང་སྐོམ་པ་ལ། གྷྲྀ་ཎཱ་སྙིང་རྗེ་སྨོད་པའོ།
ཚོང་འདུས་ལམ་ཡང་ཝི་པ་ཎི། ཆང་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ཝཱ་རུ་ཎཱི། ༥༤

करेणुरिभ्यां स्त्री नेभे द्रविणन्तु बलं धनम् ।
शरणं गृहरक्षित्रोः श्रीपर्णं कमलेऽपि च ॥ ५५ ॥

ཀ་རེ་ཎུ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་མོ། དྲ་ཝི་ཎ་ནི་སྟོབས་དང་ནོར།
ཤ་ར་ཎ་ནི་ཁྱིམ་དང་སྐྱབས། ༥༥

विषाभिमरलौहेषु तीक्ष्णं क्लीवे खरे त्रिषु ।
प्रमाणं हेतुमर्यादाशास्त्रेयत्ताप्रमातृषु ॥ ५६ ॥

དུག་གསུམ་རྣགས་རྡོ་ཏྲི་ཥུ། མ་ནིང་ཁ་རེ་གསུམ།
ཤཱ་སྟྲ་ཧེ་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཚུལ་ལུགས་བསྟན་བཅོས་འདེབས་ཚད་ཅོད། 56

करणं साधकतमं क्षेत्रगात्रेन्द्रियेष्वपि ।
प्राण्युत्पादे संसरण मसम्बाधचमूगतौ ॥ ५७ ॥

ཀ་ར་ཎི་ནི་སྒྲུབ་ཉམས་དང་། ཞིང་དང་ལུས་དབང་རྣམས་ལ་ཡང་།
སྲོག་ཆགས་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་ར། དཔུང་ཚོགས་གྱུ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཧྲུ། 57

घण्टापथेऽथ वान्तान्ने समुद्गरण मुन्नये ।
अतस्त्रिषु विषाणं स्यात् पशुशृङ्गेभदन्तयोः ॥ ५८ ॥

ས་སྒྲ་རྫིང་ཊ་འགོས་དང་འཕྱེར། འདི་ནས་གསུམ་སྟེ་བི་ཥཱ་ཎི།
ཕྱུགས་ཀྱི་རྭ་དང་ཆེན་*པའ། 58

प्रवणं क्रमनिम्नोर्व्यां प्रह्वे ना तु चतुष्पथे ।
सङ्कीर्णौ निचिताशुद्धावीरिणं शून्यमूषरम् ॥ ५९ ॥

པྲ་བཎ་ནི་ནི་བཀྲམ་དང་། དགའ་དང་བཞི་མདོ་རྣམས་པའོ།
སཾ་ཀཱིརྞ་ནི་དག་མ་དག། ཨཱི་རི་ཎ་སྟོང་ཚྭ་སྒོག་ཅན། 59

* हैमव ?

देवसूर्य्यौ विवस्वन्तौ सरस्वन्तौ नदार्णवौ ।
पक्षितार्क्ष्यौ गरुत्मन्तौ शकुन्तौ भासपक्षिणौ ॥ ६० ॥

ལྷ་ཉི་ཟེ་བ་སྣང་རྡོ་ནི། ས་ར་སྣ་ནོ་གཙང་ངོ་མཚོ་ང།
བྱ་ཁྱུང་གཅེར་མ་སྡིང་དང་། ཤ་གུན་ནི་ཁྱིམ་བྱ་བྱ།། ༦༠

अग्न्युत्पातौ धूमकेतुजीमूतौ मेघपर्व्वतौ ।
हस्तौ तु पाणिनक्षत्रे मरुतौ पवनामरौ ॥ ६१ ॥

མེ་སྐྱེས་དུ་བ་ཀེ་ཏུ་ནི། ཛཱི་མཱུ་ཏ་ནི་སྤྲིན་དང་རི།
ཧསྟོ་ལག་པ་སྐར་ཉིད་དོ། མ་རུ་ཏོ་ནི་རླུང་འཆི་མེད།། ༦༡

यन्ता हस्तिपके सूते भर्त्ता धातरि पोष्टरि ।
यानपात्रे शिशौ पोतः प्रेतः प्राणान्तरे मृते ॥ ६२ ॥

ཡནྟཱ་གླང་ཆེན་ཁ་ལོ་སྒྱུར། བྷརྟཱ་འཛིན་གསོ་བ་པོ།
གྲུ་དང་བྱིས་པ་པོ་ཏ་ནི། པྲེ་ཏ་སྲོག་ཆགས་མཐར་བ་རོ།། ༦༢

ग्रहभेदे ध्वजे केतुः पार्थिवे तनये सुतः ।
स्थपतिः कारुभेदेऽपि भूभृद्भूमिधरे नृपे ॥ ६३ ॥

གཟའ་དབྱེ་རྒྱལ་མཚན་ཀེ་ཏུ་ནི། ས་བདག་བུ་དང་སུ་ཏ་ནི།
སྠ་པ་ཏི་ནི་ཤིང་བཟོ་བ་དང་། ས་འཛིན་རི་དང་རྒྱལ་པོ་ནི།། ༦༣

वीणाभेदेऽपि महती भूति र्भस्मनि सम्पदि ।
नदीनगर्य्यो नागानां भोगवत्यथ सङ्गरे ॥ ७२ ॥

པི་ཝང་དབྱེ་བ་མ་ཧ་ཏཱི། བྷཱུ་ཏི་ཐལ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས།
གཙང་པོ་གྲུ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས། བྷོ་ག་བ་ཏཱི་དེ་ནས་ནི॥ 72

सङ्गे सभायां समितिः क्षयवासावपि क्षितिः ।
रवेर्चिश्च शस्त्रञ्च वह्निज्वाला च हेतयः ॥ ७३ ॥

བདེ་བྱེད་གྲོགས་པོ་དག་དང་ནི། གཞུང་འདུ་ས་ནི་ས་མི་ཏི།
ཟད་དང་གནས་ལ་ཀྵི་ཏི་འོ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མཚོན་ཆ་དང་།
མེ་ལྕེ་འབར་བ་ཧེ་ཏི་འོ॥ 73

जगती जगति च्छन्दोविशेषेऽपि क्षितावपि ।
पंक्तिश्छन्दोऽपि दशमं स्यात् प्रभावेऽपि चायतिः ॥ ७४ ॥

ཛ་ག་ཏཱི་ནི་འགྲོ་བ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་བྱེ་བྲག་ས་གཞི་ཡང་།
པཾ་ཀྟི་གྲལ་དང་ཡིག་བཅུའི་སྡེབས། འོད་དང་ཆགས་པ་ཨཱ་ཡ་ཏི॥ 74

पत्तिर्गतौ च मूले तु पक्षतिः पक्षभेदयोः ।
प्रकृति र्योनिलिङ्गे च कौशिकाद्याश्च वृत्तयः ॥ ७५ ॥

པཏྟི་འགྲོ་དང་རྐང་ཐང་ངོ་། རྩ་བ་གཤོག་དབྱེ་པཀྵ་ཏི།
པྲཀྲྀ་སྡེ་དཔོན་ཡོ་ནི་ལྟ་ཀྱི་དེ་ནི་སྐྱེ་གནས་བརྟགས། གར་ཚོགས་འཚོ་བ་བྲི་ཏྟི་འོ॥ 75

सिकताः स्यु र्वालुकापि वेदे श्रवसि च श्रुतिः ।
वनिता जनितात्यर्थानुरागायाञ्च योषिति ॥ ७६ ॥

སི་ཀ་ཏཱ་ནི་བྱེ་བྱེ་དུམ། རིག་བྱེད་ཐོས་པ་ཤྲུ་ཏི་འོ།
བ་ནི་ཏཱ་དང་ཛ་ནི་ཏཱ། མ་དང་རྗེས་ཆགས་བུད་མེད་ལ།། 76

गुप्तिः क्षितिव्युदासेऽपि धृति र्धारणधैर्ययोः ।
बृहती क्षुद्रवार्त्ताकी छन्दोभेदे महत्यपि ॥ ७७ ॥

གུ་པྟི་ནོང་འབྲུ་ཕུག་བཅས་ཀྱུ། དྷྲི་ཏི་འཛིན་དང་བློ་གྲོས་སོ།
བྲྀ་ཧ་ཏཱི་ནི་ཕྲུམ་སྨྲན་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ལའང་།། 77

वासिता स्त्रीकरिण्योश्च वार्त्ता वृत्तौ जनश्रुतौ ।
वार्त्तं फल्गुन्यरोगे च त्रिषप्सु च घृतामृते ॥ ७८ ॥

བུད་མེད་གླང་པོ་བ་སི་ཏཱ། བཱརྟ་འཚོ་བ་སྐྱེ་བོའི་གཏམ།
བཱརྟ་ནད་མེད་སྙིང་པོ་མེད། གསུམ་ཞུན་མར་མར་ནི་ཨ་མྲྀ་ཏེ།། 78

कलधौतं रौप्यहेम्नो र्निमित्तं हेतुलक्ष्मणोः ।
अत्याहितं महाभीतिः कर्म्म जीवानपेक्षि च ॥ ७९ ॥

ཀ་ལ་དྷཽ་ཏ་དངུལ་དང་གསེར། ནི་མི་ཏྟ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད།
ཨ་ཏྱཱ་ཧི་ཏ་འཇིགས་ཆེན་དང་། ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་པོ་ལྟ་བྱེད།། 79

युक्ते क्ष्मादावृते भूतं प्राण्यतीते समे त्रिषु ।
श्रुतं शास्त्रावधृतयो र्युगपर्य्याप्तयोः कृतम् ॥ ८० ॥
རིགས་པས་ས་སོགས་དུས་རྒྱུ་དེ། སྲོག་ཆགས་འདས་དུས་འདྲ་བ་གསུམ།
ཞུ་དུ་བསྙན་བཅོས་པ་འཛིན་ཤེས་དང་། རྫོགས་ལྡན་དུས་སམ་གྲངས་ཕྲེང་གྱི་དུ། ॥ 80

वृत्तं पद्ये चरित्रे त्रिष्वतीते दृढनिस्तले ।
महद्राज्यञ्चावगीतं जन्ये स्याद्गर्हिते त्रिषु ॥ ८१ ॥
སྡེབ་སྦྱོར་ཚིགས་བཅད་སྤྱོད་པ་གསུམ། འདས་དུས་བརྟན་པོ་རྒྱུན་པོ་ལ།
མ་ཏ་ར་ནི་རྒྱལ་སྲིད་དང་། སྨྲེས་བོས་སྨྲོད་དང་ཆེན་པོ་ལ།
ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་མི་ལྷ་བྱེད* ॥ 81

श्वेतं रौप्येऽपि रजतं हारे रौप्ये सिते त्रिषु ।
त्रिष्वितो जगदिङ्गेऽपि रक्तं नील्यादिरागि च ॥ ८२ ॥
གསུམ་ཤེད་དངུལ་དང་དཀར་པོ་ལ། རཛྫ་ཏི་ནི་རི་ཤ་བ་དང་།
དངུལ་དང་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་གསུམ། གསུམ་པ་པོ་དེ་ནས་རྫ་གད་ནི།
འགྲོ་བ་དང་ནི་འཁོར་བ་ལ། རཀྟ་སྔོ་སོགས་ཆགས་པ་ལ། ॥ 82

अवदातः सिते पीते शुद्धे बद्धार्जुनौ सितौ ।
युक्तेऽतिसंस्कृते मर्षिण्यभिनीतोऽथ संस्कृतम् ॥ ८३ ॥
ཨ་བ་དཱ་ཏ་དཀར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་ནི་དག་པའོ།
ཙ་ག་ཛུམ་དཀར་པོ་སེ་ཏོ། རིགས་དང་ཞིབ་པར་ལེགས་སྦྱར་དང་།
ཞུས་པ་ཨ་བྷི་ནཱི་ཏོ། དེ་ནས་ལེགས་སྦྱར་བྱེད་པ་དང་། ॥ 83

---

* Superfluous.

क्षचिमे लक्ष्मणोपेतेऽप्यनन्तोऽनवधावपि ।
ख्याते हृष्टे प्रतीतोऽभिजातस्तु कुलजे बुधे ॥ ८४ ॥

མཚན་ཉིད་ཨུ་བེ་ཏེ་ཡང་ངོ་། ཨ་ནནྟ་ནི་མཐའ་ཡས་དཀར།
གྲགས་དང་ཡིད་འོང་པྲ་ཏཱི་ཏོ། ཨ་བྷི་ཛཱ་ཏ་རིགས་སྐྱེས་མཁས།། ༨༤

विविक्तौ पूतविजनौ मूर्च्छितौ मूढसोच्छ्रयौ ।
द्वौ चाम्लपरुषौ शुक्तौ शितौ धवलमेचकौ ॥ ८५ ॥

བི་བི་ཀྟཽ་ནི་དག་དང་དབེན། མཱུར་ཚྪི་ཏོ་ནི་རྨོངས་དང་མཐོ།
གཉིས་དག་སྐྱུར་རྩུབ་ཤུ་ཀྟཽ། ཤི་ཏཽ་དཀར་དང་དཀར་ནག་འདྲེས།། 85

सत्ये साधौ विद्यमाने प्रशस्तेऽभ्यर्हिते च सन् ।
पुरस्कृतः पूजितेऽरात्यभियुक्तेऽग्रतः कृते ॥ ८६ ॥

སནྟ་ལེགས་དང་རིགས་ལྡན་དང་། དགེ་བ་པར་བྱེད་བདེན་པའོ།
པུར་སྐྲི་ཏ་མཆོད་པ་དང་། དགྲ་དང་མངོན་པར་རིག་པ་དང་།
མདོར་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད།། 86

निवातावाश्रयावातौ शस्त्राभेद्यञ्च वर्म यत् ।
जातोन्नद्धप्रवृद्धाः स्युरुच्छ्रिता उत्थितास्त्वमी ॥ ८७ ॥

ནི་བཱ་ཏ་ནི་རླུང་བེད་གནས། མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་གོ་ཆ་ཡང་།
ཛཱ་ཏཿསྐྱེས་དང་འཕོ་བ་སྟེབ། ཨུཏྠི་ཏ་དང་ཨུཙྪྲི་ཏ་འདི་རྣམས།། 87

हृद्विमत्प्रोद्यतोत्पन्ना आहतौ माद्राचितौ।
अर्थोऽभिधेये रैवस्तु प्रयोजननिवृत्तिषु ॥ ८८ ॥

བཟློ་དང་ཕར་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དྲངས། །ཨ་རྟི་བ་རི་དྷ་ག་བཙོད་ཅེར།
ཨརྠ་བརྗོད་བྱ་རི་ན་སོ་ཙེ། །དངོས་པོ་དགོས་པ་ལྡོག་དྲངས་པ།། ༨༨

निदानागमयोस्तीर्थं मृषिजुष्टजले गुरौ।
समर्थस्त्रिषु शक्तिष्ठे सम्बन्धार्थे हितेऽपि च ॥ ८९ ॥

ནི་དཱ་ན་གཞི་ལུང་དང་ནི། །ཐང་སྐྱོང་ཕྱུ་སྟེགས་རྒྱི་བའོ།
ས་མརྠ་གསུམ་ནུས་པ་དང་། །འདོད་པ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཕན་པ་ཡང་།། ༨༩

दशमीस्थौ क्षीणरागवृद्धौ वीथी पदव्यपि।
आस्थानीयत्नयोरास्था प्रस्थो ऽस्त्री सानुमानयोः ॥ ९० ॥

ད་ཤ་མཱི་སྠོ་ཚིགས་ཉམས་ཤན། །ཝཱི་ཐཱི་ལམ་དང་ཚིག་པའོ།
ཨཱ་སྠཱ་དབང་བཀུར་འཛིན་པ། །པྲསྠ་རི་རྩེ་སྣུ་ཏྲང་། །ཐེ་བའོ།། ༩༠

अभिप्रायवशौ छन्दावब्दौ जीमूतवत्सरौ।
अपवादौ तु निन्दाज्ञे दायादौ सुतबान्धवौ ॥ ९१ ॥

དགོངས་པ་ཞག་དང་ཅེ་བྷུ་ནྡོ། །ཨབ་རྡེ་སྤྲིན་དང་ལོ་བའོ།
ཨ་པ་ཝཱ་དོ་སྨོད་དང་ངོས། །དཱ་ཡཱ་དོ་བུ་དང་གཉེན།། ༩༡

पादा रश्म्यङ्घ्रितुर्यांशाश्चन्द्राग्न्यर्का स्तमोनुदः ।
निर्व्वादो जनवादेऽपि शादो जम्बालशष्पयोः ॥ ९२ ॥

པཱ་དཱ་འོད་ཟེར་ཞབས་དང་ནི། བཞི་ཆ་ཟླ་མེ་ཉི་མུན་སེལ།
ནིརྦཱ་ད་ནི་སྐྱེ་བོས་སྨྲས། ཤཱ་དོ་རྫབ་དང་སྔུ་གུར༎ ༩༢

आरावे रुदिते त्रातर्याक्रन्दो दारुणे रणे ।
स्यात् प्रसादोऽनुरागेऽपि सूदः स्याद्व्यञ्जनेऽपि च ॥ ९३ ॥

ཀྲུང་བ་ངུ་སྐད་སྐྱོབ་པ་རྣམས། ཨཱ་ཀྲནྡོ་དྲག་པོའི་གཡུལ།
པྲ་སཱ་ད་ནི་དྭངས་པའོ། སུ་དང་ཟས་སྐྱེར་བྲགས་པ་ཡང་༎ ༩༣

गोष्ठाध्यक्षेऽपि गोविन्दो हर्षेऽप्यामोदवन्मदः ।
प्राधान्ये राजलिङ्गे च वृषाङ्गे ककुदोऽस्त्रियाम् ॥ ९४ ॥

ཟུ་དཔོན་བརྫི་གོ་བིནྡ། ཨ་མོ་དེ་ནི་དགའ་དང་ཚང་།
གཙོ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་པོའི་ད། རྣགས།
ཁྱུ་མཆོག་བོག་རྣམས་ཀ་ཀུ་དོ། མོ་མིན་ནོ༎ ༩༤

स्त्री सम्विज्ज्ञानसम्भाषाक्रियाकाराजिनामसु ।
धर्म्मे रहस्युपनिषत् स्यादृतौ वत्सरे शरत् ॥ ९५ ॥

རྨོ་མོ་རིག་ནི་ཤེས་པ་དང་། གསུང་ངག་ཅ་ཆེ་གཡུལ་མིང་རྣམས།
ཆོས་དང་གསང་ཨུ་པ་ནི་ཥད། སྟོན་ཀ་ལོ་ཡི་ཤ་རད༎ ༩༥

पदं व्यवसित-त्राण-स्थान-लक्ष्मांघ्रि-वस्तुषु ।
गोष्पदं सेविते माने प्रतिष्ठा कृत्यमास्पदम् ॥ ९६ ॥

པ་དཾ་བྱ་བ་སྐྱོབ་པ་དང་། གནས་དང་རྟེན་ཚོགས་ཀྱང་པ་དངོས།
གོ་ཥྤ་དཾ་ནི་ཉམས་ཏོག་ཟེ། རབ་གནས་གྲོན་པ་ཨཱ་ས་པ་དཾ།། ༡༠

त्रिविष्टमधुरौ स्वादू मृदू चातीक्ष्णकोमलौ ।
मूढाल्पापटुनिर्भाग्या मन्दाः स्यु र्द्वौ तु शारदौ ॥ ९७ ॥

གསུམ། ཡིད་འོང་སྦྲང་ཙི་སྙི་དུ་ཏོ།
མྲི་དུ་ཏོ་དང་འཇམ་པ་དག། མངོས་དང་ཙུང་དང་མི་གསལ་བ་དང་།
སྐལ་པ་ངན་རྣམས་མནྡོ། གཉིས་ཤཱ་ར་དཱ་ནི་ཅི་སོ་གཉིས་བའོ།། ༡༡

प्रत्यग्रप्रतिभौ विद्वत्सुप्रगल्भौ विशारदौ ।
व्यामो वटश्च न्यग्रोधावुत्सेधः काय उन्नतिः ॥ ९८ ॥

ཤེས་རབ་སྤྲོ་ཡོངས་ཅན་བཀྲས། ཉལ་བཞང་ནི་དཔྱོད་བོ་དུ་གྲྭ།
ལྗང་སེ་དྷ་ལུས་དང་བསྒྲ།། ༡༢

पर्याहारश्च मार्गश्च विवधौ वीवधौ च तौ ।
परिधि र्यज्ञियतरोः शाखायामुपमूर्य्यके ॥ ९९ ॥

ཞེང་ཧྲེ་ལ་ནི་ཟི་ཟེ་དྷ། ཞེབ་དྷ་སང་ཧ་ཟླ་གཏོ།
བ་རི་དྷི་ནི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི། རྟོག་ཤིང་ཤུ་ཁུ་རི་བ་ཀོང་ར།། ༡༣

बन्धकं व्यसनं चेतःपीडाधिष्ठानमाधयः ।
स्युः समर्थननीवाकनियमाश्च समाधयः ॥ १०० ॥

ངན་ཉེས་བ་སེམས་ནད་དང་། རྟེན་གྱིས་བརྡུངས་པ་ཡུལ་སྡིད།
མཉམ་དོན་མི་ཟད་ངག་དང་ནི། ངེས་པ་ཟངས་ཉིས་ལ་སྡེ॥ 100

दोषोत्पादेऽनुबन्धः स्यात् प्रकृत्यादिविनश्वरे ।
मुख्यानुयायिनि शिशौ प्रकृतस्यानुवर्त्तने ॥ १०१ ॥

ཉེས་སྐྱེ་ལ་ཇུ་བརྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་ལ་སོགས་འདྲ་མ་ཞིག་དང་།
གཙོ་བོ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཉེས་པ་རང་བཞིན་རྗེས་འགྲོ་འོ॥ 101

विधु र्विष्णौ चन्द्रमसि परिच्छेदे बिलेऽवधिः ।
विधि र्विधाने दैवे च प्रणिधिः प्रार्थने चरे ॥ १०२ ॥

བི་དྷུ་ཁྱབ་འཇུག་ཟླ་བའོ། མཐའ་ས་གཅོད་དུས་དང་ལ་སྣ་སྟེ།
བི་དྷི་སྦྱོར་དང་སྔོན་གྱི་ལས། པྲ་ཎི་དྷི་སྨོན་དང་སོ་སྤྱོད॥ 102

बुधवृद्धौ पण्डितेऽपि स्कन्धः समुदयेऽपि च ।
देशे नदविशेषेऽब्धौ सिन्धुर्ना सरिति स्त्रियाम् ॥ १०३ ॥

བུ་དྷ་རྒན་དང་མཁས་པའོ། སྐནྡྷ་ཕུང་དང་ཚོགས་པའོ།
ས་ཕྱོགས་གཙང་པོ་ཁྱད་ཡུལ་དུ། སིནྡྷུ་ཆུ་ཀླུང་བོ་མོ॥ 103

विधाविधौ प्रकारे च साधू रम्येऽपि च त्रिषु ।
वधू जाया स्नुषा स्त्री च सुधालेपोऽमृतं स्नुही ॥ १०४ ॥

བི་དྷཱ་བི་དྷཽ་རྣམ་པའོ། སཱ་དྷཱུ་དགའ་བ་དང་ལེགས་པ་ལ།
བ་དྷཱུ་བུད་མེད་མནའ་མ་ཆུང་། སུ་དྷཱ་ཟུག་པ་བདུད་རྩི་སྡོན* ॥ 104

सन्धा प्रतिज्ञा मर्य्यादा श्रद्धा सम्प्रत्ययः स्पृहा ।
मधु मद्ये पुष्परसे क्षौद्रे चान्धतमस्यपि ॥ १०५ ॥

སནྡྷཱ་ནི་ཆ་ཡུལ་ཆོམ་སོ། ཤྲདྡྷཱ་བློ་དང་འདོད་པའོ།
མདྷུ་ཆང་དང་མེ་ཏོག་ཅི་དང་སྦྲང་། ཨནྡྷ་ལོང་བ་མུན་པའོ॥ 105

अतस्त्रिषु समुन्नद्धौ पण्डितंमन्यगर्व्वितौ ।
ब्रह्मबन्धुरधिक्षेपे निर्द्देशे ऽथावलम्बितः ॥ १०६ ॥

འདི་ནས་གསུམ་ཡིན་ས་མུནྣདྡྷཽ། མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེན་པའོ།
ཚངས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་གཡོ་དང་ངེས་བསྟན་པ॥ 106

अविदूरोऽप्यवष्टब्धः प्रसिद्धौ ख्यातभूषितौ ।
सूर्य्यवह्नी चित्रभानू भानू रश्मिदिवाकरौ ॥ १०७ ॥

ཉེ་དང་རིང་མིན་བསྟེན་ཨ་བཥྚ་བྡྷོ། བྲ་སི་དྡྷི་གྲགས་དང་རྒྱན།
ཉི་མ་མེ་ཙི་ཏྲ་བྷཱ་ནུར། བྷཱ་ནུ་འོད་ཟེར་འོད་ཀྱི་བྱེར॥ 17

* वर्ह ?

भूतात्मानौ धातृदेहौ मूर्खनीचौ पृथग्जनौ ।
ग्रावाणौ शैलपाषाणौ पत्रिणौ शरपक्षिणौ ॥ १०८ ॥

བྷཱུ་ཏཱ་ཏྨཱ་ནོ། འབྱུང་པོ་དང་བདག་ཉིད་ལ་ལུས། སྐྱེས་དང་དམན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ།
གྲཱ་བ་ཎཽ་ནི་རི་དང་རྡོ། པ་ཏྲི་ཎི་ནི་སྒྲ་ལྡན་མདའ་དང་བྱ་དག་གོ॥ 108

तरुशैलौ शिखरिणौ शिखिनौ वह्निवर्हिणौ ।
प्रतियत्नावुभौ लिप्सोपग्रहावथ सादिनौ ॥ १०९ ॥

ཤིང་དང་རི་ནི་རྩེ་མོ་ཅན། ཤི་ཁི་ནཽ་ནི་མེ་མ་བྱ།
ཕྲ་ཏི་ཡ་ཏྣ་གཉིས་མཆན་སེམས། ཉེར་འཛིན་དེ་ནས་སཱ་དི་ནོ॥ 109

द्वौ सारथिहयारोहौ वाजिनोऽश्वेपुपक्षिणः ।
कुलेऽप्यभिजनो जन्मभूम्यामप्यथ हायनाः ॥ ११० ॥

གཉིས། ཁ་ལོ་སྒྱུར་དང་རྟ་བདེ། ཝཱ་ཛི་ན་ནི་མདའ་*དང་བྱ།
ཀུ་ལེ་ཨབྷི་ཛ་ན་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་སྐྱེས་པའི་ས། དེ་ནས་ཧཱ་ཡ་ན་ཞེས་པ॥ 110

वर्षार्चिर्व्रीहिभेदाः स्यु श्चन्द्राग्न्यर्का विरोचनाः ।
केशेऽपि वृजिनो विश्वकर्मार्कसुरशिल्पिनोः ॥ १११ ॥

ལོ་དང་འོད་ཟེར་འབྲུ་ཡི་དབྱེ། ཟླ་བ་ཉི་མ་བི་རོ་ཙ་ན།
སྐྲ་འཕྲིལ་བྲི་འཛིན་ཡིན་ནོ། ལྷ་ཚོགས་ལས་དང་ཉི་མ་དང་།
ལྷ་དང་བཟོ་དག་ཡིན་ནོ॥ 111

* For 5 ?

आत्मा यत्नो धृति बुद्धिः स्वभावो ब्रह्मवर्ष्म च ।
शत्रुधातुकमत्तेभवर्ष्मकाब्दा घनाघनाः ॥ ११२ ॥

ཨཱཏ་ནཱ་འབྱུང་བ་འཛིན་པ་དང་། བློ་གྲོས་རང་བཞིན་ཚངས་པ་སྐྱང་ལུས་དང་།
ཆར་སྤྲིན་སྒྲ་བསྒྲགས་སོ॥ 112

अभिमानोऽर्थादिदर्पे ज्ञाने प्रणयहिंसयोः ।
घनो मेघे मूर्त्तिगुणे त्रिषु मूर्त्ते निरन्तरे ॥ ११३ ॥

ཨ་བྷི་མ་ན་དོན་སོགས་ཀྱི། ང་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཡིད་བརྩེགས་རྣམ་འཚེའོ།
སྤྲིན་སྤྲིན་དང་གཟུགས་ཡོན་ཏན། གཟུགས་མཐྲིགས་པ་དང་ནི་བར་མེད་དོ॥ 113

इनः सूर्ये प्रभौ राजा मृगाङ्के क्षत्रिये नृपे ।
वाणिन्यौ नर्त्तकीमत्ते स्रवन्त्या मपि वाहिनी ॥ ११४ ॥

ཨི་ན་ཉི་མ་འོད་ཟེར། རྗེ་ན་ཉི་རི་དྭགས་མཚན།
རྒྱལ་རིགས་ནི་མི་དབང་པོའོ། ནྲྀ་ཏྟི་ཀཱི་ནི་གར་མ་ཁྲོས།
མཉར་ཡོད་རབ་ག་ནི་ཆུ་ཀླུང་॥ 114

ह्लादिन्यौ वज्रतड़ितौ वन्दायामपि कामिनी ।
त्वग्देहयोरपि तनुः सूनाधोजिह्विकापि च ॥ ११५ ॥

ཧྲ་དི་ནི་ནི་གཉན་རྡུགས་གློག། བརྩུལ་ན་ཆགས་ཅན།
ཕྲགས་དང་ལུས་དག་ཏ་ནུའོ། ཤ་སྒྲ་ཏོག་དང་ལྕེ་ཅན་པ॥ 115

क्रतुविस्तारयोरस्त्री वितानं त्रिषु तुच्छके ।
मन्देऽथ केतनं कृत्ये केतावुपनिमन्त्रणे ॥ ११६ ॥

སེ་ཏོག་བི་ཏཱ་ན་མཆོད་སྦྱིན་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིན་གསུམ་སྟོང་དམན།
དེ་ནས་ཀེ་ཏ་ནས་བྱས་ཟེར། ཀྱལ་མཚན་མཆན་ཅོག།། 116

वेदस्तत्त्वं तपो ब्रह्म ब्रह्मा विप्रः प्रजापतिः ।
उत्साहने च हिंसायां सूचने चापि गन्धनम् ॥ ११७ ॥

བེད་དེ་ཉིད་དཀའ་ཉི། ཚངས་པ་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག།
སྤྲོ་དང་རྣམ་འཚེ་སྤྲས་རྣམས། སྤྲུ་ནཱ་ན།། 117

आतञ्चनं प्रतीवापजवनाप्यायनार्थकम् ।
व्यञ्जनं लाञ्छनं श्मश्रु निष्ठानावयवेष्वपि ॥ ११८ ॥

ཨཱ་ཏྲཉྩ་ནཾ་བསྐུན་ཙ་དང་། ཟང་དང་རང་ཉིད་རོ་ཀ་ལའོ།
ཝྱཉྫ་ནཾ་ནི་རྟགས་དང་ནི། སྨ་ར་ཚང་བ་ཆ་ཤས་རྣམས།། 118

स्यात् कौलीनं लोकवादे युद्धे पश्वहिपक्षिणाम् ।
स्यादुद्यानं निःसरणे वनभेदे प्रयोजने ॥ ११९ ॥

ཀཽ་ལཱི་ནཾ་ནི་སྐྱེ་བོས་སྨོད། ཏྲུ་འགྲོ་འཕབ་དང་སྤྲུལ་བྱ་ལ་འང་།
ཨུདྱཱ་ན་ནི་གློང་ཅེ་རིམ། ནགས་དབྱེ་དང་ནི་རབ་དགོས་པ།། 119

अवकाशे स्थितौ स्थानं क्रीडादावपि देवनम् ।
उत्थानं पौरुषे तन्त्रे सन्निविष्टोद्गमेऽपि च ॥ १२० ॥

དབེན་གནས་གནས་དང་སྡུ་ནི། གཙོ་བ་དེ་འཛོམས་པ་དེ་བ་ནི།
ཨུཏྠཱ་ནི་རི་སྐྱེས་བུ་ཅན། དཔག་དང་སྐྱོད་ནས་ཡང་ས་པ་ལ॥ 120

व्युत्थानं प्रतिरोधे च विरोधाचरणेऽपि च ।
मारणे मृतसंस्कारे गतौ द्रव्येऽर्थदापने ॥ १२१ ॥

ཝྱུ་ཏྠཱ་ནི་ངེ་འཛིན་ཟད། འགལ་པ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམས་པའོ།
ཤི་དང་རོ་བསྲེག་འགྲོ་བ་དང་། རྫས་དང་སྦྱིན་པ་སྦྱར་བོང་དང་॥ 121

निवर्त्तनोपकरणानुव्रज्यासु च साधनम् ।
निय र्ं वैरशुद्धौ दाने न्यासार्पणेऽपि च ॥ १२२ ॥

ལྡོག་བྱེད་ཉེས་འགྲོ་སྡུ་ནི། ཧྲི་ཏ་ཉེ་བྱུམ་དགག་པ།
སྦྱིན་དང་བཅོལ་བ་གཏད་པའོ॥ 122

व्यसनं विपदि भ्रंशे दोषे कामजकोपजे ।
पक्ष्माक्षिलोम्नि किञ्जल्के तन्त्वाद्यंशेऽप्यणीयसि ॥ १२३ ॥

ཐུས་ན་ནི་རྡར་རྡོགས་ནེར། ཉམས་པ་ཉེས་པ་འདོད་སྐྱེ་ཁྲོ་སྐྱེར།
རྫ་ན་རིག་ཛི་གེས་ར་དང་། རིང་ ཤེ་བྱུང་བ॥ 123

तिथिभेदे क्षणे पर्व्व वर्त्म नेत्रच्छदेऽध्वनि ।
अकार्य्यगुह्ये कौपीने मैथुनं सङ्गतौ रतौ ॥ १२४ ॥

ཚེས་དབྱེ་དང་སྐད་ཅིག་མཚམས་ནི། ལམ་དང་མིག་ལྤགས་ལམ་ལ་ལམ།
ངོ་ཚ་ཅན་དང་ཀཽ་པཱི་ན་ནི། ཉེ་སྦྱོར་ནི་ཕྲད་པ་དང་དགའ་བ་ལ། 124

प्रधानं परमात्मा धीः प्रज्ञानं बुद्धिचिह्नयोः ।
प्रसूनं पुष्पफलयो र्निधनं कुलनाशयोः ॥ १२५ ॥

གཙོ་བོ་ནི་བདག་མཆོག་དང་བློ། རབ་ཤེས་ནི་བློ་དང་རྟགས།
རབ་སྐྱེས་ནི་མེ་ཏོག་འབྲས། ནི་དྷ་ན་ནི་རིགས་དང་ཞིག་པས། 125

क्रन्दने रोदनाह्वाने वर्ष्म देहप्रमाणयोः ।
गृहदेहत्विट्प्रभावा धामान्यथ चतुष्पथे ॥ १२६ ॥

ངུ་བ་ནི་ངུ་དང་འབོད། ལྟོ་ནི་ལུས་དང་ཚད།
ཁྱིམ་དང་ལུས་དང་འོད་ཟེར་མཐུ་རྣམས། བཞི་མདོ་ནི་ཀྱང་ནི། 126

सन्निवेशे च संस्थानं लक्ष्म चिह्नप्रधानयोः ।
आच्छादने सन्पिधान मपवारणमित्युभे ॥ १२७ ॥

ངེས་བཀོད་ལ་ཡང་དབྱིབས་ཏེ། རྟགས་མཚན་ནི་རྟགས་དང་གཙོ།
ཁེབས་པ་ནི་ངེས་སྒྲིབ་པ་དང་གཉིས། 127

आराधनं साधने स्यादवाप्तौ तोषणेऽपि च ।
अधिष्ठानं चक्रपुरप्रभावाध्यासनेष्वपि ॥ १२८ ॥

ཨཱ་རཱ་དྷ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། གསོལ་དང་ཚིམ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་།
ཨ་དྷིཥྛཱ་ན་ནི་གྲོང་འཁྱེར་དང་། མཐུ་དང་གནས॥ 128

रत्नं स्वजातिश्रेष्ठेऽपि वने सलिलकानने ।
तलिनं विरले स्तोके वाच्यलिङ्गं तथोत्तरे ॥ १२९ ॥

རཏྣ་རང་རིགས་རིན་ཆེན་མཆོག། བ་ན་ནི་ཆུ་དང་ནགས་ཁྲོད་དོ།
ཏ་ལི་ནཾ་ནི་མཐོར་དང་ཉུང་། བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་དེ་བཞིན་ཕྱི॥ 129

समानाः सत्समैकेषु स्युः पिशुनौ खलसूचकौ ।
हीनन्यूनावूनगर्ह्यौ वेगिशूरौ तरस्विनौ ॥ १३० ॥

ས་མཱ་ནཱ་ནི་བཙུན་པ་དང་གཅིག། པི་ཤུ་ནཽ་ནི་ཕྲ་མ་བྱེད།
ཧཱི་ནཽ་ནི་ས་གང་དམན་པ་ཕལ། ཤང་དང་དཔའ་བ་ཏར་སྭི་ནཽ॥ 130

अभिपन्नोऽपराद्धोऽभिग्रस्तव्यापन्नतावपि ।
कलापो भूषणे बर्हे तूणीरे संहतेऽपि च ॥ १३१ ॥

ཨ་བྷི་པནྣོ་ཉེས་བྱས་དང་། རྒྱ་དང་སོང་དང་ཀོ་ཏེ་བྱས།
ཀ་ལཱ་པ་ནི་རྒྱན་དང་ནི། མ་བྱའི་སྒྲོས་དང་རྡོགས་པ་ལ་འང་॥ 131

परिच्छदे परीवापः पर्युप्तौ सलिलस्थितौ ।
गोधुग्गोष्ठपती गोपौ हरविष्णू वृषाकपी ॥ १३२ ॥

པ་རཱི་བཱ་ས་ཡོངས་གཅོད་དང་། བཙུ་སྦྱོར་དང་ཆུ་གནས་པ།
འཛིན་པ་ལ་བདག་གོ་པོ། དབང་ཕྱུག་འཇུག་བྲི་ཥཱ་ཀ་པཱི།། 132

वाप्य मुप्यास्रु कशिपु त्वन्न माच्छादनं द्वयम् ।
तल्पं शय्याट्टदारेषु स्तम्बेऽपि विटपो ऽस्त्रियाम् ॥ १३३ ॥

བཱཔྱ་བླངས་པ་སིག་ཧུར། ཀ་ཤི་པུ་རིས་གོས་གཉིས།
དཔྲི་ཉལ་པ་ཁང་སྟེང་ཚུངས། ཤིང་ཏོ་རི་ཚང་ཚིང་དང་།། 133

प्राप्तरूपस्वरूपाभिरूपा बुधमनोज्ञयोः ।
भेद्यलिङ्गा अमी कूर्म्मी वीणाभेदश्च कच्छपी ॥ १३४ ॥

མོ་མིན་ཕྲ་སྨྲ་རྣ་བསྒྲུབ་པ། ཡི་རྒྱ་པ་ཉི་མཁས་པ་དང་ནི་ཡིད་འོང་བ།
དབྱེ་བ་རྟགས་འདི་རྣམས་ལ་ནི། རུས་སྦལ་མོ་དང་རྒྱུད་མང་ཅན་མ་ནི།
མི་ཕྱུང་ཀཙྪ་པི་ཡིན་ནོ།། 134

रवर्णे पुंसि रेफः स्यात् कुत्सिते वाच्यलिङ्गकः ।
अन्तराभवसत्वेऽश्वे गन्धर्व्वा दिव्यगायने ॥ १३५ ॥

བར་དོ་བར་སྲིད་སེམས་ཅན་དང་། རྟ་དང་ལྷ་ཡི་གླུ་མཁན།། 135

कम्बु र्ना वलये शङ्खे द्विजिह्वौ सर्पसूचकौ ।
पूर्व्वोऽन्यलिङ्गः प्रागाह पुम्बहुत्वेऽपि पूर्व्वजान् ॥ १३६ ॥

ཀམྦུ་རྒྱན་བངས་དུང་ལའོ། ལྕེ་གཉིས་སྦྲུལ་དང་ཕྲ་མའོ།
སྔར་གཞན་གྱི་རྟགས་ཅན་ནོ། དང་པོ་མང་ཚིག་སྔོན་ལས་སྐྱེས༎ 136

कुम्भौ घटेभमूर्द्धांशौ डिम्भौ तु शिशुबालिशौ ।
स्तम्भौ स्थूणजडीभावौ शम्भू ब्रह्मत्रिलोचनौ ॥ १३७ ॥

ཀུམྦྷ་བུམ་པ་གླང་ཆེན་མགོ། ཌིམྦྷ་བྱིས་པ།
སྟམྦྷ་ཀ་བ་རེངས་བྱེད་ལ། ཤམྦྷུ་ཚངས་དང་སྤྱན་གསུམ་པ༎ 137

कुक्षिभ्रूणार्भका गर्भाः विस्रम्भः प्रणयेऽपि च ।
स्याद्भेर्य्यां दुन्दुभिः पुंसि स्यादक्षे दुन्दुभिः स्त्रियाम् ॥ १३८ ॥

རྒྱུ*་ཁོང་པ་དང་སེམས་ཅན་བྱིས། ནི་ཤྲ་བ་དེ་ཡིད་ཆེས་མཐུན།
ང་ཡི་དུནྡུ་བྷིཿསྦྱེལ་པོ། ཅོ་ལོ་དུནྡུ་བྷི་སྤྱི་མོ༎ 138

स्यान्महारजने क्लीवं कुसुम्भं करके पुमान् ।
क्षत्रियेऽपि च नाभि र्ना सुरभि र्गवि च स्त्रियाम् ॥ १३९ ॥

ཚོན་ཆེན་བའི་ཀུསུམྦྷ། སྤྱི་ཧྲུགས་པ་ནི་སྐྱེ་ཏུར།
རྒྱལ་རིགས་ཏེ་བ་ནཱ་བྷི་ཞེས། སུ་ར་བྷི་ནི་བ་ལང་མོ༎ 139

* For [illegible]

सभा संसदि सभ्ये च त्रिष्वध्यक्षेऽपि वल्लभः ।
किरणप्रग्रहौ रश्मी कपिभेकौ प्लवङ्गमौ ॥ १४० ॥

ས་བྷཱ་ཚོགས་དང་ཡིད་ཆེས་ཚམས་སོ། གསུམ་བདག་ཡིད་ཆེས་བལླ་བྷ།
རྴ་མི་ནི། འོད་ཟེར་བྲབ་ནི་རགྲྀ་ཧོ། སྤྲེའུ་སྦལ་པ་མཆོང་འགྲོ་ན།། 140

इच्छामनोभवौ कामौ शक्त्युद्योगौ पराक्रमौ ।
धर्म्माः पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः ॥ १४१ ॥

འདོད་དང་ཡིད་སྐྱེས་ཀཱ་མོ་འོ། པ་ར་ཀྲ་མོ་དཔལ་པ་བ་གཉིས།
དྷརྨཱ་བསོད་ནམས་གཤིན་རྗེ་རིགས། རང་བཞིན་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་བའི་བཏུང༌།། 141

उपायपूर्व्व आरम्भ उपधा चाप्युपक्रमः ।
वणिक्पथः पुरं वेदो निगमो नागरो वणिक् ॥ १४२ ॥

ཐབས་དང་སྔོན་ན་ཙོ་པ་པ་དང༌། ཉེ་རིམ་ཨུ་པ་ཀྲ་མོ།
ཚོང་པབ་གྲོང་ཁྱེར་རིག་བྱེད་དང༌།། 142

नैगमौ द्वौ बले रामो नीलचारुसिते त्रिषु ।
शब्दादिपूर्व्वो वृन्देऽपि ग्रामः क्रान्तौ च विक्रमः ॥ १४३ ॥

ནཻ་ག་མོ། ཉི་དང་བཙོད་པཀྲ་ནའི།
ར་མོ་སྟོབས་སྔོ་དང་རི་སྡེ། མཛེས་དང་དཀར་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ།
སྒྲ་སོགས་སྔོན་གྲོང་ཚོགས་གྲཱ་མ། རྣམ་པར་གནོན་པ་བི་ཀྲམ།། 143

गुल्मा रुक्स्तम्बसेनाश्च जामिः स्वसृकुलस्त्रियोः ।
क्षितिक्षान्त्योः क्षमा युक्ते क्षमं शक्ते हिते त्रिषु ॥ १४४ ॥

གྲུབ་ནྲ་སྨན་དང་ཡིད་སྨིན་དགའ། ཛཱ་མི་སྲིང་མོ་རིགས་ཛྷ་མོ།
ཀྵི་ཏི་དང་བཟོད་པ་ཀྵ་མཱ་བཟོད། ཀྵ་མ་རིགས་དང་ནུས་ཕན་རུང་། གསུམ།། 144

त्रिषु श्यामौ हरित्कृष्णौ श्यामा स्याच्छारिवा निशा ।
ललामं पुच्छपुण्ड्राश्वभूषाप्राधान्यकेतुषु ॥ १४५ ॥

གསུམ་ཡིད་ཨྲུ་སྒོ་འཕོག་བྱེད་རག། ཤྲཱ་རི་ཧུ་ང་*དང་མཚན་མོ།
ལ་ལཱ་མ་ཤིན་མཛུག་མ་རང་། བདང་མ་དང་རྒྱན་གཙོ་བོ་རྟོག།། 145

सूक्ष्म मध्यात्म मप्याद्यौ प्रधाने प्रथमस्त्रिषु ।
वामौ वल्गुप्रतीपौ द्वावधमौ न्यूनकुत्सितौ ॥ १४६ ॥

སྐུ་ཏ་མ་ནྲག་པའི་བར་ཀྱང་ངོ་། དང་པོ་གཙོ་བོ་བྲ་ཐ་ན།
གསུམ་བྲ་བོ་སྨིན་མ་རོ་ཡིད་ལ། གཉིས་ལ་ཐ་ཤོ་པ་བྱང་ངན།། 146

जीर्णञ्च परिभुक्तञ्च यातयाममिदं द्वयम् ।
तुरङ्गगरुडौ तार्क्ष्यौ निलयापचयौ क्षयौ ॥ १४७ ॥

རྙིས་པ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། ཡཱ་ཏ་ཡཱ་མ་འདི་གཉིས་སོ།
རྒྱུར་འགྲོ་དབང་བཟང་ཏཱཪ་ཀྵྱ་ཉིད། གནས་དང་ཉམས་པ་ཀྵ་ཡོར།། 147

---

* ཤྲཱ་རི་བཱ is a plant. † ཧུ་ང་ ?

स्वशुर्यौ देवरश्यालौ भ्रातृव्यौ भ्रातृजद्विषौ ।
पर्जन्यौ रसदव्देन्द्रौ स्यादर्य्यः स्वामिवैश्ययोः ॥ १४८ ॥

ཤྭ་ཤུ་རྱཽ་ནི་སྤུན་པོ་གཅིག་པོ། བྷྲཱ་ཏྲྀ་བྱཽ་ནི་སྤུན་མཆེད་སྤྲ*།
པ་རྫ་ནྱཽ་ནི་འབྲུག་སྒྲོགས་དབང་། ཨརྱ་འཕགས་བདག་རྗེ་རིགས་སོ ॥ 148

तिष्यः पुष्ये कलियुगे पर्य्यायो ऽवसरे क्रमे ।
प्रत्ययोऽधीनशपथज्ञानविश्वासहेतुषु ॥ १४९ ॥

ཏི་ཥྱ་རྒྱལ་དང་རྩོད་ལྡན་དུས། པརྱཱ་ཡོ་ནི་གནས་སྐབས་རིམ།
པྲ་ཏྱ་ཡ་ནི་གཞན་དབང་དང་། མནའ་དང་ཤེས་པ་ཡིད་ཆེས་དང་ ॥ 149

रन्ध्रे शब्देऽथानुशयो दीर्घद्वेषानुतापयोः ।
स्थूलोच्चय स्त्वसाकल्ये गजानां मध्यमे गते ॥ १५० ॥

རྒྱུ་དང་བུ་ག་སྒྲ་པའོ། ཕུར་རིང་ཞེ་སྡང་རྗེས་སུ་གདུང་།
སྠཱུ་ལོ་ཙྪ་ཡ་མ་ཚང་དང་། གླང་ཆེན་འབྲིང་དུ་བསྒྲོད་པའོ ॥ 150

समयाः शपथाचारकालसिद्धान्तसंविदः ।
व्यसनान्यशुभं दैवं विपदित्यनया स्त्रयः ॥ १५१ ॥

ས་མ་ཡ་ནི་མནའ་དང་ནི། སྤྱོད་དུས་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དག་རིག།
ཉེས་རྒྱུ་མི་དགེ་སྐྱོ་ལས་དང ॥ 151

* For དྲ ?

अत्ययो ऽतिक्रमे कृच्छ्रे दोषे दण्डेऽप्यथापदि ।
युद्धायत्योः सम्परायः पूज्यस्तु श्वशुरेऽपि च ॥ १५२ ॥

ཁྲ་རྡེ་རྒྱུས་མོ་ལ་ཡང་ངོ ‖ 152

पश्चादवस्थायिबलं समवायश्च सन्नयौ ।
संघाते सन्निवेशे च संस्त्यायः प्रणया स्त्वमी ॥ १५३ ॥

མདུན་ཡོ་རིང་འབྱུང་རྣམས་ཀྱི། ཐིང་གཏོང་རྒྱབ་ན་གནས་རྣམས་སོ།
ཚོགས་དང་འཇུག་ཚེས་སོ་སྐྱ་ཡ། བྲ་ཧ་སྔ་ཉི་རྣམས་ཏེ ‖ 153

विस्रम्भ-याच्ञा-प्रेमाणो विरोधेऽपि समुच्छ्रयः ।
विषयो यस्य यो ज्ञात स्तत्र शब्दादिकेष्वपि ॥ १५४ ॥

ཡིད་ཆེས་སྒྲོང་མ་ཡིད་བརྟགས་རྣམས། མ་ཐུ་རྟ་འཕགས་མེད་ཀྱང་།
མིཁ་ཡོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡི། གང་གི་དེ་ལ་སྒྲ་སོགས་རྣམས ‖ 154

निर्यासेऽपि कषायो ऽस्त्री सभायाञ्च प्रतिश्रयः ।
प्रायो भूम्न्यन्तगमने मन्यु र्दैन्ये क्रतौ क्रुधि ॥ १५५ ॥

ཏྲ་ཁ་བགུ་བགཁ་ཡོ། ནོ་ནི་འདུ་ཁང་ཕྲི་ཤྲ་ཡར།
བྲ་ཡོ་རབ་ཆེར་བཤར་འགྱུར་དང་། དྲན་པ་བཙོན་སྐྱོ་ཁྲོ་བ་ཕ ‖ 155

* For ཪྡ ?   † For ཏྲཀ ?

रहस्योपस्थयो र्गुह्यं सत्यं शपथतथ्ययोः ।
वीर्य्यं बले प्रभावे च द्रव्यं भव्ये गुणाश्रये ॥ १५६ ॥

གསང་དང་དེ་ཉིད་གནས་གུ་ཧྱཾ། མཏུ་ངག་ཚངས་བ་དེ་ཉིད་པའོ།
བཱི་རྱཾ་དཔའ་སྟོབས་ནུས་པའོ། དྲ་བྱཾ་སྐལ་བ་ཡོན་ཏན་གནས།། 156

धिष्ण्यं स्थाने गृहे भेऽग्नौ भाग्यं कर्म्म शुभाशुभम् ।
कशेरुहेम्नो र्गाङ्गेयं विशल्या दन्तिकापि च ॥ १५७ ॥

དྷི་ཥྞྱཾ་གནས་དང་ཁང་པ་དང་། བྷཱ་གྱཾ་ལས་དང་དགེ་མི་དགེ།
ཧ་དང་གསེར་ནི་གཾ་གེ་ཡཾ། བི་ཤ་ལྱཱ་ནི་སོ་ལྡན་ནོ།། 157

वृषाकपायी श्रीगौर्य्योरभिख्या नामशोभयोः ।
आरम्भो निष्कृतिः शिक्षा पूजनं सम्प्रधारणम् ॥ १५८ ॥

བྲྀ་ཥཱ་ཀ་པ་ཡི་རི་དཔལ་གོ་རི། ཨ་བྷི་ཁྱཱ་རི་མིང་དང་མཛེས།
ཙོས་དང་ཉེས་རྫིད་སློབ་པ་དང་། མཆོད་དང་སྐྱུབ་བྱ་བསམ་ངས་སེམས།། 158

उपायः कर्म्म चेष्टा च चिकित्सा च नव क्रियाः ।
छाया सूर्य्यप्रिया कान्तिः प्रतिबिम्ब मनातपः ॥ १५९ ॥

གསོ་སྤྱད་དཔྱ་རུ་ཀྲི་ཡའོ། ཚཱ་ཡཱ་ཉི་ཟླ་ངང་མཛེས་པ་དང་།
གཟུགས་བརྙན་ཚ་བ་རིད་རྣམས་ལ།། 159

कक्ष्या प्रकोष्ठे हर्म्यादेः काञ्च्यां मध्येभबन्धने ।
कृत्या क्रियादेवतयो स्त्रिषु भेद्ये धनादिभिः ॥ १६० ॥

ཀཀྵ་རི་མིག་ཁྱིམ་ལ་སོགས། ཀེར་ཀྲུར་གླང་ཆེན་དབུས་སུ་འཆིང་།
ཀྲྀ་ཏྱ་བྱ་བ་ལྷ་དག་གཉིས། དབྱེ་བ་བསྐྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་ཀྱིས།། 160

जन्यं स्याज्जनवादेऽपि जघन्योऽन्त्येऽधमेऽपि च ।
गर्ह्याधीनौ च वक्तव्यौ कल्यौ सज्जनिरामयौ ॥ १६१ ॥

ཛ་ནྱ་སྐྱེ་བོས་དམོད་པའོ། ཛ་གྷནྱ་ནི་མཐའ་སྨད་བྱེད།
ངན་པ་གཞན་དབང་བཀྲ་བྱོ། ཀལྱ་ནད་མེད་ཡོད་དྲན་ཅན།། 161

आत्मवाननपेतोऽर्थादर्थ्यः पुण्यन्तु चार्वपि ।
रूप्यं प्रशस्तरूपेऽपि वदान्यो वल्गुवागपि ॥ १६२ ॥

བདག་ལྡན་དོན་ལམ་ཡར་ཕྱོ། པུཎྱ་ཡིད་དུ་འོང་བའོ།
རཱུ་པྱ་དཔེར་དང་གཟུགས་བཟང་ངོ། བ་དཱ་ནྱ་ནི་ངག་མཛེས་པ།། 162

न्याय्येऽपि मध्यं सौम्यन्तु सुन्दरे सोमदैवते ।
निवहावसरौ वारौ संस्तरौ प्रस्तराध्वरौ ॥ १६३ ॥

རིག་པ་དང་ནི་མ་དྷྱ་འོ། སཽ་མྱ་ག་དུ་ཟླ་བ་ལྷ།
ཚོགས་དང་རི་བོང་སྟྲ་ར་འོ། ས་སྟྲ་ར་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ལ།། 163

गुरू गीष्पतिपित्राद्यौ द्वापरौ युगसंशयौ ।
प्रकारौ भेदसादृश्यावाकाराविङ्गिताकृती ॥ १६४ ॥

གུ་རུ་ཕུར་བུ་ཕ་མ་སོགས། དྭཱ་པ་ར་ནི་དུས་ཐེ་ཚོམ།
པྲ་ཀཱ་ར་ནི་དབྱེ་དང་འདྲ། ཨཱ་ཀཱ་ར་ནི་ཚུལ་གཟུགས་བྱེད༎ 164

किंशारु धान्यशूकेषु मरू धन्वधराधरौ ।
अद्रयो द्रुमशैलार्काः स्त्रीस्तनाब्दौ पयोधरौ ॥ १६५ ॥

ཀི་ཤཱ་རུ་ནི་སོ་ཚེར་འདོར། མ་རུ་བྱང་ཐང་དང་རི།
ཨ་དྲི་ཤིང་དང་རི་ཉི་མ། སོ། ནུམ་ཆུ་རི་པ་ཡོ་དྷ་ར༎ 165

ध्वान्तारिदानवा वृत्रा बलिहस्तांशवः कराः ।
प्रदरा भङ्गनारीरुग्बाणा अस्राः कचा अपि ॥ १६६ ॥

དྷྭཱནྟཱ་རི་ནི་ལྷ་མིན་འཁོར། ཕྱག་དང་ཡལ་ག་འོད་ཀཱ་ར།
པྲ་ད་ར་ནི་འཇོམས་བྱེད་དང་། བུད་མེད་ནད་ཀ་ད་དང་རིམས་ནད།
ཨ་སྲ་སྐྲ་དང་རྒྱུར་ཡིན་ནོ༎ 166

अजातशृङ्गो गौः कालेऽप्यश्मश्रु र्ना च तूबरः ।
स्वर्णेऽपि राः परिकरः पर्यङ्कपरिवारयोः ॥ १६७ ॥

ར་ཅོད་བ་ལང་དུས་རང་ནི། སྨར་མེད་ཏཱུ་བ་རོ།
ཉིན་ཆེ་གསེར་ནི་རཱ་ཞེས་སོ། པ་རི་ཀ་ར་ཁྲི་དང་འཁོར༎ 167

मुक्ताशुद्धौ च तारः स्याच्छारो वायौ स तु त्रिषु ।
कर्व्बुरेऽथ प्रतिज्ञाजिसम्बिदापत्सु सङ्गरः ॥ १६८ ॥

ཤུ་ཀྲི་དཀའ་བ་དྷཱ་ར་ཡིན། ཁྲ་བོ་ལྷུང་གསུམ་ཀ་བུ་རི།
ཏེ་ནས་དམ་བཅའ་གསུམ་དང་ནི། རིག་པ་གཏོད་པ་སེ་གར॥ 168

वेदभेदे गुप्तिवादे मन्त्रो मित्रो रवावपि ।
मखेषु यूपखण्डेऽपि स्वरु र्गुह्येऽप्यवस्करः ॥ १६९ ॥

རིག་བྱེད་དབྱེ་བ་དཀའ་དང་ནི། གབ་རིག་གསང་སྔགས་མཛོ།
མི་དྲེ་ཉི་མ་ལ་ཡང་ངོ་། སྒོག་ཤིང་དུམ་བུ་སྒྲུ་ཙའོ།
ཐ་ཤལ་དང་ནི་བསྐར॥ 169

आडम्बर स्तूर्यरवे गजेन्द्राणाञ्च गर्जिते ।
अभिहारो ऽभियोगे च चौर्य्ये सन्नहनेऽपि च ॥ १७० ॥

ཨ་ཊོཾ་བ་ར་ཛ་དང་ནི། ཉི་མ་གླང་ཆེན་ང་བ་སྒྲོགས་སོ།
ཨ་བྷི་ཧཱ་རོ་ནོན་སྦྱོར་དང་། ཀུ་དང་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ॥ 170

स्याज्जङ्गमे परीवारः खड्गकोषे परिच्छदे ।
विष्टरो विटपी दर्भमुष्टिः पौठाद्य मासनम् ॥ १७१ ॥

པ་རཱི་བཱ་ར་དཀའ་བ་ཡང་དང་། རལ་གྲི་ཤུབས་དང་གོས་ལ་འདོད།
ཝི་ཥྚ་རོ་ནི་ཚང་ཚོང་དང་། ཀུ་ཤ་ཚངས་པ་ཁྲི་སོགས་སྟན॥ 171

द्वारि द्वाःस्थे प्रतीहारः प्रतीहार्य्यप्यनन्तरे ।
विपुले नकुले विष्णौ बभ्रुः स्यात् पिङ्गले त्रिषु ॥ १७२ ॥

སྒོ་སྲུང་སྒོར་གནས་གཉིས་ཟླ་རྡེ་དང་། ཟླ་རི་ཀྱུ་བཙད་ཡངས་མོ།
ཞེང་ཆེ་ནེའུ་ལེ་ཁྱབ་འཇུག་དང་། ཨ་བྷྲུ*མིག་དེ་སྨུ་ནོ་གསུམ།། 172

मारो बले स्थिरांशे च न्याय्ये क्लीवं वरे त्रिषु ।
दुरोदरो द्यूतकारे पणे द्यूते दुरोदरम् ॥ १७३ ॥

ཙ་ར་དབྱུང་བ་གཏམ་ཚང་ཤལ་དང་། མཚོ་ཏེ་བའི་རི་བཙོན་གསུམ་ནོ།
དྲི་ར་ར་རོ་སྤོ་རྩེ་བ་དང་། སྤོ་རྩལ་དུ་རོ་ད་ར་རོ།། 173

महारण्ये दुर्गपथे कान्तारः पुन्नपुंसकम् ।
मत्सरोऽन्यशुभद्वेषे तद्वत् कृपणयोस्त्रिषु ॥ १७४ ॥

ཁ་སྤུར་ཆེན་བགྲོད་དཀའ་ལམ་དང་ནི། སྒྲིབ་ཅན་གཞི་ཀཱནྟཱ་ར།
སྐྱས་ཀ་རོ་གཞན་དགེ་ལ། དེ་སྡང་དེ་དེ་སྲིད་ཀྱི་སེར་སྣ་གསུམ།། 174

देवाहृते वरः श्रेष्ठे त्रिषु क्लीवे मनाक्प्रिये ।
वंशाङ्कुरे करीरोऽस्त्री तरुभेदे घटे च ना ॥ १७५ ॥

དང་རྒྱ་ཞིང་སྐྱིད་ལྡན་ཙ། བཙོག་སྡུག་ལ་ནི་ཞུང་ཙམ་དང་ལ།
ཤ་སྨྱུག་གུ་ཏི་སྨྱུག་ཤེས་སྨྱུ། ཁོ་ཤི་ཞེང་ཅེ་ཅན་ཤིང་།། 175

* For བྲུ ?

ना चमूजघने हस्तसूत्रे प्रतिसरोऽस्त्रियाम् ।
यमानिलेन्द्रचन्द्रार्कविष्णुसिंहांशुवाजिषु ॥ १७६ ॥

དམག་དཔུང་དང་ནི་དམག་གི་གཉིས། ལག་སྐུད་བྲི་སར་འདོད།
གཤིན་རྗེ་རླུང་དང་དབང་པོ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁྱབ་འཇུག་སེང་གེ་འོད་རྟ།། 176

शुकाहिकपिभेकेषु हरिर् ना कपिले त्रिषु ।
शर्करा कर्परांशेऽपि यात्रा स्याद् यापने गतौ ॥ १७७ ॥

གསུམ་དང་ནི་ཚོ་སྦྲུལ་དང་ནི། སྐྱེ་རྩི་སྨྲ་བ་ཞར་རི་སྤུ།
ཟོ་སྨྲ་ཁོ་ཡམ་ཉི་རྡོ་གོམ་གཟུགས་གསོ། འཀར་རི་ཀྱི་དུན་ནོ།
ཡཱ་ཏྲཱ་ཉིད་མོ་འགྲོ་བའོ།། 177

इरा भूवाक्सुराप्सु स्यात्तन्द्री निद्राप्रमीलयोः ।
धात्री स्यादुपमातापि क्षितिरप्यामलक्यपि ॥ १७८ ॥

ཨི་རཱ་ས་དང་ངག་ཆང་ཆུ། ཏནྡྲཱི་གཉིད་དང་སྙོམས་པའོ།
དྷཱ་ཏྲཱི་མ་ས་ཉིད་དང་ས།། 178

क्षुद्रा व्यङ्गा नटी वेश्या सरघा कण्टकारिका ।
त्रिषु क्रूरेऽधमेऽल्पेऽपि क्षुद्रो मात्रा परिच्छदे ॥ १७९ ॥

ཀྵུ་དྲཱ་ཡོ་ནོ་གར་མཁན་མ། སྨད་འཚོང་སྦྲང་ཙི་ཀཎྜ་ཀཱ་རི།
གསུམ་ལ་གདུག་ཅིང་ཐ་ཤལ་ཆུང་། ཀྵུ་དྲོ་ཡོ་བྱད་ཚད་དང་ཆ།། 179

अल्पे च परिमाणे सा मात्रं कार्त्स्न्येऽवधारणे ।
आलेख्याश्चर्य्ययो श्चित्रं कलत्रं श्रोणिभार्य्ययोः ॥ १८० ॥

ནྲ་ཏྲི་ཀཱན་དང་འཛོར་པ་དང་། ཙི་ཏྲ་ཀཱན་ཏྲིས་ངོ་མཚར་ཅན།
ཀ་ལ་ཏྲ་ནི་ཙུ་སོ་ཚང་ཁྱིམ།། 180

योग्यभाजनयोः पात्रं पत्रं वाहनपक्षयोः ।
निर्देशग्रन्थयोः शास्त्रं शस्त्र मायुधलोहयोः ॥ १८१ ॥

རིགས་ཧྲ་སྣང་དགའ་པཱ་ཏྲ་ངོ་། པ་ཏྲ་བཞོན་པ་འདབ་མ་པོར།
ཏིས་བསྟན་གཞུང་ནི་ཤཱ་སྟྲ་ངོ་། ཤ་སྟྲ་མཚོན་དང་ལྕགས་དཀར།། 181

स्याज्जटांशुकयो र्नेत्रं क्षेत्रं पत्नीशरीरयोः ।
मुखाग्रे क्रोड़हलयोः पोत्रं गोत्रन्तु नाम्नि च ॥ १८२ ॥

ཛ་ཊཱ་གོས་མིག་ནེ་ཏྲ་ངོ་། ཀྵེ་ཏྲ་ཆུང་མ་ལུས་དགོ།
གོ་ཏྲ་རིགས་དང་མིང་པོར།། 182

सत्र माच्छादने यज्ञे सदादाने वनेऽपि च ।
अजिरं विषये कायेऽप्यम्बरं व्योम्नि वाससि ॥ १८३ ॥

ས་ཏྲ་གོས་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་། རྟག་ཏུ་སྦྱིན་དང་ནགས་པོར།
ཨ་ཛི་ར་ནི་ཡུལ་དང་ལུས། ཨཾ་བ་ར་ནི་ནམ་མཁའ་གོས།། 183

चक्रं राष्ट्रेऽप्यक्षरन्तु मोक्षेऽपि क्षीर मप्सु च ।
स्वर्णेऽपि भूरिचन्द्रौ द्वौ द्वारमात्रेऽपि गोपुरम् ॥ १८४ ॥

ཙཀྲ་རོ་ར་དང་དག་དང་ག་ཐུལ། ཨཀྵ་ར་ནི་གྲོལ་བའོ།
ཀྵཱི་ར་ཆུ་དང་འོ་མའོ། གསེར་བྷཱུ་རི་ཙནྡྲ་གཉིས།
སྒོ་ཕྱོགས་ཙམ་ནི་ལ་ཡང་ཁྱིམ། གོ་པུ་རེ་ར།། 184

गुहादम्भौ गह्वरे द्वे रहोऽन्तिक मुपह्वरे ।
पुरोऽधिक मुपर्य्यग्राण्यगारे नगरे पुरम् ॥ १८५ ॥

ཕུག་དང་ཚུལ་འཆོས་ཟབ་རེ། དབེན་དང་ཉེ་བ་ཕུ་བ་རེ་རེ།
སྟོད་པ་སྟེང་དེ་ཡུལ་གྲུར། ཁྱིམ་དང་གྲོང་ཁྱེར་པུ་ར་ངོ།། 185

मन्दिरञ्चाथ राष्ट्रोऽस्त्री विषये स्यादुपद्रवे ।
दरोऽस्त्रियां भये श्वभ्रे वज्रोऽस्त्री हीरके पवौ ॥ १८६ ॥

འདུས་ས་དེ་ཁྱམས་རྩེ་ནི། ནོར་ཉེ་དུལ་བ་དང་བར་དུ་གཅོད།
དར་ནོ་ཉིད་འཇིགས་པ་དང་ངོ་། རྡོ་རྗེ་ནོར་ཉིད་དང་མདའ་ཐོག།། 186

तन्त्रं प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवाये परिच्छदे ।
औशीर श्चामरे दण्डेऽप्यौशीरं शयनासने ॥ १८७ ॥

རྒྱུད་གཙོ་བོ་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཐག་སྦར་ཐགས་ཁྲིས།
ཨོ་ཤཱི་ར་ནི་རྩ་ལང་ཐུལ། ཨུ་ཤཱི་ར་ནི་མལ་ཁྲི་སྟན།། 187

पुष्करं करिहस्ताग्रे वाद्यभाण्डमुखे जले ।
व्योम्नि खड्गफले पद्मे तीर्थौषधिविशेषयोः ॥ १८८ ॥

པུཥྐ་ར་ནི་གླང་ཆེན་སྣ། ཛ་དང་སྣོད་ཁ་ཆུ་དང་ནི॥ 188

अन्तर मवकाशावधिपरिधानान्तर्द्धिभेदतादर्थ्ये ।
छिद्रात्मीयविनावहिरवसरमध्येऽन्तरात्मनि च ॥ १८९ ॥

མཚམས་དང་ཞམ་ཐབས་ཐིབས་པོ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་དོན་བུ་ག་དང་།
བར་གྱི་མ་དོགས་ཕྱི་གནས་སྐབས། དབུས་མ་བར་གྱི་བདག་ཉིད་དང་॥ 180

मुस्तेऽपि पिठरं राजकशेरुण्यपि नागरम् ।
शार्वरं त्वन्धतमसे धातुके भेद्यलिङ्गकम् ॥ १९० ॥

ཤི་ག་བུར་ནི་པི་ཐ་ར། སྣོར་ཞུགས་སྐ་ནི་ནཱ་ག་རི།
ཤཱ་རྦ་རི་ནི་མུན་སྨུག་དང་། འཇོམས་བྱེད་དབྱེ་བ་རྟགས་མེད་དོ॥ 100

गौरोऽरुणे सिते पीते व्रणकार्य्यप्यरुष्करः ।
जठरः कठिनेऽपि स्यादधस्तादपि चाधरः ॥ १९१ ॥

གོ་ར་དམར་དང་དཀར་དང་སེར། མ་ཐེད་ཨུ་ཤ་ར་ཡིན་ནོ།
ཛ་ཋ་ར་ནི་སྲན་དུང་གསུམ། ཨ་དྷ་ར་ནི་འོག་ཏུ་ཡིན་ནོ॥ 191

अनाकुलेऽपि चैकाग्रो व्यग्रो व्यासक्त आकुले ।
उपर्य्युदीच्यश्रेष्ठेष्वप्युत्तरः स्यादनुत्तरः ॥ १९२ ॥

འཁྲིམ་མེད་གཞི་ཉི་ཡ་བྲོ་ནོ།   ཟློ་ཀྱུ་རྐྱལ་ཆགས་པ་བག་ནོ།
སྟེང་བྱེད་མཆོག་ནམས་ཕྱུར། ཡ་རྒྱུ་ར་དེ་ནམས་ཀྱི།། 192

एषां विपर्य्यये श्रेष्ठे दूरानात्मोत्तमाः पराः ।
स्वादुप्रियौ तु मधुरौ क्रूरौ कठिननिर्दयौ ॥ १९३ ॥

ནམ་པར་ལོག་དེ་གཙོ་བོ་ཡི། རང་དང་པ་རོལ་མཆོག་པར།
ཞིམ་དང་དགའ་བས་མངར་རོ། ཀྲུ་རོ་སྙིང་རྗེ་མེད་པའོ།། 193

उदारो दातृमहतोरितरस्त्वन्यनीचयोः ।
मन्दस्वच्छन्दयोः स्वैरः शुभ्र मुद्दीप्तशुक्लयोः ॥ १९४ ॥

ཨུ་དཱ་ར་ནི་ད་རྡི་ཏེ། ཨི་ཏ་ར་ནི་གཞན་དང་དམས།
མནྡ་དང་རང་འདོད་སྒྲི་རཱོ། ཤུ་བྷྲ་གསལ་དཀར་པོད།། 194

चूड़ा किरीटं केशाश्च संयता मौलय स्त्रयः ।
द्रुमप्रभेदमातङ्गकाण्डपुष्पाणि पीलवः ॥ १९५ ॥

ཙཱུ་ཌཱ། གཙུག་ཕུད་ཅོད་པན་སྐྲ་དང་ནི། ཀེ་ཤ་ནམས་ཟིན་གསུམ།
ཤིང་དང་གླང་ཆེན་སྒང་པོ་དང་། ཚེར་མའི་མེ་ཏོག་པི་ལའོ།། 195

कृतान्तानेहसोः काल श्चतुर्थेऽपि युगे कलिः ।
स्यात् कुरङ्गेऽपि कमलः प्रावारेऽपि च कम्बलः ॥ १९६ ॥

མཚན་ཉིད་དུས་དང་ཀ་ལཱ་པའོ། དུས་བཞི་ཧྲ་བ་ཀ་ལིའོ།
རི་དྭགས་ཉིད་ཀ་མ་ལ། ལྭ་བ་སྣམ་བུ་ཀམྦལ॥ 196

करोपहारयोः पुंसि बलिः प्राण्यङ्गजे स्त्रियाम् ।
स्थौल्यसामर्थ्यसैन्येषु बलं ना काकसीरिणोः ॥ १९७ ॥

རྒྱལ་ཕྱྭར་དཔོན་ལ་སྤྲེལ་བུའོ། བ་ལི་སྣོག་ཆགས་ལུས་སྐྱེས་མོ།
སྟོམས་པ་དང་ནུས་པ་དང་དཔུང་རྣམས། བ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱ་རོག་ཐོགས॥ 197

वातूलः पुंसि वात्यायामपि वातासहे त्रिषु ।
भेद्यलिङ्गः शठे व्यालः पुंसि श्वापदसर्पयोः ॥ १९८ ॥

བཱ་ཏུ་ལ་ནི་སྐྱེས་ཟླ་རླུང་། རླུང་གི་ཚོགས་པ་རྣམས་གསུམ་པོ།
རྡེར་རིང་རྟགས་དང་གཡོ་ཅན། སྐྱེས་བུ་གཅན་དང་སྦྲུལ་པའོ॥ 198

मलोऽस्त्री पापविट्किट्टान्यस्त्री शूलं रुगायुधम् ।
शङ्कावपि द्वयोः कीलः पालिः स्त्र्यश्र्यङ्कपङ्क्तिषु ॥ १९९ ॥

མ་ལ་ཉོན་མོངས་སྡིག་པ་དང་། ཀྲི་ཊི་དང་ནི་ཀྲི་ཊའོ། ཤཱུ་ལ་ནི་ནད་ཏུ་བཅོད།
ཕུར་བུ་མི་ཊྲི་ཀཱི་ལའོ། པཱ་ལི་ཟུར་རྟགས་ཕྲེང་རྣམས॥ 199

कला शिल्पे कालभेदेऽप्याली सख्यावली अपि ।
अब्ध्यम्बुविकृतौ वेला कालमर्यादयोरपि ॥ २०० ॥

ཀ་ལཱ་བཟོ་དང་དུས་ཀྱི་དབྱེ། ཨཱ་ལི་གྲོགས་མོ་ཕྲེང་བ་གྲིས།
བེ་ལཱ་ཆུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་དམིགས། དུས་དང་ཚོད་མཐུགས་རྣམས་ཀྱང་ངོ་༎ 200

बहुलाः कृत्तिका गावो बहुलोऽग्निः शितौ त्रिषु ।
लीला विलासक्रिययो रुपला शर्करापि च ॥ २०१ ॥

བ་ཧུ་ལ་ནི་སྨིན་དྲུག་དང་། བ་ལང་མེ་དང་དཀར་པོ་གསུམ།
ལཱི་ལཱ་སྒེག་དང་བྱ་བ་ལ། ཨུ་པ་ལ་རི་བྱེ་དུན་དང་༎ 201

शोणितेऽम्भसि कीलालं मूलमाद्ये शिफाभयोः ।
जालं समूह आनायो गवाक्षक्षारकावपि ॥ २०२ ॥

ཁྲག་དང་ཆུ་ནི་ཀཱི་ལཱ་ལཾ། ཕྲལ་དང་མོ་ཚ་བའི་དོན།
ཛཱ་ལ་ཚོགས་པ་ཉ་སྐྱོ་དྲ་བ༎ 202

शीलं स्वभावे सद्वृत्ते शस्ये हेतुकृते फलम् ।
छदिर् नेत्ररुजोः क्लीबं समूहे पटलं न ना ॥ २०३ ॥

ཤཱི་ལཾ་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། འབྲུ་དང་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་།
སྙིང་གསོག་མིག་དང་ཀླུ་དང་ནི། པ་ཊ་ཚོགས་པ་པ་ཊ་ལཾ། ཕོ་མིན་ནོ༎ 20.

अधःस्वरूपयोरस्त्री तलं स्याच्चामिषे पलम् ।
और्व्वानलेऽपि पातालं चेलं वस्त्रेऽधमे त्रिषु ॥ २०४ ॥

འོག་དང་གྲིམ་ཉིད་ཏ་ལཾ། ཤ་ནི་པ་ལ།
ས་རྒྱུ་འོག་ནི་པཱ་ཏཱ་ལ། ཅེ་ལ་གོས་དང་ངན་པ་གསུམ། ༎ 204

कुकूलं शङ्कुभिः कीर्णे श्वभ्रे ना तु तुषानले ।
निर्णीते केवलमिति त्रिलिङ्गं त्वेककृत्स्नयोः ॥ २०५ ॥

ཀུ་ཀཱུ་ལ་ནི་ཟུང་དང་ནི། གྲུབ་པ་རོང་དང་རི་དགས་རྒྱུ།
སྦུབ་མེ་དཀར་ཞིག་དང་ནི་ཀེ་བ་ལ། རྣམས་གསུམ་གཅིག་དང་མ་ལུས་པ། ༎ 205

पर्य्याप्तिक्षेमपुण्येषु कुशलं शिक्षिते त्रिषु ।
प्रवालमङ्कुरेऽप्यस्त्री त्रिषु स्थूलं जडेऽपि च ॥ २०६ ॥

རྣམ་གྲངས་གྲོན་དང་བདེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་རྣམས་ཀུ་ཤ་ལ།
སློབ་མ་ཉེས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། པྲ་བཱ་ལ་ནི་མྱུ་གུར་རོ།
མོ་མིན་གསུམ་པོ་སྠཱུ་ལ་ལས་རྟེན། ༎ 206

करालो दन्तुरे तुङ्गे चारौ दक्षे च पेशलः ।
मूर्खेऽर्भकेऽपि बालः स्याल्लोल श्चलसतृष्णयोः ॥ २०७ ॥

ཀ་རཱ་ལ་ནི་དམར་དང་མཐོ། མཛེས་དང་མཁས་པ་པེ་ཤ་ལ།
རྗོངས་དང་བྱིས་པ་བཱ་ལ་སྟེ། ལོ་ལོ་གཡོ་དང་འདོད་ཆེན་པོ། ལ་འདིའོ། ༎ 207

दवदावौ वनारण्यवह्नी जन्महरौ भवौ ।
मन्त्री सहायः सचिवौ पतिशाखिनरा धवाः ॥ २०८ ॥

དབོ་དྲི་ནགས་འཚིག་བ། སྐྱེད་དང་དབང་ཕྱུག་སྐྱེ་བོ་དག།
བློན་པོ་རྒྱལ་ཤིགས་ཆེ་བོ། བདག་པོ་གྲོགས་མི་རྒྱུ་བར། || 208

अवयः शैलमेषार्का आज्ञाह्वानाध्वरा हवाः ।
भावः सत्त्वस्वभावाभिप्रायचेष्टात्मजन्मसु ॥ २०९ ॥

ཨ་བ་ཡ་རི་ཕྱུག་ཉི་མ། བཀར་བསྒོའ་འོད་དང་ལ་དོད་སྦྱིར་རྣམས།
ཨ་ར་བྲི། རྟ་བ་སེལ་ཅན་སྦྱིན་བ་དང་།
དངོས་པ་སེམས་དང་བདག་སྐྱེས་རྣམས། || 209

स्यादुत्पादे फले पुष्पे प्रसवो गर्भमोचने ।
अविश्वासेऽपह्नवेऽपि निकृतावपि निह्नवः ॥ २१० ॥

སྐྱེ་བ་འདྲས་བུ་མེ་ཏོག་རྣམས། ལྟས་བཙོ་ཁང་ལ་གྲོལ་བ་དང་།
ཡིད་མི་ཆེས་དང་ངན་བ་དང་། ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཉྭ་བ || 210

उत्सेकामर्षयोरिच्छाप्रसरे मह उत्सवः ।
अनुभावः प्रभावे स्यात् सताञ्च मतिनिश्चये ॥ २११ ॥

ཞྭ་ཁར་འགྲོ་སྡོད་དང་འདོད་པ་བརྒྱ། མཆོད་བ་རྣམས་ནི་ཕྲད་སྟབ།
ཨ་ནུ་བྷ་བ་རྟོགས་བདོ། དངོས་བའི་བློ་གྲོས་ངེས་བར || 211

स्याज्जन्महेतुः प्रभवः स्थानञ्चाद्योपलब्धये ।
शूद्रायां विप्रतनये शस्त्रे पारशवः पुमान्* ॥ २१२ ॥

སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། གནས་དང་རྟོག་ཕྱིར་འབྱུང་གནས་སོ॥ 212

ध्रुवो भभेदे क्लीवन्तु निश्चिते शाश्वते त्रिषु ।
स्वो ज्ञातावात्मनि स्वन्त्रिष्वात्मीये स्वोऽस्त्रियान्धने ॥ २१३ ॥

དྷྲུ་བ་རྒྱུ་སྐར་དབྱེ་བ་དང་། མ་ནིང་ངེས་དང་དབུགས་པ་གསུམ།
སྭ་ནི་གཉེན་དང་བདག་དང་ནི། སྭོ་ནི་གསུམ་སྟེ་བདག་དང་ནི།
སྭ་ནི་མོ་ནོར་རོང་ཡིན་ནོ॥ 213

स्त्रीकटिवस्त्रवन्धेऽपि नीवी परिपणेऽपि च ।
शिवा गौरीफेरवयोर्द्वन्द्वं कलहयुग्मयोः ॥ २१४ ॥

ནཱི་བི་བུད་མེད་སྐེད་གོས་དང་། ཚོང་པའི་རྩིང་ནོར་ལ་ཡང་ངོ།
ཤི་ཝཱ་ཨུ་མ་ལྕེ་སྤྱང་ངོ། ཛྭནྡྭ་འཐབ་མོ་ཟུང་དང་བཅས॥ 214

द्रव्यासुव्यवसायेषु सत्त्वमस्त्री तु जन्तुषु ।
क्लीवं नपुंसके षण्ढे वाच्यलिङ्गमविक्रमे ॥ २१५ ॥

དྲ་ཝྱ་རྫས་དང་རྩོམ་པའོ། སཏྭ་ནི་སེམས་ཅན་ནོ།
ཀླཱི་བཾ་མ་ནིང་ཟ་བ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་ནུས་པར་གཏོགས॥ 215

* This line seems to be an interpolation in Sanskrit.

दौ विशौ वैश्यमनुजौ दौ चराभिमरौ स्पशौ ।
दौ राशौ पुञ्जमेषाद्यौ दौ वंशौ कुलमस्करौ ॥ २१६ ॥

ཏྲེ་ཤེ་ཤོ། གསུམ། ཤི་ཤྱཾ་རྡྫི་རིགསཤེདཀཔོ།
གཉིས། སྦྱོར་བཙོང་སྐྱོར་སྦྱིར། གཉིས།
ར་ཤི་ཤུང་པོ་ཙུགསོལསགྲིང། གཉིས། ཙེ་ཀེ་རིགསདང་དོད་ནོར ॥ 216

रहः प्रकाशौ वीकाशौ निर्वेशो भृतिभोगयोः ।
कृतान्ते पुंसि कीनाशः क्षुद्रकर्षकयोः स्त्रिषु ॥ २१७ ॥

དཀྱིནདངགསལབཀྲིཀཔོ། ཁྲབདགཔོངམགྲོང་རིང་བི་ཤི།
ཕྲང་གྲེར་སྐྱེསགྲྀཀྵུ་ཀཱ། མིང་སྟདང་ཉིབཞིངསེབགསུམ॥ 217

पदे लक्ष्ये निमित्तेऽपदेशः स्यात् कुशमप्सु च ।
दशावस्थानेकविधाप्याशा तृष्णापि चायता ॥ ॥ २१८ ॥

སྐྱུ་ཐབསམཚན་ཤིདཏགསཡོབདེ་ཞ། ཀུ་ཤ་ཚ་ང་རྩྭ་མིདཔོ།
དཔཀསྐརབསསུབཤིདདོ། སྲ་ཤུ་སྲིདཔ་རིངཔོ་ཤེ॥ 218

वशा स्त्री करिणी च स्याद्दृग्ज्ञाने ज्ञातरि त्रिषु ।
स्यात् कर्कशः साहसिकः कठोरामसृणावपि ॥ २१९ ॥

བཤུའཕྲང་ནི་ཏང་ཏུ་ཅེ། ཤིཤཟྫོ་ཏང་ཞིབསིཏབསྟུབ།
ཀཀ་ཤ་ཏི་ཏང་བརྩུབ་དང་། སྡབདང་ཏིཛྫོ་བཏེ॥ 219

प्रकाशोऽतिप्रसिद्धेऽपि शिशावज्ञे च बालिशः ।
सुरमत्स्यावनिमिषौ पुरुषावात्ममानवौ ॥ २२० ॥

པྲ་ཀཱ་ཤ་ནི་རབ་གསལ་བ་གྲགས། བྱིས་པའི་བླུན་པོ་བ་ལི་ཤ།
ལྷ་དང་ཉ་ནི་མིག་མི་འཛུམས། པུ་རུ་ཥ་ནི་བདག་དང་མིང་། 220

काकमत्स्यात्खगौ ध्वाङ्क्षौ कक्षौ तु तृणवीरुधौ ।
अभीषुः प्रग्रहे रश्मौ प्रैषः प्रेषणमर्दने ॥ २२१ ॥

བྱ་རོག་ཉ་དང་མཁར་གྲོ་དྷྭཱཾ་ཀྵཾ། ཀ་ཀྵཾ་རྩ་དང་འཁྲི་ཤིང་རོ།
ཨ་བྷཱི་ཥུ་ནི་སྲབ་དོར་ཟེར། པྲེ་ཥ་འཕྲིན་དང་ཉེད་པའོ། 221

पक्षः सहायेऽप्युष्णीषः शिरोवेष्ट-किरीटयोः ।
शुक्ले मूषिके श्रेष्ठे सुकृते वृषभे वृषः ॥ २२२ ॥

པཀྵ་གྲོགས་དང་སྐྲ་ཅིག་འགྲོ། ཨུཥྞཱི་ཥ་ནི་ཙུག་ཏོར་དང་།
ཐོད་དང་ཅོད་པན་དག་པའོ། བཀྲིག་པ་བྱི་བ་མཆོག་དང་ནི།
ལེགས་པ་བྱས་ཁྱུ་མཆོག་བྲྀ་ཥོ། 222

कोषोऽस्त्री कुट्मले खड्गपिधानेऽर्थौघदिव्ययोः ।
द्यूते ऽक्षे सारिफलकेऽप्याकर्षोऽथाक्षमिन्द्रिये ॥ २२३ ॥

ཀོ་ཥ་མོ་མིན་གྲི་ཤུབ་དང་། རལ་གྲི་ཤུབས་དང་དོན་ཚོགས་མཛོད།
ཨཀྵ་ནི་དང་ནི་ཡི་སྐྱ། འགུགས་པ་བཤད་དེ་ནས་ནི།
ཨཀྵ་དབང་པོ་ནི་ཟུམ་འཛིན། 223

* For ह्व मिव ?

ना द्यूताङ्गे कर्षचक्रे व्यवहारे कलिद्रुमे ।
कर्षूर्वार्त्ता करीषाग्निः कर्षूः कुल्याभिधायिनी ॥ २२४ ॥

འཁོར་ལོ་ཆོས་ལུགས་རྩོད་པའི་ཤིང་། ཀརྤ་བ་གི་ཀང་རྩི་བའི་མེ།
ཀརྤ་འགྲམ་དང་བརྗོད་བྱེར།། 224

पुम्भावे तत् क्रियायाञ्च पौरुषम् विषमस्तु च ।
उपदानेऽप्यामिषं स्यादपराधेऽपि किल्बिषम् ॥ २२५ ॥

སྐྱེས་བུ་དངོས་བཞིན་བྱ་བ་དང་། པཽ་རུ་ཥཾ། བི་ཥཾ་དུག་དང་ཙ་མི་ཤིན་ནོ།
ཉེར་འབུལ་ཤ་དག་ཨཱ་མི་ཥཾ*། གནོད་བྱེད་ཉེས་པ་ཀི་ལྦི་ཥཾ།། 225

स्याद्दृष्टौ लोकधात्वंशे वत्सरे वर्षमस्त्रियाम् ।
प्रेक्षा नृत्येक्षणं प्रज्ञा भिक्षा सेवार्थना भृतिः ॥ २२६ ॥

ཆར་དང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཆ་ལོ་ཝརྵ། ལོ་རིན་ནོ།
པྲེཀྵ་གར་ལྟ་ཞེས་རབ་བ། བྷིཀྵ་ཞབས་ཏོག་སློང་དང་བླ།། 226.

त्विट् शोभाऽपि चिषु परे न्यक्षं कार्त्स्न्यनिकृष्टयोः ।
प्रत्यक्षेऽधिकृतेऽध्यक्षो रुक्षस्त्वप्रेम्न्यचिक्कणे ॥ २२७ ॥

ཏྭིཊ་མཛེས་དང་འོད་གཟེར་བཀྲ། ཉི་ཀུ་ར་དག་ནི་ཕྱི་ཊ།
རྣོན་ལྡན་པ་ཀར་ཉུང་ཨ་དྷྱཀྵ། རུཀྵ་ནི་རྩུབ་པ་དང་རྩུབ།། 227

---

* For ཕྱ་མི་ཊཾ ?

रविश्वेतच्छदौ हंसौ सूर्यवह्नी विभावसू ।
वत्सौ तर्णकवर्षौ द्वौ सारङ्गाश्च दिवौकसः ॥ २२८ ॥

ཧྲི་དེ། ཉི་མ་དང་སྣུ་རེ་མོ། ཉི་བ་ནེ་དོན་བ་སྒྲུ་དོ།
བསྒྲི་ཏྲི་ཏ་ཡོད་ཀ་ག་ཅིས། ཁྱང་རྟ་བསྒྲ་རི་རི་བོ་ཀས།། 228

शृङ्गारादौ विषे वीर्ये गुणे रागे द्रवे रसः ।
पुंस्युत्तंसावतंसौ द्वौ कर्णपूरेऽपि शेखरे ॥ २२९ ॥

སྒྲིག་པ་བསྙོད་སྐུ་ཕྱམ་དང་ནི། ཏུག་དང་ཟིག་ནི་ཡོ་ར་ནན་ཆགས།
ཁྱ་བ་རྣམས་པ་དང་མདོ། ཨུཏྟཾ་མ་དང་ཨ་བ་ཏཾ་སོ། གཉིས།
རྣ་དེ་སྡེང་རྒྱན་གྲོག་པའི།། 229

देवभेदेऽनले* रश्मौ वसू रत्ने धने वसु ।
विष्णौ च वेधाः स्त्री त्वाशीर्हिताशंसाऽहिदंष्ट्रयोः ॥ २३० ॥

རྩ་དང་ཁྲི་བ་རྒྱུ་དང་ནི། ནོ་ཀོ་རྡོ་ཆོས་ནོར་ནི་ཏོ་དང་།
ནོར་རྣམས་པ་ཉི་ང་བསྒྲོ། ཁྱབ་འཇུག་དང་ནི་དེ་ཉུས།
སྟོན་ཀ་ནི་སྐྱེ་ཀྱི། བདུད་ཞིས་སྐྱུར་ཤི་མཚེ་ཉེའི།། 230

लालसे प्रार्थनौत्सुक्ये हिंसा चौर्यादि कर्म च ।
प्रसूरश्वापि भूद्यावौ रोदस्यौ रोदसी च ते ॥ २३१ ॥

ལས་ཀྱི་སྡང་དང་སྲེད། རིམ་ཏུ་བ་ཡོན་ངན་ངས།
ཟ་ཁུར་དང་སྒྲོ་ལའི། མདང་ནམ་དང་དོན་དང་སྒོ།། 231

---

* Tibetan reads : ध्वनिभे ।

ज्वालाभासौ नपुंस्यर्चिर्ज्योतिर्भद्योतदृष्टिषु ।
पापापराधयोरागः खगबाल्यादिनोर्वयः ॥ २३२ ॥

འོད་ཟེར་ཀུང་ངོ། །སྐྱེས་འབར་དང་ནི་ཉིད་ངོ། །ཡ་ཚིས་ནི་འོད་སྣང་རིག།
སྡིག་དང་ཉེས་པ་ཡ་ཆགས་སོ། །མཁའ་འགྲོ་ནི་ན་ཚོད་ལ་ཡང་ངོ།། 232

तेजः पुरीषयोर्वर्चो महस्तूत्सवतेजसोः ।
रजोगुणे स्त्रीपुष्पे च राहौ ध्वान्ते गुणे तमः ॥ २३३ ॥

ཉོར་དང་ཞ་ཤང་ལས་བཙུས། །ཉེན་པོ་སྟོན་བ་རྗེས།
རྡུལ་ས་ཡོན་ཏན་ཉོ་ཁྲག་མཚན། །སྒྲ་གཅན་ཏུ་མ་ཡོན་ཏན་གཏམས།། 233

छन्दः पद्येऽभिलाषे च तपः कृच्छ्रादि कर्म च ।
सहोबलं सहामार्गौ नभः खं श्रावणे नभाः ॥ २३४ ॥

སྡེབ་སྦྱོར་ཚིགས་བཅད་ལ་མངོན་འདོད། །དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་ལས།
ས་དགས་སྟོབས་དང་མཉམ་ལམ་ཁྲ། །ཀླུས་མཁར་འགྲོ་གྲི་ཆུར་*ནི་ཉཱུས།། 234

ओकः सद्माश्रयश्चौकाः पयः क्षीरं पयोऽम्बु च ।
ओजो दीप्तौ बले स्रोत इन्द्रिये निम्नगारये ॥ २३५ ॥

ཨོ་ཀས་ཁྱི་དང་རྟེན་ཨོ་ཀས། །པ་ཡཿདེ་ན་འོ་མ་ཆུ།
ཨོ་ཛས་དང་ནི་འོད་དང་སྟོབས། །སྲོ་ཏས་དབང་པོ་གཙང་པོ་ཁྱིར།། 235

* For ཟ་ནིས !

तेजः प्रभावे दीप्तौ च बले शुक्रेऽप्यतस्त्रिषु ।
विद्वान् विदंश्च बीभत्सो हिंस्रोऽप्यतिशये त्वमी ॥ २३६ ॥

ཏེ་ཛས་ཉམས་བཟུ་སྒྲོན་མ་དང་། སྟོབས་དང་ཁུ་བ་ནུས་པའོ།
ཝི་དྭཱ་ན་ནི་རིག་པའོ། བཱི་བྷཏྶུ་ནི་ནུས་པ་འཆོའ།
འདི་ནུས་པ་འཕེལ་དང་ཤིས། ॥ 236

वृद्धप्रशस्ययोर्ज्यायान् कनीयांस्तु युवाल्पयोः ।
वरीयांस्तूरुवरयोः साधीयान् साधुवाढयोः ॥ २३७ ॥

ཀ་ནཱི་ཡཾ་སྲུ་གཞོན་ཆུང་། བ་རཱི་ཡཾ་ཏུ་བཟླ་དང་རབ།
སཱ་དྷཱི་ཡཱ་ན་ལེགས་ཤིན་ཏུ། མཐའི་དེ། ॥ 237

दलेऽपि वर्हं निर्व्वन्धोपरागार्कादयो ग्रहाः ।
द्वार्यापीड़े क्वाथरसे निर्यूहो नागदन्तके ॥ २३८ ॥

འདབ་མ་སྐྲ་བྱུའི་སྤོ་ངེས་བཏེ། ཁྱིམ་གདོང་གཟར་སོགས་གྲུ་ཧྲེ།
སྒོ་ཁྱུང་ཁོར་དང་བསྐྱོར་དང་ནི། རིང་ལུ་ཤའི་གླང་ཆེན་སོ། ॥ 238

तुलासूत्रेऽश्वादिरश्मौ प्रग्राहः प्रग्रहोऽपि च ।
पत्नी परिजनादानमूलशापाः परिग्रहाः ॥ २३९ ॥

སྐྱབ་ཐག་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ། བཟུ་བཟུ་ཏུ་དང་བཟུ་ཏུ་ཡང་ངོ།
ཆུང་མ་འཁོར་བཅས་ལེན་པ་རྩ། ནཱ་འབུ་ནུས་པའི་གཟུ་ཏོའ། ॥ 239

दारेष्वपि गृहाः श्रोण्यामप्यारोहो वरस्त्रियाः ।
व्यूहो वृन्देऽप्यहिर्वृत्रेऽप्यग्नीन्द्वर्का स्तमोपहाः ॥ २४० ॥

ཟླ་ཤེད་ཁྱིམ་བདག་འཛིན་པ་དོ། ཧུ་སོ་དང་ནི་བུད་མེད་རབ་མཆོག།
ཡེ་རི་ཟེ་ཏོ་བྱུ་ཧ་ཚོགས། ཨ་ཧི་སྦྲུལ་དང་ཟླ་ཞིན་ནོ།
མེ་ཟླ་ཉི་མ་མུན་པ་འཇོམས་ས॥ 240

परिच्छदे नृपार्हेऽर्थे परिबर्होऽव्ययाः परे ॥ २४१ ॥

ཡོངས་གཅོད་མི་དབང་ཡོ་བྱད་དེ། པ་རི་བརྗོད་མི་ཟད་ཀྱི॥ 241

इति नानार्थवर्गः ।

སྣ་ཚོགས་དོན་རྫོགས་སོ॥

अव्ययवर्गः ।

आङीषदर्थेऽभिव्याप्तौ सीमार्थे धातुयोगजे ।
आ प्रगृह्यः स्मृतौ वाक्येऽप्यास्तु स्यात् कोपपीड़योः ॥ १ ॥

མི་ཟད་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ ༎

ཨཱ་ཆུང་དང་མངོན་པར་ཁྱབ། མཚམས་དོན་བྱིངས་དག་སྦྱོར་ལས་སྐྱེས།
ཨཱ་ནི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ནི་ངག་ལ་ཡང་།
ཨཱ་ནི་ཁྲོ་བ་ཟུག་རྔུ་དག ༎ 1

पापकुत्सेषदर्थे कु धिङ्निर्भर्त्सननिन्दयोः ।
चान्वाचये समाहारेतरेतरसमुच्चये ॥ २ ॥

སྡིག་དང་ངན་པ་ཅུང་ཟད་ཀུ། ཀྱི་ནི་སྡིགས་ཚིག་སྨོད་པ་དག།
ཙ་ནི་ཞར་བྱུང་བསྡུ་བ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་ཀུན་ལས་བསྡུ༎ 2

स्वस्त्याशीःक्षेमपुण्यादौ प्रकर्षे लङ्घनेऽप्यपि ।
स्वित् प्रश्ने च वितर्के च तु स्याद्भेदेऽवधारणे ॥ ३ ॥

སྭ་སྟི་ཤིས་པ་བདེ་ལེགས་དང་། བསོད་ནམས་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དག།
མཆོངས་པ་ལ་ཡང་ཨ་པི་སྟེ། སྭིཏ་དྲི་བ་དང་རྟོག་གེ།
ཏུ་ནི་ཁྱད་དང་ངེས་པར་འཛིན་པ༎ 3

---

* For [illegible] ?

सकृत् सहैकवारे स्यादाराद्दूरसमीपयोः ।
प्रतीच्यां चरमे पश्चादुताप्यर्थविकल्पयोः ॥ ४ ॥

ས་གྲིར་རྫར་དུ་རྫན་ཅིག་པར། ཉེ་ཁ་ནི་རི་དང་མ་གཅིག་དག།
ནུབ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་པ་ཤུལ་དོ། ཨུ་ཏ་ནི་དོན་ནི་བརྟག་དཔྱད་དག།། 4

पुनः सहार्थयोः शश्वत् साक्षात् प्रत्यक्षतुल्ययोः ।
खेदानुकम्पासन्तोषविस्मयामन्त्रणे बत ॥ ५ ॥

ཡང་དང་རྟག་ཏུ་དོན་ཤ་ཤུད། སཱ་ཀྵཱ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པ།
སེམས་སྡུག་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་དང་། ཉེ་བར་ཚིམ་པ་ངོ་མཚར་དང་།
སྔན་ཅོལ་པ་ནི་བ་ཏའོ།། 5

हन्त हर्षेऽनुकम्पायां वाक्यारम्भविषादयोः ।
प्रति प्रतिनिधौ वीप्सालक्षणादौ प्रयोगतः ॥ ६ ॥

ཧནྟ་དགའ་དང་ཉེར་བརྩེ་དང་། ངག་དང་རྩོམ་པ་དུག་པ་སོགས།
པྲ་ཏི་མཚོན་བྱེད་ཁྱབ་ནཽ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་རབ་འབྱོར་བ།། 6

इति हेतुप्रकरणप्रकर्षादिसमाप्तिषु ।
प्राच्यां पुरस्तात् प्रथमे पुरार्थेऽग्रत इत्यपि ॥ ७ ॥

ཨི་ཏི་རྒྱུ་མཚན་གཏམ་སྐབས་དང་། གསལ་བྱེད་སོགས་པ་རྫོགས་ནུས་པ།
པུར་སྟཱ་ཏ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་དང་། དང་པོ་སྔོན་དོ་བཏུ་ཏྲེས་པའང་།། 7

यावत्तावच्च साकल्येऽवधौ मानेऽवधारणे ।
मङ्गलानन्तरारम्भप्रश्नकार्त्स्न्येष्वथो अथ ॥ ८ ॥

ཇི་སྙེད་དེ་སྙེད་ས་ག་ཏུ། བར་མཚམས་ཚད་དང་ངེས་པ་འཛིན་དོ།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱུ་ནི་འཆད་དང་ཚིན། འདྲི་དང་ཀུན་པ་ལ་ཨ་ཐོ་འོ། དེ་ནས།། ༨

वृथा निरर्थकाविध्योर्नानानेकोभयार्थयोः ।
नु पृच्छायां विकल्पे च पश्चात्सादृश्ययोरनु ॥ ९ ॥

བྲི་ཐཱ་* དོན་མེད་བྱ་བ་མིན། ནཱ་ནཱ་སྣ་ཚོགས་མ་གཉིས་དོན་དག།
ནུ་ནི་དྲི་བ་རྣམ་རྟོག་དང་། ཕྱིས་འདྲ་དག་ལ་ཨ་ནུའོ།། ༩

प्रश्नावधारणानुज्ञानुनयामन्त्रणे ननु ।
गर्हा-समुच्चय-प्रश्न-शङ्का-सम्भावनास्वपि ॥ १० ॥

འདྲི་བ་ངེས་པ་འཛིན་རྗེས་བསྒྲོ†། ཡིད་གཞུག་པ་འབོད་པ་ན་ནུའོ།
སྨོད་དང་ཀུན་བསྡུས་འདྲི་བ་དང་། དོགས་པ་དང་ཡང་འགྱུར་ལ་ཨ་པིའོ།། 10

उपमायां विकल्पे वा सामि त्वर्द्धे जुगुप्सने ।
अमा सह समीपे च कं वारिणि च मूर्द्ध्नि च ॥ ११ ॥

ཉེ་འཛམ་པ་དང་ལྟར་ན་ཡིན་ནོ། ས་མི་ཕྱེད་དང་སྨོད་པའོ།
ཨ་མཱ་ལྷན་ཅིག་ཉེ་བ་དང་། ཀཾ་ནི་ཆུ་དང་སྤྱི་བོ་ལ།། 11

---

* Tib: ཐཱ། † For རྗེས་སྒྲོ !

इवेत्यमर्थयो रेवं नूनं तर्केऽर्थ निश्चये ।
तूष्णीमर्थे सुखे जोषं किम्पृच्छायां जुगुप्सने ॥ १२ ॥

དཔེ་དང་འདི་ཡི་དོན་ལ་ཨེ་ཝཾ། ནཱུ་ནཾ་རྟོག་དོན་ཨེ་ཝཾ།
ཏཱུཥྞཱིཾ་རྟོག་དོན་ངེས་པའོ། མི་སྨྲ་ནི་དོན་བདེ་ཛོ་ཥཾ།
ཀཱིཾ་ནི་དྲི་དང་སྨོད་པ་ལ།། 12

नाम प्राकाश्य-सम्भाव्य-क्रोधोपगम-कुत्सने ।
अल म्भूपणपर्य्याप्तिशक्तिवारणवाचकम् ॥ १३ ॥

ནཱ་མ་སྟོན་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་། ཁྲོ་དང་ཁས་ལེན་ངན་པའོ།
ཨ་ལཾ་རྒྱན་དང་ནུས་གྲུང་ས་ཐོབ། མཐུ་ཐུང་དང་ནི་ཆོག་ཆོག་པ།། 13

हुं वितर्के परिप्रश्ने समयान्तिकमध्ययोः ।
पुन रप्रथमे भेदे नि र्निश्चयनिषेधयोः ॥ १४ ॥

ཧཾ་ནི་རྣམ་རྟོགས་ཡོངས་སུ་འདྲི། སམ་ཡ་ནི་ཉེ་ཚོམ་དབུས།
ཕུ་ར་དང་པོ་ས་ཡིད་དབྱེ། ནིཿ་ནི་ངེས་ཚིག་དགག་པ་དག ། ཡིན།། 14

स्यात् प्रवन्धे चिरातीते निकटागामिके पुरा ।
उररयूररी चोररी च विस्तारेऽङ्गीकृतौ त्रयम् ॥ १५ ॥

པྲ་བནྡྷེ་ཙི་རཱ་དུས་རིང་འདས། ཉེ་འཁོར་འབྱུང་འགྱུར་སྔོན་པ་རིང་།
ཨཱུ་རཱི་ཨཱུ་ར་རཱི་ཙ་ཨུ་རཱི། ཧ་ཉེན་ཁས་ལེན་རྣམས་དག་གསུམ།། 15

स्वर्गे परे च लोके स्वर्वार्त्तासम्भाव्ययोः किल ।
निषेधवाक्यालङ्कारजिज्ञासानुनये खलु ॥ १६ ॥

མཐོ་རིས་པ་རོལ་འཇིག་རྟེན་སྭར། གཏམ་དང་འབྱུང་བ་དག་ཀི་ལ།
དགག་པ་ཚིག་གི་རྒྱན་དང་ནི། ཤེས་འདོད་བཙུགས་པ་ཁ་ལུ་ནོ། ॥ 16

समीपोभयतः शीघ्रसाकल्याभिमुखेऽभितः ।
नामप्रकाशयोः प्रादुर्मिथोऽन्योन्यं रहस्यपि ॥ १७ ॥

གཅིག་གཉིས་དང་མྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མངོན་ཕྱུར་ཨ་བྷི་ཏ།
མིང་དང་གསལ་བྱེད་པྲཱ་དུར། མི་ཐོ། བརྗོད་དང་བ་ར་ཧོ་དབེན་པ་ཡང་ ॥

तिरोऽन्तर्धौ तिर्यगर्थे हा विषादशुगर्त्तिषु ।
अहहेत्यद्भुते खेदे हि हेताववधारणे ॥ १८ ॥

ཏི་རོ་བསྒྲིབས་དང་དུད་འགྲོའི་དོན། ཧཱ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མྱ་ངན་ལ།
ཨ་ཧ་ཧ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་། སེམས་སྐྱུག་ཧི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་འཛིན་ནོ། ॥ 1

चिराय चिररात्राय चिरस्याद्याश्चिरार्थकाः ।
मुहुः पुनःपुनः शश्वदभीक्ष्णमसकृत् समाः ॥ १९ ॥

ཙི་རཱ་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ཚེ་ནོ། རྒྱུ་རིང་ཕྱུ་རིང་རིང་པོ་དང་།
དུས་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན། ཡང་དང་སླར་དང་སླར་དང་ནི།
སླར་ཡང་ཡང་ཡང་གཅིག་མིན་མཚུངས། ॥ 19

स्राग् झटित्यञ्जसाह्नाय द्राङ् मंक्षु सपदि द्रुते ।
बलवत् सुष्ठु किमुत स्वत्यतीव च निर्भरे ॥ २० ॥

མགྱོགས་མྱུར་རྟེ་དང་ཡུད་ཙམ་དང་། དེ་མ་ཐག་དང་མི་སྡོད་མྱུར།
ཤེད་དུ་དག་དང་རྩལ་ལས་དང་། སྤུད་དང་ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་ནི་དོན།། 20

पृथग्विनान्तरेणर्ते हिरुङ्नाना च वर्जने ।
यत्तद्यतस्ततो हेतौ वसाकल्ये तु चित्वन ॥ २१ ॥

སོ་སོར་རེ་རེ་འཕྲར་བྲལ་དང་། ར་ད་*ཙི་ཙུག་ར་ར་བོར།
ཡད་དད་གང་ལས་དེ་ལས་རྒྱུ། ཐབས་ཚད་པ་ཡིན་གྱི་ཚིག།། 21

कदाचिज्जातु सार्द्धन्तु साकं सत्रा समं सह ।
आनुकूल्यार्थकं प्राध्वं व्यर्थके तु वृथा मुधा ॥ २२ ॥

ཀ་དཱ་ཙི་ཏེ་རེས་ཞིག་གོ། ཟླ་བ་གཞི་དུས་གཞི་མཉམ་བཙུང་སྟར།
མཐུན་ཕྱོགས་དོན་དང་བསྡུར་པར། དོན་མེད་བྱར་མེད་དོན་མེད་དོ།། 22

आहो उताहो किमुत विकल्पे किं किमूत च ।
तु हि च स्म ह वै पादपूरणे पूजने स्वति ॥ २३ ॥

དྲིས་པ་དྲན་དྲིས་བརྟག་པ་དང་། འདྲ་ཞང་ཅི་ཞིག་དྲན་པར་རྟོག།
ཏུ་ཧི་ཙ་སྨ་ཧ་དང་ཝཻ། ཚིག་ཞིང་སྐོང་དོན་ཡིན་ནོ།
སུ་དང་ཨ་ཏི་མཆོད་པའི་ཕྱ།། 23

---

* For ར་ཏུ ? † For རྩུ་ར ?

दिवाह्नीत्यथ दोषा च नक्तञ्च रजनाविति ।
तिर्य्यगर्थे साचि तिरोऽप्यथ सम्बोधनार्थकाः ॥ २४ ॥

ཉིད་མོ་ཉིན་དང་དེ་ནས་ནི། ཉིས་མཚན་ནུབ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཏྲྱག་འགྲོ་དེ་དོན་དང་སཱ་ཙི་ཏྲུག ། དེ་ནས་བོད་པའི་དོན་ཡིད་དོ༎ 24

स्युः प्याट् पाड्ङ्ग है हे भोः समया निकषा हिरुक् ।
अतर्किते तु सहसा स्यात्पुरः पुरतोऽग्रतः ॥ २५ ॥

སྱུར་པྱཊ་ཀྃ། ཧེ་ཧཻ་བྷོ་ཊ་པས་འབོད་པའོ། ཉེར་ཅིག་པ་གཅིག་མེས་འཁོར་རོ།
མ་བརྟགས་པ་དང་བ་དཔྱད་པ། སྔོན་ན་སྔར་ན་མདུན་ནའོ༎ 25

स्वाहा देवहविर्दाने श्रौषड् वौषड् वषट् स्वधा ।
किञ्चिदीषन्मनागल्पे प्रेत्यामुत्र भवान्तरे ॥ २६ ॥

སྭཱཧཱ་ལྷ་ཡི་བསྲེག་རྫས་སྦྱིན། ཤྲཽ་ཥཊ་བ་ཥཊ་རྣམས་བདུད་རྩི་སྦྱིན་པའོ།
ཅུང་ཟད་བག་ཙམ་ཉུང་ཚུང་ངུ། ཡི་དྭགས་བར་དོ་སྲིད་པ་བར༎ 26

वद्वा यथा तथैवैवं साम्येऽहो ही च विस्मये ।
मौने तु तूष्णीं तूष्णीकां सद्यः सपदि तत्क्षणे ॥ २७ ॥

འདྲ་དང་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པའོ།
ཨ་ཧོ་ཧི་དང་ངོ་མཚར་རོ། སྨྲ་བཅད་ནི་ཏཱུཥྞཱིཾ།
སྐད་ཅིག་ཅར་དེ་མ་ཐག༎ 27

दिष्ट्या स मुपजोषं चेत्यानन्देऽथान्तरेऽन्तरा ।
अन्तरेण च मध्ये स्युः प्रसह्य तु हठार्थकम् ॥ २८ ॥

བདེ་དང་དགྱེས་པ་ཞེས་དང་དགར། དེ་ལས་བར་དང་དཀྱིལ་དང་ནི།
ནང་དང་དབུས་ལ་ཉེས་བའོ། བཙུ་དང་སྒྲོངས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིན་ནོ།། 28

युक्ते द्वे साम्प्रतं स्थानेऽभीक्ष्णं शश्वदनारते ।
अभावे नह्यनो नापि मास्म मालञ्च वारणे ॥ २९ ॥

ཛང་དང་རྒྱུགས་དང་ར་སྤྲར་གནས། སྒྲར་དང་ཡང་ཡང་རྟག་ཏུ་ནི།
མེད་དགག་ར་ཆི་ཡ་དང་ནི། དགག་མེད་དགག་ཆོག་ཆོག་གོ།། 29

पक्षान्तरे चेद्यदि च तत्त्वे त्वद्धाञ्जसा द्वयम् ।
प्राकाश्ये प्रादुराविः स्यादोमेवं परमं मते ॥ ३० ॥

ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་ཚ་ཚོགས་ཅ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་མེད་དང་།
དབྱེར་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། རབ་སྒྲོགས་པ་དང་ནུས་པ་ཡོད།
ཨོཾ་དང་ཨེ་ཝཾ་མཆོག་ཏུ་འདོད།། 30

समन्ततस्तु परितः सर्व्वतो विष्वगित्यपि ।
अकामानुमतौ काम मसूयोपगमेऽस्तु च ॥ ३१ ॥

མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀུན། མི་འདོད་གནས་མེད་ཀྱི་རིང་ངོ།
བསྙིང་ཚིག་གནས་ནེ་ཨ་ནྡྷ་ཧོ།། 31

नन्‌ु च स्यात्‌ विरोधोक्तौ कच्चित्‌ कामप्रवेदने ।
निःषमं दुःषमं गर्ह्ये यथास्वन्तु यथायथम्‌ ॥ ३२ ॥

འགག་དང་ནི་བསྒྱུར་བར་སྨྲ། ཀ་ཙིཏ་ཅུང་ཟད་འདོད།
ཕྱུག་མ་བཟང་ས་ངན་པ་དང་། རང་ཇི་ཇི་ལྟར་ཇི་བཞིན་ལྟར།॥ 32

मृषा मिथ्या च वितथे यथार्थन्तु यथातथम्‌ ।
स्युरेवन्तु पुनर्व्वैवेत्यवधारणवाचकाः ॥ ३३ ॥

ཤེས་བཞིན་རྫུན་དང་ནི་བཅིན་པ། ཇི་ལྟ་དོན་དང་ཇི་དེ་ལྟར།
སྐྱུ་དང་ཡི་ནི་དུ། ཡང་ནི་དང་ཙ་དང་ཡི་དེ་ནི།
དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་ཚིག་ཡིན་ནོ།॥ 33

प्रागतीतार्थकं नूनमवश्यं निश्चये द्वयम्‌ ।
संवद्वर्षेऽवरेत्वर्व्वागामेवं स्वयमात्मना ॥ ३४ ॥

སྔ་ག་འདས་པ་དེ་དོན་ཡིན་ནོ། ནྲྀ་ན་ངེས་ཀྱང་ངེས་པ་གཉིས།
ལོ་དང་ལོ་ནི་ཕྱིས་རིང་། ཨ་ན་དེ་རྒྱུ་རང་དང་བདག॥ 34

अल्पे नीचै र्महत्युच्चैः प्रायो भूम्न्यद्रुते शनैः ।
मना नित्ये वहिर्वाह्ये स्मातीतेऽस्तमदर्शने ॥ ३५ ॥

ཆུང་དང་དམའ་ཆེ་དང་མཐོ། ཕལ་ཆེར་ལྷས་ཆེར་འགྲོ་དང་དལ་བུ།
རྟག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་ཏེ། འདས་དང་ནི་བལྟ་ནི་ནུབ་པོ།॥ 35

अस्ति सत्वे रुषोक्तावूङ् उं प्रश्नेऽनुनये त्वयि ।
हूं तर्के स्यादुपा रात्रेरवसाने नमो नतौ ॥ ३६ ॥

ཡོད་དང་བརྡོལ་གོ་ཁྲོ་ཅིག་ཨུ། ཨུ་རི་རྟི་དང་མཇེས་གཞིན་ཅིག།
ཧཱུྃ་ནི་རྟོག་གེ་ཨུ་པཱ་རི། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ཕྱག་དང་འདུད།། 36

पुनरर्थेऽङ्गनिन्दायां दुष्ठु सुष्ठु प्रशंसने ।
सायं साये प्रगे प्रातः प्रभाते निकषान्तिके ॥ ३७ ॥

མོད་པ་ཡང་དེ་ཨཉྫ་ནེ། སྨད་དང་དུཥྛུ་བསྟོད་ལེགས་ཅིག།
དགོང་ས་ས་ཡེ་མཐའ་ཉམ་ལང་ས་སྣ། ས་གཅིག་པ་དང་*ཀ་ཊྲི་ཀེ།། 37

पश्चत्परार्य्येषमोऽब्दे पूर्व्वे पूर्व्वतरेयति ।
अद्यात्राह्नयथ पूर्व्वेह्नीत्यादौ पूर्व्वोत्तरापरात् ॥ ३८ ॥

ན་ཉིང་གཞི་ཉིང་ད་སོ་དང་། སོ་སྔོན་ས།
ར་ཉིང་གཞི་ཉིང་བ་སོ་དེ། དེ་རིང་དོན་དེ་རིང་གོར།
དེ་རམ་སྔོན་རིང་ཕྱུར་པ་སོགས། སྔོན་ས་ཕྱི་ས་གཉིས་དང་དེ།། 38

तथाधरान्यान्यतरेतरात् पूर्व्वेद्युरादयः ।
उभयद्युश्चोभयेद्युः परे त्वह्नि परेद्यवि ॥ ३९ ॥

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་དང་གཞན། སྔོན་བདེ་ཉིན་ལ་སོགས་པ།
ཉིན་གཉིས་བཀག་ས་ཉིད་སོ། ཉི་དྲི་དེ་ཕྱུར་དེ་བདེ་བརྒྱ།། 39

* For ཨཉྫི ཀེ ?

ह्योगतेऽनागतेऽह्नि श्वः परश्व स्तत्परेऽहनि ।
तदा तदानीं युगपदेकदा सर्व्वदा सदा ॥ ४० ॥

ཁ་ཅང་འདས་པ་ན་འོང་བ། ཉི་ནསྒུད་དང་ཉི་མཀྲང་མཞང་པར།
ཡི་སྒྲུ་དེ་སྒྲུ་དེ་དུས་ཚིག་ད། ཐབས་གཅིག་དང་ནི་ལྷན་གཅིག་ལ།
དུས་ཀུན་དུ་དང་རྟག་ཏུ་དང་།། 40

एतर्हि सम्प्रतीदानीमधुना साम्प्रतं तथा ।
दिग्देशकाले पूर्व्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः ॥ ४१ ॥

ད་རྟ་ར་ཉི་དེ་སྐར་དང་། ད་ད་ར་ད་རྟ་དེ་བཞིན་དུ།
ཕྱོགས་དང་ཡུལ་དང་དུས་ཡིན་ནོ། ཤར་ལ་སོགས་པ་བསྔོན་པ་དང་།
ཕྱིན་དང་ནི་གཉེར་ལ་སོགས།། 41

इत्यव्यय वर्गः ।

ཞི་ཟད་པའི་ཕྱི་ཚན་གོ།།

लिङ्गादिसंग्रहवर्गः ।

सलिङ्गशास्त्रैः सन्नादिकृत्तद्धितसमासजैः ।
अनुक्तैः संग्रहे लिङ्गं संकीर्णवदिहोन्नयेत् ॥ १ ॥

རྟགས་བསྡུས་པའི་སྡེ་ཚན།

རྟགས་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས། སད་པ་སོགས་པ་ཀྱི་ར་རྡྲིར།
བསྡུ་བ་ལས་སྐྱེས་ཞ་བཤད་བ། བསྡུས་རྟགས་འདྲེས་བཞིན་འདི་ཞེས་བྱ།། 1

लिङ्गशेषविधिर्व्यापी विशेषैर्यद्यबाधितः ।
स्त्रियामीदूद्विरामैकाच् सयोनि प्राणिनाम च ॥ २ ॥

རྟགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བྲག་འགག་རིག་ན་བཀོགས་བ།
ཡུན་དི་རྐྱེན་ཅན་རྣམས་རིམ། མོ་རི་ལྷ་དང་ལྷ་དང་ནི།
ངལ་གསོ་དབྱངས་གཅིག་ལས་རིང་དང་།
སྐྱེ་གནས་ཞར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས།། ༢

नामविद्युन्निशावल्ली वीणादिग्भू नदीह्रियाम् ।
अदन्तै द्विगुरेकार्थो न स पात्रयुगादिभिः ॥ ३ ॥

རིང་དང་གློག་དང་མཚན་མོ་དག། འཁྲི་ཤིང་བདའ་དང་ཕྱོགས་དང་ས།
གཙང་པོ་ཁྲེ་ཁྲིམ་རྣམས་ནི་མོ། ཨ་མཐའ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་།
སྣོད་དང་དུས་སོགས་བཀོགས་བ།། ༣

तलृहन्दे येनिकञ्चा वैरमैथुनकादिवुन् ।
स्त्रीभावादावनिन्नित् वुल् गच् कपोऽयुजन्निङ्गिशाः ॥ ४ ॥

ད་པ་རྫོགས་པ་གཊྚ། འདྲིས་འབྲིམས་པ་ལ་རྫོགས་རྡུ་བའི་*།
སྡོ་བ་ལྡུན་པ་རྫོགས་པ། ཨ་རི་གི་ཊྚ་བ་དང་།
ཙ་བ་ཀྱུ་བ་ཨ་ལུ་ཪ། ཨ་ང་ཀྵི་ཊ་རི་ཊྚ་ནུམ། 4

उणादिषुनिरूरीश्च ङ्यावूङन्तं चरं स्थिरम् ।
तत् क्रीड़ायां प्रहरणं चेन्मौष्टा पाल्लवा ण दिक् ॥ ५ ॥

ཨུ་ཎ་པ་རྫོགས་པ་རི་ཌྚ་རི། ཨ་རི་ཨཱ་ཏུ་ཨུ་ག་ག་སོ་བ་དག།
རི་ལ་རྩེད་པོ་རི་རིག་ཅན་དང་། ཧྲ་ཊྟ་ཅན་ཕྲན་ཁྱུ་ག་ཊ་རི་ཡོང་ཀྱེར། 5

घञोञः सा क्रियास्याश्चेद्दाण्डपाता हि फाल्गुनी ।
श्येनम्पाता हि मृगया तैलम्पाता स्वधेति दिक् ॥ ६ ॥

ཐྲུ་ཅི་ཉ་རི་རི་རི་ཕྱུར། ཞུ་བ་རྒྱུ་བ་སྒྲ་ཁྲ་དང་།
ཁྲ་དང་རྒྱུ་བ་རི་དྭགས་དང་། ཤར་ཁུ་འཕྲུ་ལ་བ་རྒྱུད་ཅི་བོ། 6

स्त्री स्यात् काचिन्मृणाल्यादि विवक्षापचये यदि ।
लङ्का शेफालिका टीका धातकी पञ्जिकाढ़की ॥ ७ ॥

ཀྭ་ཤི་ད་ཕྲུ་ང་ཉ་ལ་ཙ་རྫོགས། བརྗོད་བ་བཏོ་ཙུ་ཙན་བའི་ཕྱེར།
ན་ཤི་ཏེ། ཤ་ཏུ་ཤེ་ཏུ་ཤི་ག་ང་།
ཊི་ཀ་ང་ཊྲ་ཀི། ཏ་ཏ་ཀ་བ་ཏི་པ་ཏ་དི་ཀོ་ཏི། 7

* For ཏུ་ཪ ?

सिध्रका सारिका हिक्का प्राचिकोल्का पिपीलिका ।
तिन्दुकी कणिका भङ्गिः सुरुङ्गा सूचि माढ़यः ॥ ८ ॥

སི་ཧྲི་ཤིང་དང་སྤྲ་ཅེད་ཅེཙུ། ཨེ་ལ་བུ་སྤྲང་ཅི་འབར་བ་དང་།
སྐྲོག་པ་རིལ་དུ་གའི་ཤིང་། རིབ་སོ་བརྩོལ་དང་ཚེམ་ཟེགས་དང་།
ཐྲམ་ན་ཧྲི་ཡོ་པ་དང་།། ༤

पिच्छा वितण्डाकाकिण्यश्चूर्णिः शानी द्रुणी दरत् ।
सातिः कन्या तथा सन्दी नाभी राजसभापि च ॥ ९ ॥

འབྲས་བུ་གྲོལ་བ་སྤུབ་དང་རི། ཀྲིན་ཏ་ཏི་ནོས།
ཤིང་དུ་དཀར་དང་རིས་དུ་གདང་། རི་བ་ཧྲི་སྟ་ཏྲེ་གྲུབ་པོ་དི་འཁོར།། ༩

झल्लरी चर्चरी पारी होरा लङ्का च सिध्मला ।
लाक्षा लिक्षा च गण्डूपा गृध्रसी चमसी मसी ॥ १० ॥

རྫོ་ཀྲྀ་ཧྲི་ཙ་ཙ་ཏྲི། འཁར་བའི་སོ་ཏྲུམ་རྐྱོར་དང་།
ཀ་ཙལ་ཚོས་དང་སྤོ་པ་ཁྲུས། ཆང་རྟོར་རྟགས་ཅ་གྲི་ཀྲི་ཤྲི།
སོ་དི་རྟགས་ཀྱི་ཏྲི་ཙྭེ་ཏྲི།། 10

पुंस्त्वे सभेदानुचराः सपर्य्यायाः सुरासुराः ।
स्वर्गयागाद्रि मेघाब्धि द्रुकालासिशरारयः ॥ ११ ॥

སྐྱེས་བུ་དེ་དབྱེ་ཟེས་སུ་སྤྱོད། རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་ལྷ་ལྷ་མིན།
སྤྱི་རིམ་གཏོར་སྐྱོ་རི་དང་སྤྲིན། རྒྱ་མཚོ་ཤིང་དང་དུས་དང་ནི།
རལ་གྲི་ནད་དང་དགྲ་དང་ནི།། 11

करगण्डौष्ठदोर्दन्तकण्ठकेशनखस्तनाः ।
अह्नाहान्ताः क्ष्वेड़भेदा राचान्ताः प्रागसंख्यकाः ॥ १२ ॥
ལག་པ་འགྲམ་པ་མཆུ་དཔུང་བ་སོ། མགྲིན་སྐྲ་སེན་མོ་ནུ་མ་དང་།
ཉིན་མོ་ཏ་ཡི་མཐར་ཅན་ནོ། དུག་གི་དབྱེ་བ།
མཚན་མོ་མཐར་རང་དང་པོ་གྲངས॥ 12

श्रीवेष्टाद्याश्च निर्यासा असन्नन्ता अबाधिताः ।
कशेरु जतुवस्तूनि हित्वा तुरुविरामकाः ॥ १३ ॥
དཔལ་འདོད་ལ་སོགས་ཚོད་ཅི་དང་། དངོས་ཀྱི་མ་ཡིན་སོར་ཁུག་རང་།
དངོས་པོ་ས་གཉེར་མ་པ་ཡི་རི། རྡ་དང་ཞུ་བ་ངལ་གསོ་དང་॥ 13

क प ण भ मरोपान्ता यषदन्ता अमी अथ ।
प थ न य स टोपान्ता गोचाख्याथरणाह्वयाः ॥ १४ ॥
འདི་རྣམས་ཆེ་བའི་མཐར་ཅན། ཨའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་འདིར་སོ་ནོ།
ཀ་པ་ཎ་བྷ་རའི་ཀྱེ། ཤ་ཡི་མཐར་ཅན་གང་ལའི།
ཨ། ཐ། ན། ཡ། ས། ཊ་དང་པ་ཡི་མཐར་ཅན་པོ།
རིགས་པ་དཀྲུགས་པ་ཉམས་དང་འཐོར॥ 14

नाम्न्यकर्त्तरि भावे च घ ञ ञ व् नङ् णघायुचः ।
ल्युः कर्त्तरीमनिज्भावे को घोः किःप्रादितोऽन्यतः ॥ १५ ॥
མིང་དང་བྱེད་པ་དངོས་པོ་ལ། ཊྷ་ཀྵ་ཛ་ཨ་ཎ་ཡ་ལྷ།
ཨ་ཡུ་ཅ་དང་ལྱུ་ར་བྱེད། ཨ་ཎི་ཙ་ཎི་ཛ་ཀི།

द्वन्द्वेऽश्ववडवावश्ववडवा न समाहृते ।
कान्तः सूर्य्येन्दुपर्य्यायाः पूर्व्वोऽयः पूर्व्वकोऽपि च ॥ १६ ॥

ཟུང་དུ་རྟ་དང་རྒོད་མ་དང་། རྟ་དང་རྒོད་མའི་འདུ་བ་རྣམས།
ཀ་ཡི་མཐའ་ཅན་ཉི་ཟླ་དང་། ཨ་ཡ་སྔོན་དུ་བཀོད་པའི། སྔོན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།། 16

वटकश्चानुवाकश्च रल्लकश्च कुटङ्गकः ।
पुङ्खो न्यूङ्खः समुद्गश्च विटपट्टधटाः खटः ॥ १७ ॥

མི་ཕྱུང་རྩེས་འཇོར་བ་ཡང་དང་། ཁྲིས་དང་བཅས་ལྡོང་རིག་ཅེད་དང་།
ཕྱུར་པོ་སྦྱུག་ཅན་དང་སྤྲ་རྫི། མཁར་དང་ཁྲོར་བསྐུད་དང་གསུམ་མཁར།། 17

कोट्टारघट्टहट्टाश्च पिण्डगोण्डपिचिण्डवत् ।
गडुः करण्डोलगुडावरण्डश्च किणो घुणः ॥ १८ ॥

ཚངས་པ་རིགས་ངན་ཚངས་པ་སྤྱུག་སྐྱ། སོ་པ་བརྟགས་པ་ཤིང་སྲིན་བུ།
ཟན་རྡོག་དང་འབྲུག་ར་དང་།། 18

इति सीमन्त हरितो रोमन्थोद्गीथवुद्बुदाः ।
कासमर्द्दोऽर्द्दनिः कुन्दः फेनस्तूपौ सयूपकौ ॥ १९ ॥

ཅི་སྤྱུར་སྒ་མཚར་ས་རྫིང་ཁུང་དང་། ཀྱུག་ཟར་སྐྱེགས་པ་ཞུ་ཟུར་དང་།
འབྲི་ཤིང་འགྲོ་སྐྱོང་བཟང་དང་དེ། སྦྱར་བཅོད་རིགས་བཅེ་ཏོག་དང་།། 19

आतपः सूचिये नाभिः कुणपक्षुरकेदाराः ।
पूरक्षुरप्रचुक्राश्च गोलहिङ्गुलपुद्गलाः ॥ २० ॥

ཉི་འོད་གྲུབ་རིགས་ལྟེ་བ་དང་། ནད་འདའ་དང་སྤུ་གྲིགས་པ་དང་།
ཆུའ་རེལ་སྨིག་པ་སྐྱུར་མོ་དང་། རྒྱ་སྐྱུག་ཚི་ལ་དང་གང་ཟག་དང་ ॥ 20

वेतालमल्लभल्लाश्च पुरोडाशोऽपि पट्टिशः ।
कुल्माषो रभसश्चैव सकटाहः पतद्ग्रहः ॥ २१ ॥

རོ་ལངས་གྲུར་དང་སྤུ་རི་དང་། མཆོད་སྦྱིར་བ་པ་ཊྚི་ཤ་དང་།
ཚལ་མ་དཀར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་བཤད་པ་སོ་སོར་འདོད།
པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ ॥ 21

द्विष्टीनेऽन्यच्च खारण्यपर्णस्त्वभ्रहिमोदकम् ।
शीतोष्णमांसरुधिरमुखाक्षिद्रविणं वलम् ॥ २२ ॥

གཉིས་དམན་གཞན་ནི་ཞེས་ཁང་དང་། ནི། དགོན་པ་འདབ་མ་རོང་དང་ནི།
ཁ་བ་ཆུ་དང་གྲང་རྡོ་དང་། ཤ་ཁྲག་ཁ་མིག་ཁྲ་བ་དང་ ॥ 22

हलहेमशुल्वलोहसुखदुःखशुभाशुभम् ।
जलपुष्पाणि लवणं व्यञ्जनान्यनुलेपनम् ॥ २३ ॥

སྣང་ས་དང་གསེར་དང་གསེར་ཟངས་ལྕགས། བདེ་སྡུག་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་།
ཆུ་དང་མེ་ཏོག་ཚྭ་དང་ནི། ཚོད་དང་རྒྱང་ཡབ་བྱི་དུགས་པ ॥ 23

कोट्याः शतादिसंख्यान्या वा लक्षा नियुतञ्च तत् ।
द्वच्क मसिस्तुसन्नन्तं यदनान्तमकर्त्तरि ॥ २४ ॥

བྱེ་བ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས། གཞན་ཡང་འབུམ་དང་ས་ཡ་དང་།
ག་ན་ཅིས་མ་སི་སྨུ་སནྟྲེ། བང་ལ་ཨ་ཀྲི་ཅན་དང་ ॥ 24

चान्तं सलोपधं शिष्टं रात्रं प्राक् संख्ययान्वितम् ।
पाचाद्यदन्तैरेकार्थो द्विगु लंख्यानुसारतः ॥ २५ ॥

ཆེད་པོས་སེལ་ཟླ་མཐར་དང་། སྔ་ལ་ཆེ་སྔོན་གི་ཁྲ་དང་།
མཚན་མོ་གྲངས་དང་ཟླ་བ་དང་། སྔོན་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟུང་ཅན།
དོན་གཅིག་གོང་དུ་གྲངས་ཟླ་བ། ཁ་གཉིས་མཚན་ཉིད་རྗེས་འབྲང་བ ॥ 25

द्वन्द्वैकत्वाव्ययीभावौ पथः संख्याव्ययात् परः ।
पष्ठ्यान्छाया वहूनाञ्चेद्विच्छायं संहती सभा ॥ २६ ॥

ཟླས་དབྱེ་གཅིག་ཉིད་མི་ཟད་དངོས། ལམ་གྲངས་མི་ཟད་པ་རོལ་པོ། མ་རིང་ངེ
རྒྱ་ཆུ་གྲིབ་མ་མང་གཉིས་གྲིབ། ཚོགས་པ་དང་ནི་འདུས་པ་དང་ ॥ 26

शालार्थापि परा राजाऽमनुष्यार्थादराजकात् ।
दासीसभं नृपसभं रक्षःसभमिमा दिशः ॥ २७ ॥

ཤ་ལ་དོན་གྱི་པ་རོལ་དུ། རྒྱལ་པོ་མི་དོན་ར་ཛ་སྒྲངས།
གསོག་མོ་འདུས་དང་མི་དབང་འདུ། སྲུང་བ་འདུས་འདིར་ཕྱོགས་ཉིད་* ॥ 2

* For ཡིན ?

उपघ्नोपक्रमान्तश्च तदादित्वप्रकाशने ।
कोपघ्नकोपक्रमादि कन्थोशीनरनामसु ॥ २८ ॥

ཉེར་ཞེས་ཟེ་བར་བསྒྲོད་པའི་མཐར། །དེ་ལ་ཉི་མ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ།
ཚངས་ཞེས་ཟངས་བའི་གོ་རིམ་སོགས། །དུག་པོ་མི་ནར་ཙ་བ་སྒྲུ།། 28

भावे न णकचिड्भ्योऽन्ये समूहे भावकर्म्मणोः ।
अदन्तप्रत्ययाः पुण्यसुदिनाभ्यां त्वहःपरः ॥ २९ ॥

ཟླ་བ་ན་དང་ཙ་དཀ། །ཚ་བ་ནུས་པ་དང་གཞན་པའི་
ཚོགས་པ་ཚིག་ཉིད་དང་ལས། །ཨ་མཐར་རྐྱེན་ཀྱི་རྣམས་སོ།
བསོད་ནམས་ཉི་མ་བཟང་ཉི་མ་དེ་ལ་ཙོལ།། 29

क्रियाव्ययानां भेदकान्येकत्वेऽप्युक्थतोटके ।
चीचं पिच्छं गृहस्थूणं तिरीटं मर्म्मयोजनम् ॥ ३० ॥

ཏུ་བ་མི་ཟད་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དབྱེ་བ་ཀ་དང་གཅིག་ཉིད་དོ།
རིག་བྱེད་དང་ཉིག་ར་ཅེ་ཟག །དཔའི་འབྲས་བུ་ཁྱིམ་ཀྱི་སྡོང་།
ཧེ་པ་དང་སྐ་བཀོད་དང་ནི། །ལོག་ཟིགས་དང་རལ་གྲི་དོ།། 30

राजसूयं वाजपेयं गद्यपद्ये कृतौ कवेः ।
माणिक्यभाण्डसिन्दूरचीरचीवरपञ्जरम् ॥ ३१ ॥

རྒྱལ་པོ་ར་ཙོ་སྒྲིབ་ཏུ་ན་འི་ཨོ། །ཀྲིས་པ་ལྡན་དང་ཚིག་བཅས་པས་བྱས།
ནོར་བུ་ཤང་དང་སིནྡྷུར། །ཅོས་ཧྲི་དང་ཙོས་དང་ཀྲུར་དང་ནི།། 31

लोकायतं ह्वरितालं विदलं स्थालवाह्लवम् ।
पुंनपुंसकयोः ग्रैवोऽर्द्धचंपिण्याककण्टकाः ॥ ३२ ॥

འཛིག་རྟེན་འགྲོ་དང་བབ་ལྷ་དང་། བཅུ་གཟུམ་སྟོར་བ་བཀྲུར་བཀྲུ་བོ།
སྐྱི་བུ་བ་ཤིང་རྒྱག་ལ་ནི། ཅྱེད་བཅེད་འབབ་ཚ་ཚོར་མ་དང་॥ 32

मोदक स्तण्डक ष्टङ्कः शाटकः कर्व्वटोऽर्बुदः ।
पातकोद्योगचरकतमालामलका नडः ॥ ३३ ॥

ཟས་དབྱེ་རྒྱུར་ཚགས་མཐུར་བྲམ་དང་། མོས་དང་བརྒྱ་གྲོང་ཤར་དང་ནི།
ལྕུང་བ་ཉེར་སྤྱོད་སྦྱར་དཔུར་དང་། རླ་ལྷ་དང་གྲོང་མཐར་དང་॥ 33

कुष्ठं मुण्डं शीधु बुस्तं खेड़ितं क्षेमकुट्टिमम् ।
सङ्गमं शतमानार्म्मं सम्बलाव्ययताण्डवम् ॥ ३४ ॥

ཀླུས་ར་ཏུམ་ཏུ་ཞགོ་དང་ཆང་། བྲུ་རི་སེང་སླ་བདེ་དང་བུམ།
སྒྲོགས་པ་བརྒྱ་ཚང་རིགས་ཀྱི་དང་། བྲུགས་དང་རི་རྫ་གར་དང་ནི॥ 34

कवियं कन्दकार्पासं पारावारं युगन्धरम् ।
यूपं प्रग्रीवपाचीवे यूप श्चमसचिक्कसौ ॥ ३५ ॥

ཁ་རི་སྐྲི་ཕམ་དང་རས་ཐབ་དང་། ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་བ་གཙན་ཞིང་འཛིན།
ཁྱར་ཉམས་གྲ་གྲིབ་དང་ནི། ཀླུང་བཅེ་གཙུ་སྣ་ཚང་སྡོད॥ 35

अर्द्धर्चादौ घृतादीनां पुंस्त्वाद्यं वैदिकं ध्रुवम् ।
तन्नोक्तमिह लोकेऽपि तच्चेदस्त्यस्तु शेषवत् ॥ ३६ ॥

ཕྱེད་མཆོད་ལ་སོགས་མར་སོགས་རྣམས། སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་རིག་བྱེད་ངེས།
དེ་འདིར་མ་བཤད་འཇིག་རྟེན་ལ། དེ་ཡོད་ན་ཡང་ལྷག་མ་བཞིན།། 36

स्त्रीपुंसयोरपत्यान्ता द्विचतुःषट्पदोरगाः ।
जातिभेदाः पुमाख्याश्च स्त्रीयोगैः सहमल्लकः ॥ ३७ ॥

ཕོ་མོ་བུ་རྒྱུད་མཐར་ཅན་དང་། གཉིས་བཞི་དྲུག་ཚིག་ལྟོས་འགྲོ་རྣམས།
རིགས་དབྱེ་དང་སྐྱེ་བུར་གྲགས། བུད་མེད་སྦྱོར་བས་ལྡན་ཅིག་བྱེད།། 37

मुनि व्वैराटकः स्वाति वर्णको जाटलिर्म्मनुः ।
मूपा स्तपाटी कर्कन्धु यष्टिः शाटी कटी कुटिः ॥ ३८ ॥

ཐུབ་པ་མཛེས་དང་སྐར་མ་རིང་དང་། ཁ་དོག་ཛ་ཊཱ་ལི་དང་མནུ།
གསེར་སྐྱོང་བ་ཡི་བྱེ་ཐག་དང་། ཁྲག་འཛིན་མཆོད་སྡོང་དང་།
གོས་དང་རྐེད་པོ་དུ་ཁུར་*།། 38

स्त्रीनपुंसकयोर्भावक्रिययोः ष्यञ् क्वचिच्च वुञ् ।
औचित्यमौचिती मैत्री मैत्र्यं वुञ् प्रागुदाहृतः ॥ ३९ ॥

མོ་དང་མ་ནིང་དངོས་བྱ་བ་དང་། ཥྱཉ་ཀ་ཅ་འགའ་ཞིག་ཝུཉ།
རིགས་དང་མི་རིགས་བྱམས་མི་བྱམས། ཝུཉ་དང་པོར་དཔེར་བརྗོད་པ།། 39

* For ཕུ་ཏུར ?

षष्ठ्यन्तप्राक्पदाः सेनाछायाशालासुरानिशाः ।
स्याद्वा नृसेनं श्वनिशङ्गोशाल मितरे च दिक् ॥ ४० ॥

དྲུག་པ་ཞི་མཐར་དང་དང་པོ་རི་ཚིག། དམག་དང་གྲིབ་མ་ར་བ་དང་།
ཆང་དང་མཚན་མོ་ཡིན་པ་ནས། མི་དབང་གསང་དགོས་མ་ཡང་ན།
གཉན་ཡང་སྤྱོམ་ཡིན་མོ་མིན་ནོ།། 40

आबन्नन्तोत्तरपदो द्विगुश्चापुंसि नस्य लुप् ।
त्रिखट्वञ्च त्रिखट्वी च त्रितक्षञ्च त्रितक्ष्यपि ॥ ४१ ॥

ཨ་ཨི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པ། ཀྲི་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེས་བུ་རོ།
རཡང་ཕྱིས་ཞིང་རྟོགས་ཁྲི་གསུམ།
ཁྲི་གསུམ་གསུམ་འཛོག་གསུམ་འཛོག་ཀྱང་།། 41

त्रिषु पात्री पुटी वाटी पेटी कुवलदाडिमौ ।
परं लिङ्गं स्वप्रधाने द्वन्द्वे तत्पुरुषेऽपि तत् ॥ ४२ ॥

གསུམ་པོ་སྣོད་དང་ཕུབ་པོ་ཁར། སྒྲོར་དང་ཨུཏྤལ་སེ་འབྲུ་རོ།
ག་ཉི་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རང་ཉིད་གཙོ། སྐྱེས་འབྱེ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་དེ།། 42

अर्थान्ताः प्राद्यलं प्राप्तापन्नपूर्व्वाः परोपगाः ।
तद्धितार्थो द्विगुः संख्यासर्व्वनामतदन्तकाः ॥ ४३ ॥

དོན་གྱི་མཐར་ཅན་སྤྲོ་སྐྱོར་བྱ། ཕྱིན་པ་བརྗོད་པ་སྔ་ཕྱིར་འགྲོ།
དེ་རི་དེ་དོན་བ་གཉིས་པ། གྲངས་དང་མིང་ནི་ཐམས་ཅད་པ།། 43

बहुव्रीहिरदिङ् नाम्ना मुन्नेया तदुदाहृतिः ।
गुणद्रव्यक्रियायोगोपाधयः परगामिनः ॥ ४४ ॥

མཐར་ཅན་འབྲུ་བ་ང་པོ། ཕྱོགས་ཀྱིན་མིང་ནི་དཔེར་བརྗོད་ཞེས།
ཡོན་ཏན་རྫས་དང་བྱ་སྦྱོར་བ། སྔོན་ན་ཆེ་བ་པ་རོལ་འགྲོ།། 44

कृतः कर्त्तर्य्यसंज्ञायां कृत्याः कर्त्तरि कर्म्मणि ।
अणाद्यन्ता स्तेन रक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः ॥ ४५ ॥

ཀྲི་ཏ་བྱེད་བྱ་མིང་མེད་དང་། ཀྲི་ཏུ་བྱེད་པོ་ལས་ལའོ།
ཨ་ཎ་ལ་སོགས་མཐར་ཅན་ནི། དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལ་སོགས་དོན།
སྣ་ཚོགས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས།། 45

षट् संज्ञकास्त्रिषु समा युष्मदस्मत्तिङव्ययम् ।
परं विरोधे शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥

རྟགས་ཀི་མིང་ཅན་མཚུངས་པ་གསུམ། བདག་དང་ཁྱེད་ཏིང་ང་མི་ཟད་རྣམས།
འགལ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་སྦྱོར་ལས།
རྟགས་རྣམས་དེ་ཤེས་པར་བྱ།། 46

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
सामान्यस्तृतीयः काण्डः साङ्ग एव समर्थितः ॥ ४७ ॥

इति लिङ्गादिसंग्रहवर्गः ।

རྟགས་བསྡུས་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ།

པདྨ་ནཔསམ་ནི་ཉི་མ་ཀྲུས།
སྙན་དངགས་ཉམས་ནི་མཁས་པ་ཡིས།
དེ་ཡི་རྡི་བཟང་རླུང་གིས་འདེད།
དེ་བཞིན་མཁས་པས་དེ་ཡོན་ཏན།
འཆི་བ་མེད་པའི་མིང་གི་ཚིས་བུ་བས་མཛོད་པའི།
མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།

པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀཱིརྟི་ཙནྡྲའི་ཞལ་སྔ་ནས།
ཡར་ཀླུངས་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
ཐམ་ཡུལ་ཡ་ཤུའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒྱུར་བའོ།།